

చందమామ

పిల్లల కథల మాసపత్రిక

April '88

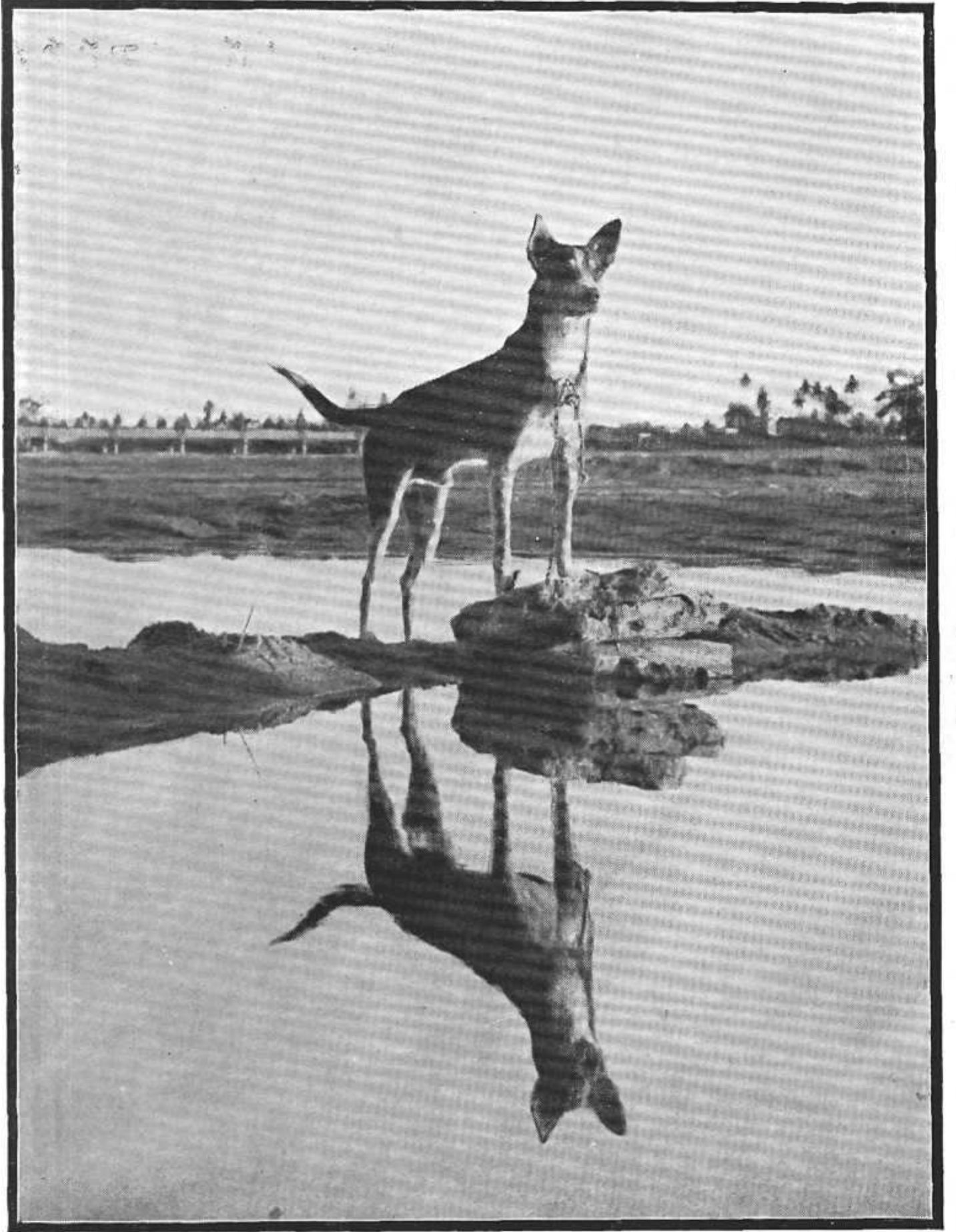
50

PAISE

8

AS

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

ప్రత్యర్థి కాదది...

పంపినవారు :
వి. అన్నాజీరావు - సాలూరు

Statement about ownership of CHANDAMAMA (Telugu)
(Rule 8 Form IV), Newspapers (Central) Rules, 1956

1. *Place of Publication* : 'CHANDAMAMA BUILDINGS'
2 & 3, Arcot Road,
Vadapalani, Madras-26
2. *Periodicity of Publication* : MONTHLY
1st of each Calendar month
3. *Printer's Name* : B. NAGI REDDI,
Managing Director,
The B. N. K. Press (Pvt.) Ltd.
- Nationality* : INDIAN
- Address* : 2 & 3, Arcot Road, Vadapalani,
Madras-26
4. *Publisher's Name* : B. NAGI REDDI,
Managing Proprietor
CHANDAMAMA PUBLICATIONS
- Nationality* : INDIAN
- Address* : 2 & 3, Arcot Road, Vadapalani,
Madras-26
5. *Editor's Name* : CHAKRAPANI (A. V. Subba Rao)
- Nationality* : INDIAN
- Address* : 2 & 3, Arcot Road, Vadapalani,
Madras-26
6. *Name & Address of individuals who own the paper* : B. NAGI REDDI,
Sole Proprietor

I, B. Nagi Reddi, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

1st March, 1958

B. NAGI REDDI,
Signature of the Publisher

చందమామ

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విశేషాలు

మిత్రసంప్రాప్తి - (గేయకథ)	3	బయటపడని ఊహానుందరి	33
భైరవశాస్త్రి	... 6	తిక్కకు శాస్త్రి	... 44
ముగ్గురు మాంత్రికులు	... 9	రాజప్రతినిధులు	... 47
అలీనూర్ - 2	... 17	రూపధరుడు - 10	... 49
అద్భుత దీపం - 8	... 25	రాసిపెట్టిన వరుడు	... 58

ఇవిగాక చిత్రకథ, ఫోటోశిర్షికల పోటీ
మొదలైన మరి ఎన్నో ఆకర్షణలు.

అశోకా ఫ్లవర్ ఆఫ్ హెవెన్ టాల్క్ పాడరు అండ్ స్నో

గగన కుసుమమువంటి ఈ అపూర్వ సౌందర్యోపకరణములు, విజయా కెమికల్స్ వారి సుదీర్ఘ పరిశోధనా ఫలితముగా తమకు లభించుచున్నవి. నవీనమయిన కెమికల్స్ వల్ల, పరిమళ ద్రవ్యములవల్ల అత్యుత్తముగా తయారైనవి. వీటి ఉపయోగమువల్ల మీ సౌందర్యమును, ముఖవర్చస్సును, యినుమడింపజేయును. ఉపయోగించిన అతిశీఘ్రకాలములోనే వీటి గుణములు మీరు గమనించగలరు. నేడే ఉపయోగింపుడు.

విజయా కెమికల్స్,
మద్రాసు - 7.

విజంట్టు : గుడ్ విల్ విజన్స్, బెజవాడ.

ఆంధ్ర అంతటా విజయవంతంగా ఇప్పుడు నడుస్తోంది!

ఏ.వి.ఎం వారి

భూకైలాస

(తెలుగు)

దర్శకత్వం
కె.శంకర్

నృత్యములు:
గోపీకృష్ణ, కమలా లక్ష్మణ్, ఇ.వి.సరోజ, హెలన్

విజయవాడ - దుర్గాకళామందిరం, నెల్లూరు -
శేషమహల్, మచిలీపట్టణం - బృందావన్,
ఏలూరు - శ్రీ పాండురంగ, రాజమండ్రి -
శ్రీ ఆశోక్ మహల్, విజయనగరం - శ్రీకృష్ణ,
కాకినాడ - క్రౌన్, విశాఖపట్టణం - లక్ష్మి,
ఇంకా అనేక ముఖ్యకేంద్రాలలో.

AVM
త్రాడక్సును

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

ఆంధ్ర, సీడెడ్ : విజయ పిక్చర్స్ ★ నైజాం : కర్ణాటక ఫిలింస్ లిమిటెడ్

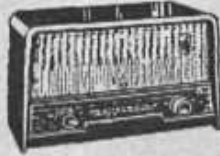
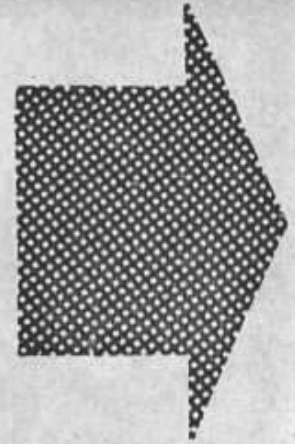

పిల్లలకోసం -

గిబ్స్ డెంటిఫ్రెస్ రంగులు వేసేపోటీ

సులభం!

ఆకర్షణీయమైన బహుమతులు!

మొదటి బహుమతి:
6 వాయిద్యం, ఫిలిప్స్ రేడియో

రెండవ బహుమతి:
ఫెవర్ లూటా రిస్టు వాచీ
“జాన్ బారెర్, 15 జ్యూయెల్స్”

మూడవ బహుమతి:
ఆగ్నా ఐసోలా కేమేరా

మరియు 100 ఆకర్షణీయమైన ప్రోత్సాహక బహుమతులు

నేడే పాల్గొనండి! ఇది సులభమైన ఉత్సాహకర పోటీ: మీరు చేయవలసినదల్లా ఇంతే, ఈ బొమ్మకు రంగులు వేసి మాకు త్వరలో పంపండి. మీరు వాటర్ కలర్లు, రంగు పెన్సిలు లేక చాక్, లేదా మీకు లభించే మరియు ఇతర రంగులనైనా ఉపయోగించవచ్చును.

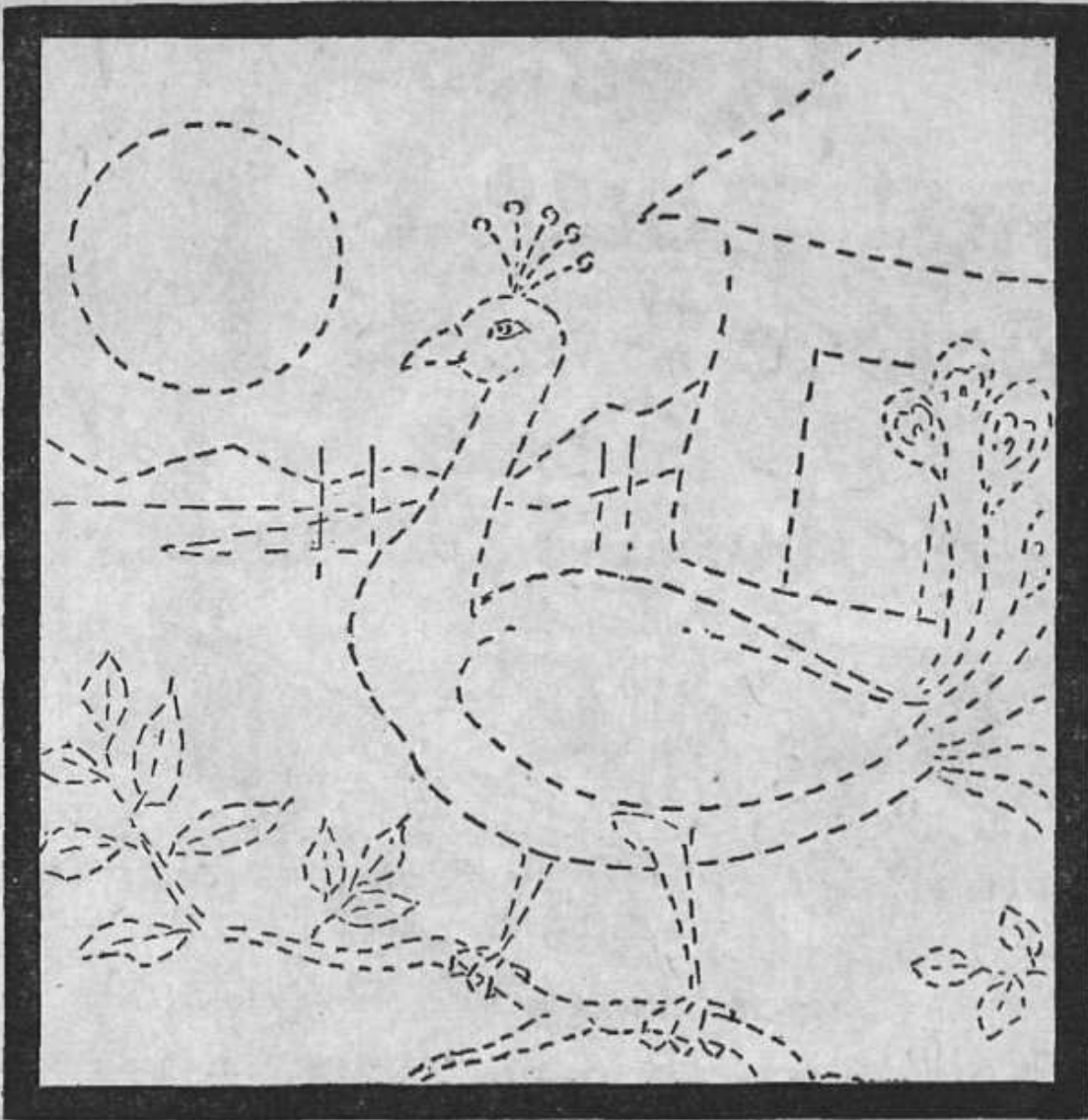
ముగ్గురు తీర్పురుల సంఘము అర్హతానుసారం ఏ బొమ్మలు శ్రేష్ఠమైనవో నిర్ణయించురు. మీరు పొందవలసినవి ఎల్లప్పుడూ ఎంతో ఎక్కువ కోరికతోనున్న ఏదో ఒక వస్తువును మీరు గెలుపొందవచ్చును.

ఈ పోటీలో నేడే పాల్గొనండి. మీకొక గిబ్స్ డెంటిఫ్రెస్ డబ్బీని కొనిపెట్టమని మీ అమ్మను అడగండి. దానిని ప్రతీరోజూ వాడండి!

ఈ నిబంధనలను జాగ్రత్తగా చదువండి: 1. 14 ఏళ్ల వయస్సు మించనట్టిన్ని భారత దేశ నివాసులైయున్నట్టిన్ని ప్రతీ బాలుడుగాని, బాలికగాని ఈ పోటీలో పాల్గొనవచ్చును. 2. బొమ్మలను ‘గిబ్స్ డెంటిఫ్రెస్ కాంటెస్ట్, పోస్టుబాక్స్ నం. 10119, బొంబాయి-1’ ఈ చిరునామాకు 1958 ఏప్రిల్ 28వ తేదీ శనివారమునాడు మధ్యాహ్నం 1 గంటలోపుగా చేరు నట్లు పంపండి. 3. ప్రతీ బొమ్మయున్నూ గిబ్స్ డెంటిఫ్రెస్ బిక్లయొక్క పై సెల్లోఫేన్ రేపింగ్ మీదనున్న ఒక గిబ్స్ ముద్రను చేర్చి పంపబడవలెను. 4. బొమ్మలు కంపెనీకి చేరకుండా మధ్యలో పోయినను, ఆలసింపబడినను, తప్పు స్థలమునకు పంపబడినను లేదా చెడిపోయినను, అట్టి బొమ్మలకు కంపెనీవారు బాధ్యులుగారు. 5. మొదటి, రెండవ, మూడవ, బహుమతులను గెలుపొందినవారి పేర్లు జూలైలో ఈ పత్రికయందు ప్రకటించబడును. ఇతర

GD. 39-A50 TL

నా పేరు.....
 చిరునామా.....

ఈ రంగులు వేయుట ఇతరుల
 సహాయత బొందని నా స్వయం కృషి
 యనిన్ని. నా వయస్సు అనిన్ని.
 నేను ప్రకటించుచున్నాను.

చందమామ

బహుమతులను గెలుపొందిన వారికి పోస్టు ద్వారా తెలుపబడును.
 6. ఒక పోటీదారుడు ఒక్క బహుమతికి మాత్రమే అర్హుడై
 యుండును. 7. తీర్పుల నిర్ణయమే ఖాయమైనదిన్ని బద్దమైన
 దిన్ని. 8. పోటీని గురించి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపబడవు.

గిబ్స్ డెంటిఫ్రిక్స్

వళ్లను బాగుగా శుభ్రపరచును, ఏంకో మంచి రుచిగా
 నుండును — చాలా కాలము వాడుకొనవచ్చును !

బొంబాయిలోని, హిందుస్థాన్ లీవర్ లిమిటెడ్, వారి ఉత్పత్తి.

DL. 39B-50 TL

రిజిస్టర్డ్ నం : 119923

డైమండ్ సుగంధవక్ర పాడి

ఉపయోగించువారికి గమనిక

మా 'డైమండ్' మార్కు సుగంధవక్ర పాడి అతి రుచికరమైనది, అన్ని విధాలా మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినదిన్నీ. మీరు ఈసారి వక్ర పాడి కొనేటప్పుడు—“మాకు 'డైమండ్' మార్కు సుగంధవక్ర పాడి కావాలి. అదే ఇవ్వండి. ఇతరములు ఏవీ వద్దు” అని కచ్చితంగా చెప్పి, అడగండి.

ది డి. పి. అండ్ కంపెనీ,

కౌల్ బజార్ - బళ్ళారి - 1.

_____ : సేల్సు డిపోలు : _____

చీరాల - గుంటూరు - కర్నూలు - ఆదోని - హుబ్లీ.

అశోకాపిక్చర్స్ పారి

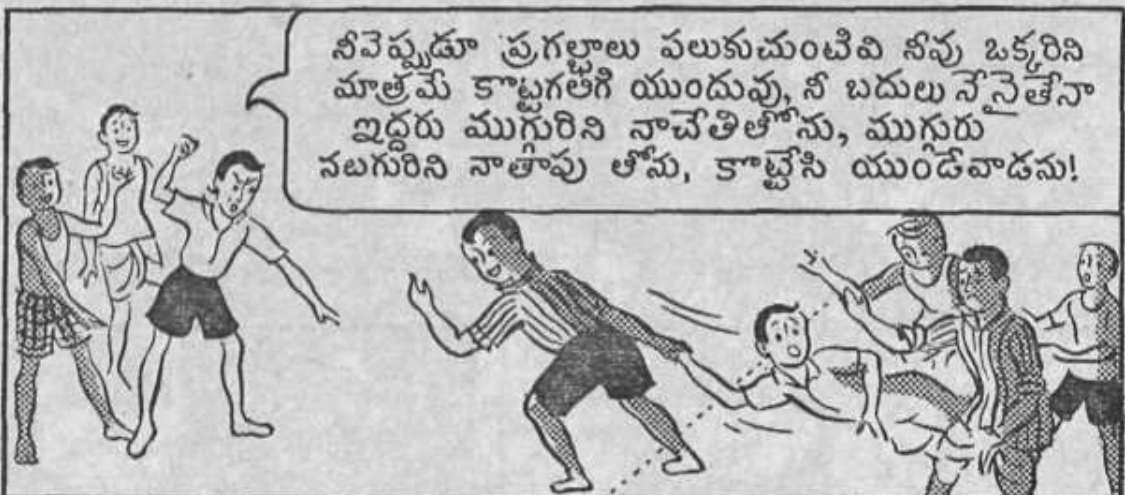
భూవంశరంభ

దర్శకత్వం.. యోగానంద్

మాటలు, పాటలు సముద్రాల జూనియర్

చిత్రీకరణ

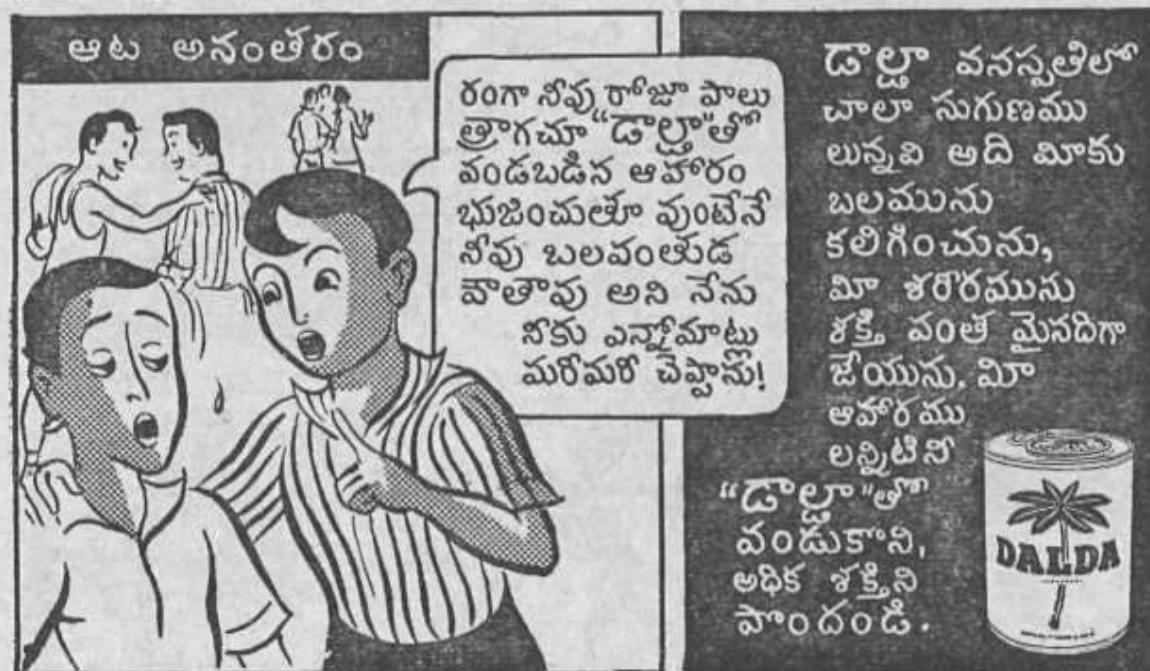
SRG

హిందుస్తాన్ రివర్స్ రిమిడర్, బొంబాయి

DL. 323A-50 TL

డాల్డా వనస్పతిలో చాలా సుగుణము లున్నవి అది మీకు బలమును కలిగించును, మీ శరీరమును శక్తి వంత మైనదిగా జేయును. మీ ఆహారము లన్నిటిని "డాల్డా"తో వండుకొని, అధిక శక్తిని పొందండి.

323B-5G TL

‘చందమామ’ కు

విజంట్లు తేనిచోట్ల ప్రతి ఊరా చిన్న చిన్న విజంట్లు కావాలి. మీరు విజంట్లయి కొద్దికాపీలు కూడా తెప్పించుకోవచ్చును. మీరు ప్రతినెలా 3-0-0 పంపుతూవుంటే మీకు 8 కాపీలు పంపుతాము. ఈ పద్ధతిని మీకు ప్రతినెలా 1-0-0 లాభం వుంటుంది. పూర్తి వివరాలకు వ్రాయండి.

చందమామ పబ్లికేషన్సు,
పడవళని, మద్రాసు - 26

అద్వితీయమైన నాణ్యము! అతి సరసమైన మూల్యము !!

ఐ రిస్
సిరాలు

ఫౌన్టేన్ కలములకు పేరెన్నిక కన్నవి.

1, 2, 4, 12, 24 ఔన్సుల ప్యాకింగులలో లభించును.

తయారుచేయువాడు :

రీ సె ర్చి కె మి కల్ తె బొ రే ట రీ సె

మద్రాసు-4 ★ న్యూఢిల్లీ-1 ★ బెంగళూరు-3

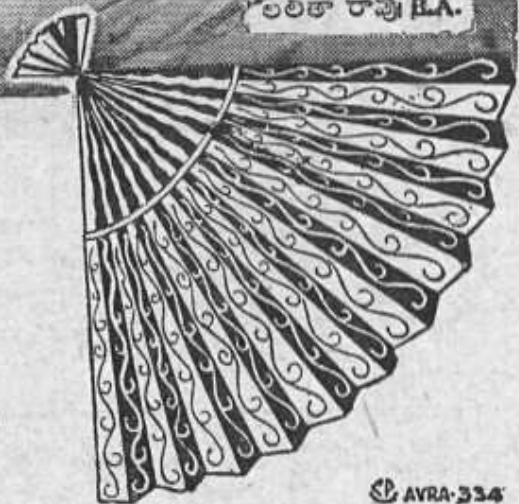
అధిక సౌందర్యంకొరకు...

ఎల్.ఆర్. రెమీ E.L.A.

రెమీ

సోపానం
&
పాదరూ

AVRA-334

ఇప్పుడు 6 బాషలలో వెలువడుతున్నది:

హిందీ - మహారాష్ట్ర - గుజరాతీ

తెలుగు - కన్నడము - తమిళము

★

చందమామ నెలనెలా 2,15,000 గృహాలను అలంకరిస్తుంది

★

మీ వ్యాపార సందేశాన్ని అందించటానికి

ఇది శక్తివంతమైన ప్రచార సాధనం

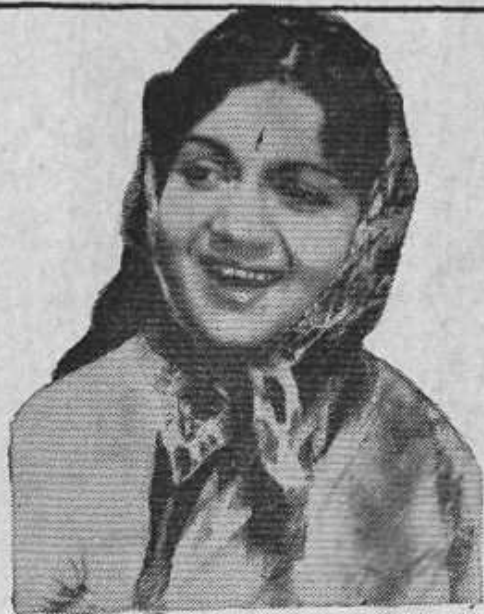
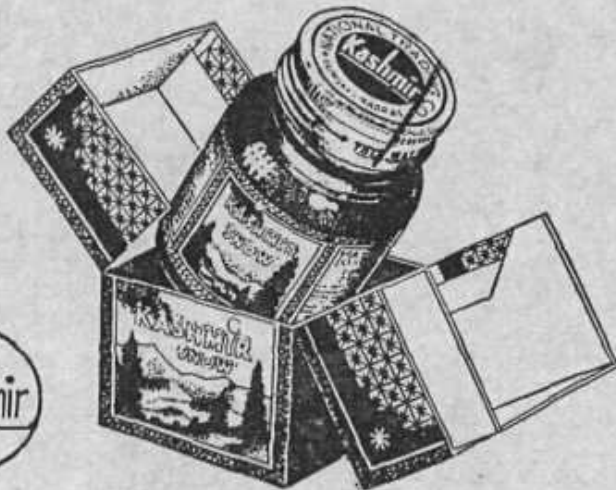
వివరములకు :

చందమామ పబ్లికేషన్స్

పడపళ్ళని

::

మదరాసు - 26.

పరిపూర్ణమైన
ముఖవర్చస్సుకు!

నేషనల్ వారి
కాల్షిర్ స్నో

ది నేషనల్ ట్రేడింగ్ కంపెని, బొంబాయి - 2 * మదరాసు - 1

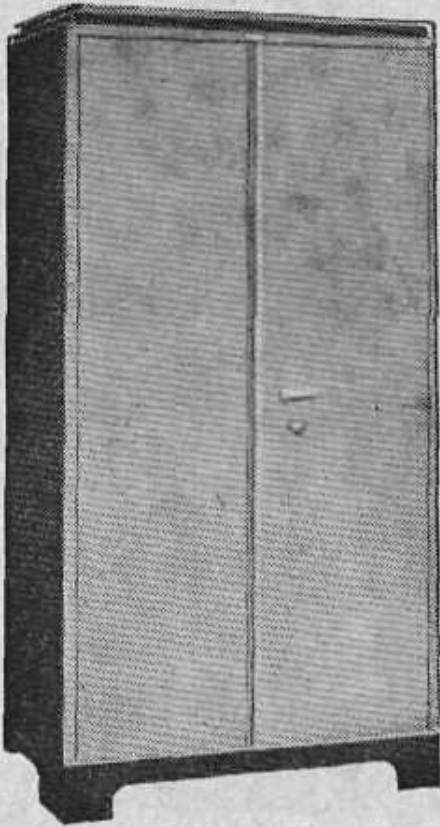

సి. ఎమ్. ఆర్. అండ్ కంపెనీ,

హెడ్డ్ ఆఫీసు :

313, తంబు చెట్టి వీధి, మద్రాసు - 1

బ్రాంచి : 27/14, హై రోడ్డు, చిత్తూరు.

★

ఆల్విన్ అండ్ ఫోర్ట్ డీలర్స్
ఉక్కు ఫర్నిచర్లు, ఆస్పెక్టోస్
సిమెంటు పీట్లు, ఏ. సి.
వైపులు, ఫిట్టింగుల డీలర్లు.

★

చెంగల్పట్టుజిల్లాకు కూడా ఆల్విన్ అండ్ ఫోర్ట్ లక్స్ ఉక్కు ఫర్నిచరు డీలర్లు

THE CHOICE *Pencils*

AJANTHA

BLACK LEAD

EMBESEE

BLACK LEAD

IMPERIAL

COPYING

ACCOUNTANT

COLOUR

CHECKING

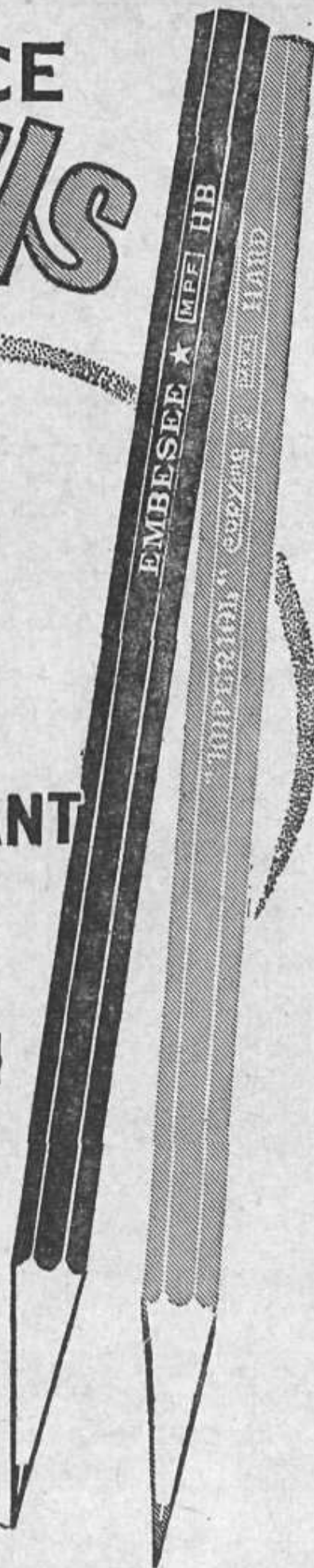
COLOUR

SPECTRUM

12, COLOURS

Manufactured by
**THE MADRAS PENCIL
FACTORY**

**3, STRINGER STREET,
MADRAS.**

ఉత్సాహమునకు
అందమునకు

ఫెస్టివల్

సూపర్ శాండల్ టాల్క్ పౌడర్ & స్నో

తయారు చేయువారు : మురళీ ప్రేడర్స్, మదరాసు - 21.

ఆంధ్రజిల్లాలకు ఏజెంట్లు : శివకోటి లక్ష్మీనరసింహము, విజయవాడ.

ఎడారి నౌక

సముద్రాలపై నౌకా యాత్రలను గురించి ఒళ్లు పులకరించే కథల్ను చాలా చదివేవుంటారు. కాని యీ కథమాత్రం “ఎడారి నౌక.” ను గురించింది. “ఎడారి నౌక” నిజంగా నౌక గాదు. అదేంటో చెప్పకోండి చూద్దాం?

ప్రపంచంలో చాలా ఎడార్లు వున్నాయి కదా! మన భారతదేశంలో కూడా ఎడారి వొకటుంది. ఎడారిని ఇసుక సముద్రం అనొచ్చు. రోడ్లు లేవు. ఎద్దుబండ్లు, మోటార్లు, ఇసుక దిబ్బల మీద పోలేవు. పట్టపగలు అదో భూలోక నరకంలా వుంటుంది. అలాగని ఎడారంతా ఇసుకమయం అనుకోకండి. అక్కడక్కడ ‘ఓయసిస్’ అనే సారవంతమైన పసిరిక స్థలాలున్నాయి. ఇక్కడ పనిపాట్లు చేసుకుంటూ చాలామంది ప్రజలు నివసిస్తున్నారు. ఇక్కడ రాకపోకలకు యీ “ఎడారి నౌకే” ఆధారం.

మనదేశంలో వున్నదే రాజస్థాన్ ఎడారి. ఇక్కడున్న ‘ఓయసిస్’లలో పనిపాట్లు చేసు

కుంటూ అనేకమంది నివసిస్తున్నారు. ఇక్కడి ప్రజలకు టీ—అందులోనూ బ్రూక్ బాండ్ టీ అంటే మహా యిష్టమట. ఎక్కడెక్కడ వున్న వారికీ బ్రూక్ బాండ్ టీ అంటే ఎంత యిష్టమో మీకు తెలుసుకదా? మరి వీరికి కావలసిన టీ ఎలా సరఫరా అవుతోంది? ఈ “ఎడారి నౌకే” వారికి తోడ్పడుతోంది. ఇదొక జంతువు. యీ జంతువులోని గొప్ప విశేషం ఏమిటో తెలుసా? రోజుల తరబడి నీ రక్కర లేకుండా వుండగలదు. నీళ్లెక్కడున్నదీ యిట్టే పసికట్టే స్తుంది. ఇదే ఒంటె. మండు టెండలో, ఇసుక దుమారాల్నికూడా లక్ష్యపెట్టక ఎడారిలో మనుషుల్ని చాల జాగ్రత్తగా రవానా చేస్తుంది. అందుకే ఒంటెను “ఎడారి నౌక” అని అన్నారు. బ్రూక్ బాండ్ సేల్సుమన్లు వారి “నౌక”—ఒంటె— సహాయంతో యిక్కడి ప్రజలకు సతనిత్యమూ తాజా బ్రూక్ బాండ్ టీని ఎలా అందిస్తున్నారో చూశారా!

బ్రూక్ బాండ్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

చందమామ

సంచాలకుడు : 'చక్రపాణి'

ప్రజాజీవితంలో ఎప్పుడూ ఏవో లోపాలు ఉంటూనే ఉంటాయి. కాని వాటిని కేవలం అధికారంతోనూ, దౌర్జన్యంతోనూ మార్చటం సాధ్యంకాదు. ప్రజలలో కలిగే చైతన్యం వల్లనే అవి చక్కబడాలి. అధికార బలప్రయోగంతో ప్రజలను శాసించామనే వాళ్లు కష్టాల పాలవుతారు. కేవలం మంచి పాలకులు అనిపించుకుందామనుకునే వారు ప్రజలను ఏమీ మార్చలేకపోతారు. ఈ సత్యాన్ని, "రాజప్రతినిధులు" అన్న కథ స్పష్టం చేస్తున్నది.

సంపుటి 22 ఏప్రిల్ 1958 సంచిక 4

అట్ట మీ ది బొ మ్మ

శత్రువులను సంహరించి విజయోత్సాహంతో ఉత్తరుడు వచ్చి తండ్రికి, ధర్మ రాజుకూ నమస్కారంచేశాడు. విరాటుడు తన కొడుకును, “నాయనా, పసివాడవు ఒంటరిగా ఆ మహాయోధులందరినీ ఎలా జయించావు?” అని అడిగాడు.

“నాన్నగారూ, వారిని జయించినది నేనుకాదు. నేను యుద్ధరంగానికి పోతూఉండగా ఒక దేవతాపురుషుడు వచ్చి రథం ఎక్కి నన్ను సారథిగా పెట్టుకుని, కొరవయోధులతో పోరి అందరినీ ఓడించాడు! రెండు మూడు రోజులలోగా ఆయన మనకు దర్శనమిస్తాడు!” అని ఉత్తరుడు తండ్రికి జవాబు చెప్పాడు.

ఇది జరిగిన మూడవ రోజున పంచపాండవులు స్నానాలుచేసి మంచి బట్టలు ధరించి, తమ ఆభరణాలన్నీ పెట్టుకుని, విరాటుడి కొలువుకూటానికి వెళ్లి, అక్కడ రాజకుటుంబంవారి ఆసనాలలో కూచున్నారు. కొంతసేపటికి అక్కడికి విరాటుడు వచ్చి వారిని చూసి మొదట ఆశ్చర్యపోయాడు. తరవాత అగ్రహంతో ధర్మరాజుకేసి చూసి, “ఓ కంకుభట్టా, నాతో జూదం ఆడటానికి కుదిరినవాడివి మా ఆసనాలలో కూచున్నావేమిటి?” అని అడిగాడు. వెంటనే అర్జునుడు, “ఓ రాజా, ఈయన పాండవాగ్రజుడైన ధర్మరాజు. ఈయనకు నీ సింహాసనంకూడా చాలదు,” అన్నాడు.

విరాటరాజు నివ్వెరపడి, “ఈయన ధర్మరాజైతే మిగిలిన పాండవు లెక్కడ?” అని అడిగాడు. “రాజా నీ వంటలవాడు భీముడు, మీ కిచకుణ్ణి చంపింది ఇతనే. నీ అశ్వపాలకుడు సకులుడు, గోపాలకుడు సహదేవుడు. సైరంధ్రి ద్రౌపది!” అని అర్జునుడు చెప్పాడు. తరవాత ఉత్తరుడు అర్జునుణ్ణి తండ్రికి ఎరుకపరిచాడు.

విరాటరాజుకు చాలా పశ్చాత్తాపం కలిగింది. తాను పంచపాండవులచేత సేవ చేయించుకోవటమేగాక, వారివల్ల యుద్ధంలో చాలా సహాయం పొందాడు. అందుచేత ఆయన వారిని మంచిచేసుకునేనిమిత్తం తన కుమార్తె అయిన ఉత్తరను అర్జునుడి కొడుకైన ఆభిమన్యుడికి ఇచ్చి పెళ్లిచేస్తానన్నాడు.

ద్వారకనుంచి అభిమన్యుడూ, అతనివెంట కృష్ణ బలరామ సాత్యకి మొదలైనవారూ వచ్చారు. ఉత్తరాభిమన్యుల వివాహం వైభవంగా జరిగింది.

మిత్ర సంవాది

ఎన్నినాళ్ళో యుండి - ఏమేమో చేసి
 కొన్నాళ్ళు చెమటోడ్చి - కోరిక దీర
 పంద బంగారంపు - పరహాలు చేర్చి
 అందమౌ బట్టలో - నవి మూటగట్టి
 తమ ఊరు పయనమై - తరలె నాతండు
 సుమ కోమలాంగికి - చూపుద మనుచు
 చరచర నడచుచు - సాయంత్రమునకు
 చరణమ్ము లలయగా - దతిసె వనమ్ము
 చీమలు దూఱని - చిక్కటి యడవి
 ఏమాత్ర నడచుట-కే కష్టమయ్యె
 చీకటి క్రమ్మెను - రాకాసివోలె
 ఏకాకి యెటులింక - ఏగుట పడును ?
 అంత నాతండొక్క - అవనిజ మెక్కి
 చెంత మూటను రెండు - చేతుల బట్టి
 కను మూయునంతలో - కర్తయు కర్మ
 తను గూర్చి అనుమాట - వినపడసాగె :

* * *

కర్మ :

ఓ కర్త ఇట్లెల - నొనరించినావు
 చేకూర్చినా వేల - చెంబెడు ధనము
 వీనికి వలసిన - విత్తమ్మె కలదు
 వినాడు దాచగా - నెటు వీలుకాదు

కర్త :

పనిచేసె గావున - ధనమిచ్చినాను
 నను తిట్టుటేటికి ? - నాపని యింతె.
 ఎంత ప్రాప్తమొ వాని - కిచ్చెద వీవు
 చింతింపు మది యేదొ - చేతిలో గలదు.

* * *

ఇంతలో కల విచ్చి-యే పోయె వాని
 కంతలో మెలకువ - యయినట్లు దోచె
 తటుకున మేల్కొని - తన మూట చూడ
 అటుకులె తప్ప అ-న్యము లేదు దాన.
 వానికి మనసెల్ల - వందుఅసాగె
 ఈ నీతి యేమని - యేడువసాగె.

వట్టి చేతులతోడ - వలదూరు చేర
 దిట్టతనమ్ముతో - తేవలె ధనము.
 అని నిశ్చయించి తా - నటు వెనుదిరిగి
 చనిచని ఆ పుర-మ్మును చేరె మఱల.
 రెండవసారి అ-తం డిట్లు తేగ
 మొండిగా నడవిలో - ముఱిగియేపోయె.
 ఇటు మూడుసారు లెం-తటి మూటగట్టి
 ఎటువచ్చినా దారి-నే మాయమయ్యె.
 మూడవసారి అ-మూటలో నున్న
 మూడు వందల నిండు-మాడలు వోవ
 వాని చిత్తమ్మున - వఱదలు పొంగి
 వాని నిశ్చయమెల్ల - వమ్మయిపోయె.

ఉత్త చేతులతోడ - ఊరు పోలేడు.
 విత్తమ్ము తెచ్చిన - వృథ యగుచుండె
 'చీ, యేటి బ్రదు 'కని - చీ కొట్టుకొనుచు
 ఏ యుపాయము లేక - ఇక విధి లేక
 ఆ చెట్టుకొమ్మకే - అత నురిపొసి,
 నే చత్తునని తల-నే దూర్చి నిలిచె.
 ఈ యాగడము చూచి-యే వచ్చె కర్త,
 'ఓయి, ఆగు' మటంచు - ఓదార్చ దొడగె.

కర్త :

నీకెంత ప్రాప్తమో - నేనిత్తు నంత
 శోకింప నేల ? చీ-కాకేల నీకు ?

ఐన నీదీక్ష నా - కానందమయ్యె
 ఈనాడు కోరుకొ - మ్మేమి కావలయు

సోమిలకుడు :

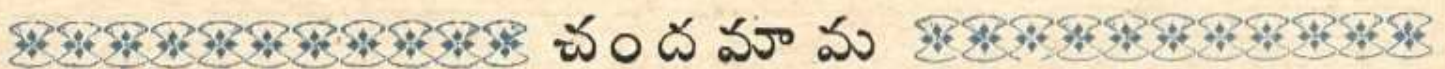
అట్టైన ధనవంతు - డగునట్లు సేయు.
 చిట్టింపబోకు నీ - చిఱు కనుబొమల.

కర్త :

నీకెంత వలయునో - నే నిచ్చుచుంటి
 రాకాసి డబ్బుకై - చీకాకు లేల ?
 అనుభవింపగలేని - అర్థమ్ము లేల ?
 అనువైనదే నీకు - నబ్బును నుమ్ము.

సోమిలకుడు :

అనుభవింతునో లేదో - అది యేల నీకు

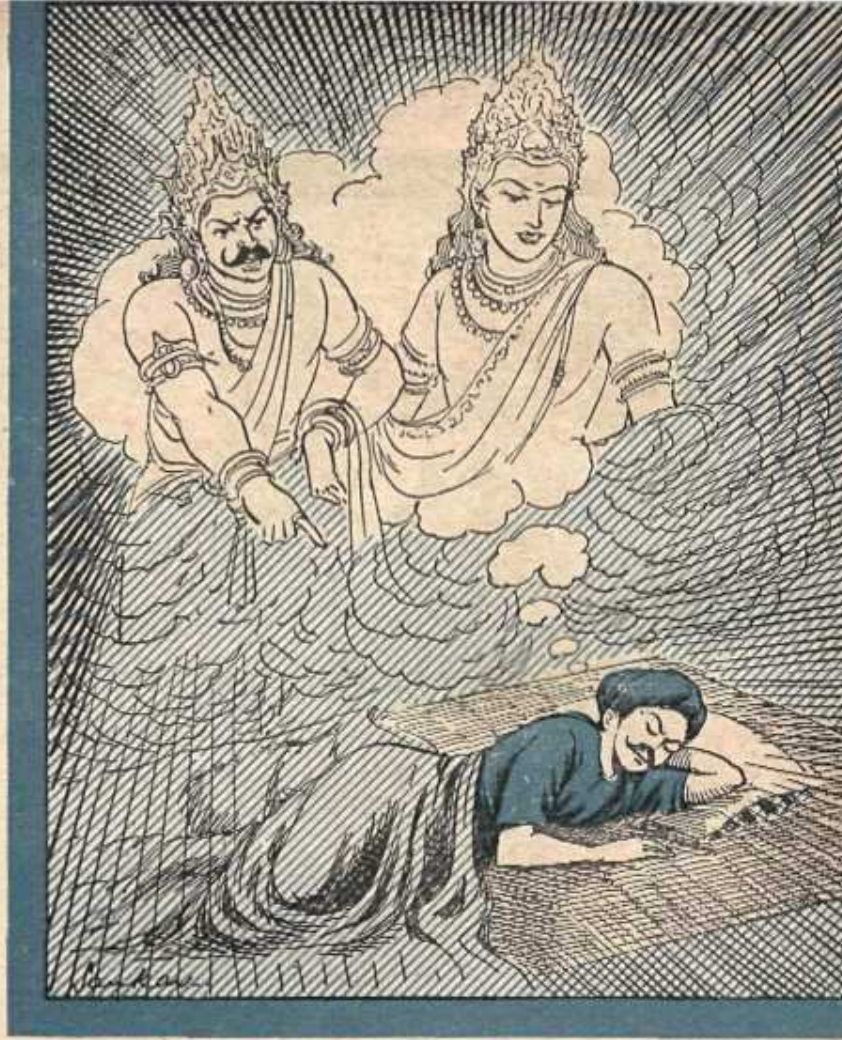
ధనమిమ్ము నాకదే - తప్పక వలయు.
 పిసినిగొట్టెనను - పిదపవాడైన
 పస గల్గువాడౌను - పణమున్న జాలు.

కర్త:

సరియైనచో ఒక - షరతున్నదోయి
 పురి కేగి అచ్చట - తిరిగి రమ్మింక.
 అట గుప్తధనుడను-నత డొకడుండు
 అట నుపభుక్తార్థు - డనువాడు కలడు.
 వారిని చూచి అ-పైననే, రమ్ము
 కోరిన వరమిత్తు - కోరు మాపైన
 కుడువజాలని డబ్బు - కోరిన నిత్తు
 కుడుచుటకే యని - కోరిన సరియె.

* * *

అతడు సరేనని - అరిగె పట్టణము
 కృతకృత్యుడై రవి - కెరలె నస్తాద్రి.
 మార్గ శ్రమమ్మున - మఱిమఱి యడిగి
 దుర్గమమౌ దారి - దొరకొని నడచి
 గుప్త ధనాఖ్యుని - గూడును జేరి
 అప్తనివోలె గృ-హంతరమ్మునకు
 చేరినవారెల్ల - చీదరించుకొని
 పోరా అటన్నను - పోనని నిలిచె.
 ఇక మొండివాడని - ఏమనలేక
 ఒక ముద్ద పడవేసి - ఉండి పొమ్మనిరి.

రేయి నిద్రింపగా - నాయన వినియె
 మాయని కర్త క-ర్మల వివాదమ్ము.

* * *

కర్మ:

ఓ కర్త యిది యేమి - ఊహింపలేను.
 ఈ కష్టుగుప్త ధ-నేశు ధనమ్ము
 సోమలకుని భుక్తి-తో మఱి కఱగె
 ఆ మానవుని ధన - మట్లు కారాదు.

కర్త:

పురుషుల లాభమ్ము - పురుషుల వ్యయము
 సరిపడ జేయించు - వెఱపుండ లేదె
 నాదేమి కలదు నీ-వే దాని చూడు
 ఏదొ మార్గమ్ముండు - నింత యోచింపు.

చందమామ

భైరవ శాస్త్రి

పూర్వం కళింగదేశాన్ని మణిభద్రుడు డనే రాజు పరిపాలించాడు. ఆయన మంత్రి ఇందుశర్మ చాలా తెలివిగలవాడు. రాజు గారి నౌకర్లు లగాయతూ రాజబృందమంతా ఇందుశర్మ చెప్పచేతలలో ఉంటూ ఉండటంచేత రాచకార్యాలు అవిఘ్నంగా సాగిపోతూ వుండేవి.

రాజుగారికి కాలక్షేపం చెయ్యటానికిగాను భైరవశాస్త్రి అనే ఆయన ఏర్పాటయ్యాడు. ఆయన నిత్యమూ రాజుగారి వద్దకు వెళ్లి ఆయనకు విశ్రాంతి వున్న సమయంలో వినోదం కలిగించి వెళ్లిపోతూ వుండేవాడు.

భైరవశాస్త్రికి రాజుగారితో తప్ప మరెవరితోనూ పనిలేదు. అందుచేత ఆయన ఇతరుల నెవరినీ ఖాతరు చేసేవాడు కాదు. రాజుగారికి తనపై అనుగ్రహం వున్నంత కాలమూ రాజు పరివారంలో ఎవరినీ తాను లక్ష్యపెట్ట నవసరంలేదని ఆయన అను

కున్నాడు. అఖరుకు మంత్రిగారిపట్ల కూడా ఆయన నిర్లక్ష్యంగా ప్రవర్తించసాగాడు.

ఇది చూసి మంత్రిగారికి అగ్రహం వచ్చింది. ఆయన ఈ భైరవశాస్త్రికి ఉద్వాసన చెప్పాలని నిశ్చయించి రాజద్వారం వద్ద కాపలా వుండేవాణ్ణి పిలిచి, “ఒరే, రేపు లగాయతు భైరవశాస్త్రిని లోపల అడుగు పెట్టనివ్వకు,” అని చెప్పాడు.

మర్నాడు భైరవశాస్త్రి రాజదర్శనంకోసం వస్తూవుండగా ద్వారంవద్ద వున్న భటుడు, “తమరు లోపలికి వెళ్లటానికి వీలులేదు. తమరిని రానివ్వవద్దని వుత్తరువయింది,” అని చెప్పాడు.

భైరవశాస్త్రి ఆశ్చర్యపోయాడు. ఇందులో ఏదో పొరపాటుం దనుకున్నాడు. అ క్రితం రోజుకూడా రాజుగారు తనతో కులాసాగా మాట్లాడారు. ఇంతలో ఏమి జరిగివుంటుందో ఆయనకు అర్థంకాలేదు.

"మహారాజా, నాకు ఎందుకు ఉద్వాసన చెప్పారు! నావల్ల జరిగిన తప్పేమిటో సెల విస్తే దిద్దుకుంటాను," అని ఒక ఉత్తరం రాసి భైరవశాస్త్రి లోపలికి పంపించాడు.

ఆ ఉత్తరం మంత్రిగారిదాకా వెళ్ళి ఆ తరవాత బుట్టదాఖలయింది.

రెండురోజులుగా భైరవశాస్త్రి రాకపోవటం గమనించి రాజుగారు, "ఈమధ్య భైరవ శాస్త్రి కనిపించటం లేదు, ఎందుచేత?" అని తన సేవకులను అడిగాడు.

ఎవరినడిగినా తమకు తెలియదన్నారు. ఈ ప్రశ్న మంత్రిగారిదాకా వెళ్ళింది. ఆయన వచ్చి రాజుగారితో, "మహాప్రభూ, భైరవ

శాస్త్రి ఖాయిలాపడి నిన్నరాత్రే మరణించాడు. ఆయనకు అంత్యక్రియలుకూడా జరిపించి వచ్చాను," అన్నాడు.

రాజుగారి వద్దనుండి ఏ జవాబూ లేక పోవటం చూసి భైరవశాస్త్రి తన ఉత్తరం రాజుగారికి చేరలేదని గ్రహించాడు. "నాకు రాజప్రాంగణంలో మిత్రులెవరూ లేరు. రాజుగారు బయటికి వచ్చినప్పుడు ఆయనతో నేరుగానే చెప్పుకుంటాను," అనుకుని ఆయన అవకాశంకోసం ఎదురు చూడసాగాడు.

ఒకనాటి సాయంకాలం రాజూ, మంత్రి ఇతర పరివారమూ గుర్రాలెక్కి వాహ్యళికి బయలుదేరారు. రాజుగారికి అంతదూరాన

భైరవశాస్త్రి కనిపించేసరికి ఆయనకు ఎక్కడ
తేని అశ్చర్యమూ కలిగింది. “మంత్రి, అడుగో
భైరవశాస్త్రి! బతికే ఉన్నాడే? చనిపోయా
డంటివే?” అని రాజు మంత్రిని అడిగాడు.

మంత్రి ఏమాత్రమూ తడువుకోకుండా,
“అవును మహారాజా, భైరవశాస్త్రి భూత
మయాడు!” అన్నాడు.

మిగిలినవారు మంత్రి ఎంత చెబితే
అంతే. “అవును, మహారాజా, ఆ కని
పించేది భైరవశాస్త్రి భూతం!” అన్నారు.

ఈ మాటలను భైరవశాస్త్రి విన్నాడు.
ఆయనకు తన బుద్ధిపారపాటు తెలిసి
వచ్చింది. ఆయన ఒక చీటీమీద ఒక శ్లోకం
రాసిపెట్టుకుని, రాజుగారు ఇంటికి తిరిగి
వెళ్ళేటప్పుడు ఆయన చేతికి అందించాడు.

రాజుగారు ఆ చీటీ విప్పి ఈ విధంగా
చదువుకున్నాడు.

“రాష్ట్రః సేవ్యో, నృపః సేవ్యః ;
న సేవ్యః కేవలో నృపః.

రాష్ట్రవక్త్ర ప్రభావేన
భైరవో భూతతాంగతః.”

[రాజుతోబాటు పరివారాన్నికూడా సేవిం
చాలి, కేవలం రాజునుమాత్రమే సేవించ
రాదు. పరివారం అనుగ్రహం చాలనందున
భైరవుడు (బతికుండగానే) భూతం
అయాడు]

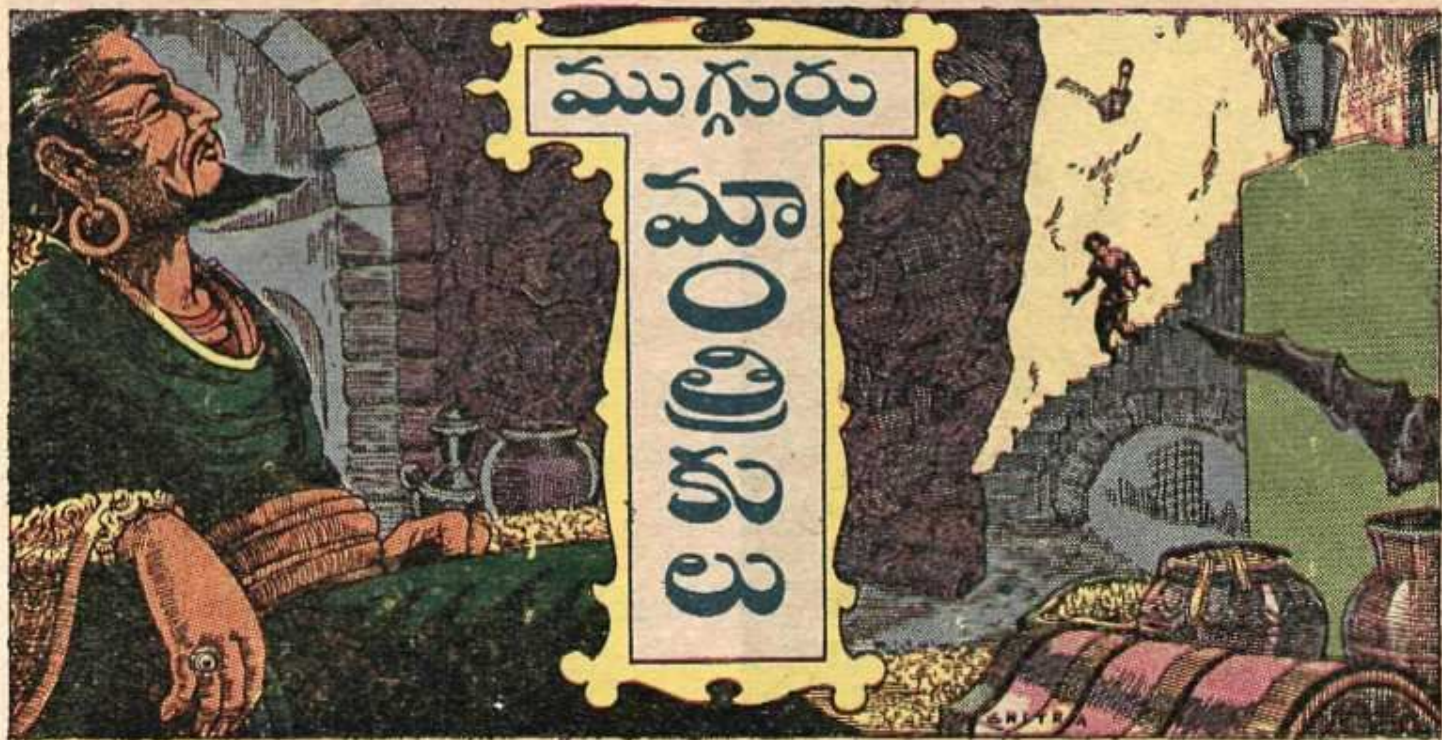
రాజుకు జరిగిన సంగతి అర్థమయింది.
ఆయన తన మంత్రితో, “భైరవశాస్త్రి పోయా
డనీ భూతమయాడనీ నాతో అబద్ధాలు
చెప్పారా?” అని అడిగాడు.

మంత్రిగారు జరిగినది జరిగినట్టుగా
చెప్పాడు. ఒక విదూషకుడికోసం సమర్థు
డైన మంత్రిని పోగొట్టుకోలేడు గనక
రాజు మంత్రిని ఏమీ అనక, భైరవశాస్త్రిని
తిరిగి కొలువులో పెట్టమనిమాత్రం అన్నాడు.

భైరవశాస్త్రికూడా ఈసారి మంత్రికి ఇతర
అధికారులకూ తగిన వినయవిధేయతలు
చూపుతూ రాజుగారి సేవ చేశాడు.

16

[హసన్ గోరీతో కలిసి, పింగళుడు ఇఫీఖిల్లా కోటతలుపులు తెరవబోయేసరికి, ఎడారిదొంగలు వాటి వెనక పెట్టిన మాటు పేలి, కొందరు సైనికులు గాయపడ్డారు. తరవాత ఎడారి దొంగ రాబందు, కొండలలో కనిపించాడు. అక్కడ పోరు జరిగింది. అదేసమయంలో పింగళుడికి హఠాత్తుగా, మాంత్రికుడైన పద్మపాదుడు కనిపించాడు. తరవాత—]

మహామాంత్రికుడైన పద్మపాదుణ్ణి, తిరిగి తను జన్మలో చూడగలనని పింగళుడు వినాడూ భావించలేదు. అలాంటి స్థితిలో పద్మపాదుడు, హఠాత్తుగా కనిపించటమే గాక, అదీ.... అవంతినగర రాజ్యభూములకు ఎడంగా ఎక్కడో వేలమైళ్ళదూరాన వున్న ఎడారికొండలలో అవటం; పింగళుణ్ణి ఎంతో ఆశ్చర్యపరిచింది. కాని, మరుక్షణంలోనే అతడి ఆశ్చర్యం అనుమానంగా మారటంతో, అతడు తన పక్కనే వున్న హసన్ గోరీకేసి చూశాడు.

హసన్ గోరీ ముఖంలోకూడా అనుమానం, సంశయం తొణికిసలాడుతున్నవి. అతడు పింగళుడి భుజం పట్టుకుని దగ్గిరకు లాగుతూ, “పింగళా! ఎవరీ పద్మపాదుడు? ఎడారిదొంగ రాబందు యితడే కాదుగదా?” అన్నాడు రహస్యంగా.

పింగళుడు ఏదో చెప్పబోయేంతలో పద్మపాదుడు వారిని సమీపించాడు. అతడు హసన్ గోరీకేసి వేలు చూపుతూ, “పింగళా! ఎవరీతడు?” అని ప్రశ్నించాడు. ఆ ప్రశ్నతో పింగళుడు మరి తికమక పడిపోయాడు.

‘చందమామ’

అతడు పింగళుడిని సమీపించి, అతడి భుజాన్ని ఆప్యాయంగా తడుతూ, “పింగళా! ఇప్పుడు, యీ కొండప్రాంతాలనుంచి పారి పోయిన ఎడారిదొంగలకు నాయకుణ్ణి నేనే అని మీయిద్దరూ అనుమానించటం లేదు గదా?” అని అడిగాడు.

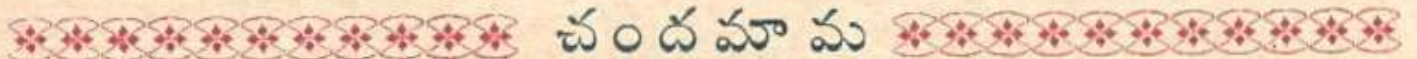
“లేదు, పద్మపాదా!” అంటూ పింగళుడు, హసన్‌గోరిని చూపుతూ, “ఈయన నవాబుగారి ఒంటెల పటాలం నాయకుడు, పేరు హసన్‌గోరి. రాబందు అనబడే ఎడారి దొంగకోసం, యాయన యీ ప్రాంతాలన్నీ గాలిస్తున్నాడు,” అన్నాడు.

పద్మపాదుడు ఆ మాటలు వింటూనే, హసన్‌గోరికేసి తిరిగి, “అయ్యా! మీరు ఎడారి రక్షక భటనాయకులైతే, మీరు కాపాడవలసిన కొందరు వర్తకులు, ఆ కనబడే గుహలో బంధింపబడి వున్నారు. వారికి సాయంచేయండి,” అన్నాడు.

హసన్‌గోరికి పద్మపాదుడిమీద యింకా నమ్మకం కలగలేదు. అది గ్రహించిన పింగళుడు అతడితో, “హసన్, మీరు యీ పద్మపాదుణ్ణి నావగ్గిర వదలండి. మీరేమీ భయపడవలసిందిలేదు. ఈయన్నుంచి సర్వం నేను తెలుసుకుంటాను. ఒకవేళ యాయనే దొంగల నాయకుడైన రాబందు అయితే.

అతడి తడబాటును గుర్తించిన పద్మపాదుడు, అందుకు కారణం ఏమిటో గ్రహించినట్లు చిరునవ్వునవ్వుతూ, “పింగళా! నీవు నన్నుగురించి ఏదో అనుమానిస్తున్నట్టున్నది, అవునా?” అని ప్రశ్నించాడు.

పింగళుడికి ఏమని జవాబు చెప్పాలో తెలియలేదు. అతడి దృష్టి, పద్మపాదుడి మీదినుంచి హసన్‌గోరికేసి తిరిగింది; దానితో హసన్‌గోరి పద్మపాదుడికేసి ఒక అడుగు ముందుకు వేసి, “అయ్యా, మీరెవరో నాకు తెలియదు. కాని....” అంటూ అగాడు. హసన్‌గోరి మాటలకు పద్మపాదుడు బిగ్గరగా నవ్వాడు.

మీకు కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి ఒప్పగించ గలను,” అన్నాడు.

పింగళుడి మాటలు, హసన్‌గోరీలో వున్న అనుమానాలనన్నిటినీ పటాపంచలుచేసినై. అతడు కొందరు సైనికులను వెంటబెట్టు కుని, పద్మపాదుడు చూపిన కొండగుహకేసి బయలుదేరి వెళ్ళాడు.

“పింగళా! యీ దేశంకాని దేశంలోని ఎడారిప్రాంతపు కొండల్లో నిన్ను యీవిధంగా కలుసుకోవటం, నాకు చాలా ఆశ్చర్యం కలిగిస్తున్నది. అవంతినగరంలోని నీ స్వగృహాన్ని వదిలి, యింతదూరం ఏకారణం చేత నీవు రావటం సంభవించింది?” అని ప్రశ్నించాడు పద్మపాదుడు.

“పద్మపావా! నాది చాలా దీనాతిదీన మైన కథ. మీరిచ్చిన మహత్తు గల సంచినీ, ధనరాసులనూ, ఆఖరికి అన్నిటా సహాయ పడుతూండే భల్లూకకేతుణ్ణికూడా కోల్పో యాను. ఈ బాధలన్నిటికీ మూలకారణం, దుర్మార్గులూ, కుచ్చితులూ అయిన నా అన్నలు. మీనుంచి నెలపుతీసుకుని, నా స్వగృహం చేరినప్పటినుంచి యీనాటి వరకూ, నేను అనుభవించిన యాతనలను గురించి చెప్పాలంటే—చాలాకాలం పడు తుంది. ముందుగా మీరీప్రాంతాలకు ఏ

కారణంవల్ల వచ్చారో చెప్పండి. మరో మాంత్రికుణ్ణి జయించటానికి వచ్చివుంటే, నేను మరోసారి మీకు సాయపడగలను,” అన్నాడు పింగళుడు.

పింగళుడు అన్న ఆఖరి మాటలు పద్మ పాదుడికి సంతోషం కలిగించినా, ప్రారం భంలో అతడు తన ధనాన్ని, మహత్తు గల సంచినీ పోగొట్టుకున్నట్టు చెప్పిన విషయం మాత్రం అతడికి చాలా విచారం కలిగిం చింది. భల్లూక పర్వతాలదగ్గర మహా మాయుణ్ణి జయించటంలో పింగళుడు తనకు చేసిన గొప్ప సహాయాన్ని, పద్మ పాదుడు యీనాటివరకూ మరిచిపోలేదు.

సామానులన్నీ దొంగిలించి, పర్తకుల నందరినీ, ఆ కనబడే గుహలో బంధించారు. వారిలో కొందరు అవంతీనగరవాసులు వున్నారు,” అన్నాడు పద్మపాదుడు. ఆ మాటలు వింటూనే పింగళుడు చాలా ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

అతడు పద్మపాదుడి ముఖంలోకి అనుమానంగా చూస్తూ, “పద్మపాదా! మహా మాంత్రికులైన మీరుండికూడా, క్రూరులైన ఆ ఎడారి దొంగలు పర్తకులను దోచుకుంటూ వుంటే చూస్తూ ఎలా వూరుకోగలిగారు?” అని అడిగాడు.

పద్మపాదుడు చిరునవ్వు నవ్వాడు. “పింగళా! నేను ఆ బిడారుపర్తకుల గుంపు వెంట బయలుదేరినప్పుడు, యాత్రికుణ్ణి మాత్రమే చెప్పాను. అలా కాక, నేను ఫలానా మాంత్రికుణ్ణి చెప్పివుంటే, వాళ్ళే వరూ నన్ను బిడారువెంట రానిచ్చేవారు కారు. ఆ కారణంవల్లనే ఎడారిదొంగలు వారిని దోచుకుంటున్నా, నేనెవరో బయట పడకుండా వుండేందుకుగాను, నా మాంత్రికతంత్రాలను, ఆ దొంగలమీద ప్రయోగించకుండా, యీ రాళ్ళ చాటుకు తప్పుకున్నాను,” అన్నాడు పద్మపాదుడు.

“మీ ప్రవర్తన నాకు చాలా ఆశ్చర్యం కలిగిస్తున్నది పద్మపాదా!” అన్నాడు పింగ

“పింగళా! నేను మరే మాంత్రికుణ్ణి జయించేందుకూ యీ ప్రాంతాలకు రాలేదు. మహామాయుడి సమాధినుంచి మనం సంపాదించిన అపూర్వ శక్తులుగల వస్తువులు నాదగ్గర వున్నంతకాలం, నేను యీ లోకంలో ఎవరిని చూచి భయపడ నవసరం లేదు. నేను కేవలం దేశాలు చూచేందుకూ, యాత్రాస్థలాలను సందర్శించేందుకూ బయలుదేరాను. ఆ కారణంవల్ల, నేను మామూలు యాత్రికుడి వేషంలో, ఒకానొక బిడారు పర్తకులతో కలిసి యీ ప్రాంతాలకు చేరాను. ఈ సాయంకాలమే ఆ బిడారుమీద కొందరు దొంగలు దాడిచేసి, విలువగల

ళుడు. "మీవద్ద వున్న అద్భుతవస్తువులైన భూగోళం, ఉంగరం, వజ్రాలు తాపిన పిడి గల కత్తి—వీటిలో ఏ ఒక్కదాని సాయంతో అయినా, మీరు చూడవలసిన స్థలాలన్నీ ఇట్టే చూసిరావచ్చునుగదా? అలాంటప్పుడు మార్గశ్రమలకన్నిటికీ ఓర్చి, యీ వర్తకుల వెంట బయలుదేరటం మెందుకు?" అన్నాడు.

"ఓహో, పింగళా! నేనా దొంగల నాయకుడైన రాబందునని, యింకా నీవు అనుమానించటం లేదుగదా?" అంటూ పద్మపాదుడు పింగళుడి ముఖంలోకి ఆశ్చర్యంగా చూసి, "దేశదేశాలు తిరుగుతూ, ఆయా చోట్ల వున్న పుణ్యక్షేత్రాలను దర్శించి, ఆ ఫలం అనుభవించాలంటే, అందరితోపాటు నేనూ పాదచారిగానే వెళ్ళవలసి ఉంటుంది. అంతేకాని నాదగ్గర వున్న అద్భుత శక్తుల సాయంతో, అనుకున్న చోటుకు మరుక్షణాన చేరటంవల్ల యాత్రా ఫలం దక్కదు" అన్నాడు.

వీళ్ళిలా మాట్లాడుతుండగా, అల్లంత దూరాన హసన్‌గోరీ సైనికుల కేకలతోపాటు బిడారువర్తకుల విడుపులూ, పెడబొబ్బలూ, కలిసి చెవులు చిల్లులు పడేలా—రణగొణ ధ్వని సాగటంతో ఆ ప్రాంతమంతా గందరగోళంగా తయారైంది. పింగళుడూ, పద్మ

పాదుడూ తమ సంభాషణ ఆపి, అటుకేసి తలలు తిప్పారు. అదే సమయంలో ఒక సైనికుడు పరిగెత్తుతూ పింగళుడి దగ్గరకు వచ్చి, "రాబందును వెంటబడి పట్టుకునేందుకు, హసన్‌గోరీ సర్దార్, మీ సాయం కావాలంటున్నాడు!" అని చెప్పాడు.

పింగళుడు, పద్మపాదుడికేసి బ్రతిమాలు తున్నట్టు చూసి, "పద్మపాదా! యీ హసన్‌గోరీ నన్ను, యీ ఎడారిలో దాహానికి, ఆకలికి మాడి చావకుండా రక్షించాడు. నేను యిందుకు ప్రతిగా ఆయనకు ఏదైనా సహాయం చేయాలనుకుంటున్నాను. ఈ చీకట్లో, ఆ ఎడారిదొంగలను పట్టుకోవటం

మానవమాత్రుడివల్ల అయేపని గాదు. ఆ ఎడారిదొంగలూ, వారి నాయకుడైన రాబందూ బహు క్రూరులు. ఈ దగ్గిరలో వున్న ఒక భిల్లాలోని సైనికులందరినీ హత్యచేసి, కపటోపాయంతో మమ్మల్నికూడా చంపేందుకు వాళ్ళు ప్రయత్నించారు. కనుక, యీ ఎడారిదొంగలను పట్టుకునే ప్రయత్నంలో మీరు మీ అద్భుతశక్తులను ప్రయోగించి మాకు సాయపడండి. ఆ విధంగా, యీ ప్రాంతాల ప్రయాణించే వర్తకులకూ, యాత్రికులకూ ఆ ఎడారిదొంగల నుంచి రక్షణ కల్పించండి! మీమేలు వారెన్నటికీ మరిచిపోరు,” అన్నాడు.

“పింగళా! నీవు కోరుతున్నావు గనక సాయం చేస్తాను. కాని, అందువల్ల నేను మాంత్రికుణ్ణి, ఆ వర్తకులందరూ గ్రహిస్తారు. ఆ తరవాత వారితో నేను ప్రయాణించటం అసంభవం. సరే, యాత్రాస్థలాలు దర్శించేందుకు ఎన్ని మార్గాలు లేవు!” అంటూ పద్మపాదుడు, ఒక రాయిని తీసుకుని, దానిని తన కత్తితో చిన్నచిన్న ముక్కలుగా నరకసాగాడు.

పద్మపాదుడు చేస్తున్న పని చూసి పింగళుడు చాలా అబ్బురపాటు చెందాడు. అతడు పద్మపాదుడి భుజంపట్టుకుంటూ, “పద్మపాదా, మీరు చేస్తున్న పని ఏమిటి?

అవతల ఎడారిదొంగలు, వర్తకుల సొమ్ము దోచుకుని పారిపోతున్నారుగదా! ముందు, వాళ్లను హతమార్చే ఉపాయం ఆలోచించండి!" అన్నాడు.

పద్మపాదుడు నవ్వుతూ, తన గుప్పెట లోకి కొన్ని రాతిముక్కలను తీసుకుని, వాటిని పింగళుడికి చూపుతూ, "ఈ చీకటిలో, ఆ దొంగలను వెన్నాడటం మానవ మాత్రుడికి సాధ్యంకాదని నువ్వే చెబుతున్నావుగదా? అందుకని, చీకటిలో చూడగలిగిన తోడేళ్లనూ, పెద్దపులులనూ ఆ దొంగలను మళ్లించుకువచ్చేందుకు పంపుతున్నాను. యీ అరచేతిలో వున్న పెద్ద రాతి

ముక్కలు పులులు, చిన్నవి తోడేళ్లు!" అంటూ ఆ రాతిముక్కలను మంత్రించి, బలంకొందికీ వాటిని ఆ చీకట్లో అన్నివైపులకూ వెదజల్లాడు.

చూస్తూండగానే ఆ కొండరాళ్లలోనుంచి భీకరంగా అరుస్తున్న తోడేళ్లూ, పెద్దపులులూ బయటికివచ్చి, రాతిబండలమీదనుంచి కుప్పించి దూకుతూ, అన్ని వైపులకూ పరుగులు దీసినై.

ఈ అద్భుతదృశ్యం చూసి పింగళుడు నిశ్చేష్టుడయ్యాడు. అతడు చూస్తూండగానే, కొండగుహనుంచి హసన్ గోరీ విడిపించిన వర్తకులందరూ గుంపుగా బయలుదేరి పద్మ

పాదుడు వున్నచోటుకు వచ్చారు. వారివెంట
వున్న హసన్‌గోరీ చేతులను గాలిలో అల్ల
ల్లాడిస్తూ, “పింగళా! ఏమిటి వింత? ఈ
కొండప్రాంతాల నేనెన్నడూ ఒక్క తోడేలును
గాని, ఒక్కగానొక్క పెద్దపులిగాని చూసి
నది లేదు. కాని, యిప్పుడు....” అంటూ
కళ్ళింత చేసుకుని పింగళుడికేసి చూస్తూ
ఆగిపోయాడు.

“పద్మపాదా! ఇక మీగురించిన రహ
స్యం దాచి లాభంలేదు గనక, వీరందరికీ
నిజం చెప్పమంటారా?” అన్నాడు
పింగళుడు.

పద్మపాదుడు అంగీకారసూచకంగా తల
వూపి, తన దుస్తుల్లో దాచివుంచిన మహా
మాయుడి వేలి వుంగరాన్ని బయటికి తీసి,
అక్కడ ఎత్తుగా వున్న ఒక కొండ రాతిమీద
పెట్టాడు. మరుక్షణమే ఆ ప్రదేశమంతా
కండ్లు మిరుమిట్లు కొలిపే కాంతితో, పట్ట
పగటిలా అయిపోయింది.

పింగళుడు ఒకటి రెండు మాటల్లో
పద్మపాదుడు మహామంత్రవేత్త అని అక్కడ
చేరినవారందరికీ చెప్పి, హసన్‌గోరీకేసి తిరిగి
“హసన్! ఆ ఎడారిదొంగ రాబందును
గురించి నీవేమీ ఆదుర్దాపడ నవసరంలేదు.
పద్మపాదుడు పంపిన తోడేళ్ళూ, పెద్దపులులూ
అతణ్ణి, అనుచరులతోపాటు, యిక్కడికి
మందవేసుకు రాగలవు,” అన్నాడు.

పింగళుడు మాట పూర్తిచేయకముందే,
ఆ కొండలోయల్లో హాహాకారాలు బయలు
దేరినై. వాటితోపాటు తోడేళ్ళ అరుపులూ,
పెద్దపులుల రంకెలూకూడా వినిపించినై.
చూస్తూండగానే వందల సంఖ్యలో వున్న
ఎడారిదొంగలు, అన్నివైపులా చుట్టుముట్టు
తున్న క్రూరమృగాలనుంచి పారిపోయేం
దుకు ప్రయత్నిస్తూ, ఎటూ దారి కానక,
పద్మపాదుడూ, పింగళుడూ వున్న చోటుకు
భీతితో అరుస్తూ రాసాగారు.

—(ఇంకా వుంది)

అలీ నూర్

[గత సంచిక తరువాయి]

సుల్తాను ఒక క్షణంపాటు తన వజీరును గుర్తించలేకపోయాడు. తరవాత ఆయన, “నిన్నిలా చేసిన దెవరు?” అని అశ్చర్యంతో అడిగాడు.

“మహారాజా, మంచి వంటమనిషిని కొందామని బజారుకు వెళ్లాను. అక్కడ ఒక బహు సౌందర్యవతి అయిన బానిస అమ్మకానికి వచ్చింది. మన ఆల్ ఫదల్ కొడుకు అలీనూర్ ఆమెను అమ్ముతున్నట్టు తెలిసింది. తమరు ఒకప్పుడు మంచి బానిసను పదివేల దీనారాలకు కొనమని ఆల్ ఫదల్ ను అడిగిఉన్నారు. ఆ బానిస ఇదే నట. దానిని ఆల్ ఫదల్ తమకు సమర్పించక తన కొడుకుకు కానుకగా ఇచ్చుకున్నాడు. వాడు ఇటీవల ఒళ్లుపై తెలియకుండా ఉన్నదంతా తగలెసి బికారీ అయినాడు లెండి. అందుచేత ఈ బానిసదాన్ని

అమ్మకానికి పెట్టాడు. బేరం చవుకలో నాలుగువేల దీనారాలకు పోతున్నదని తెలిసి, తమకు సమర్పించుకుందామనే ఉద్దేశంతో ఆ బానిసను కొనేశాను. అప్పుడు వాడేం చేశాడో చిత్తగించారా? ఏ కిరస్తానీలకో యాదులకో అమ్ముతాను గాని నీకైతే అమ్మను పొమ్మన్నాడు! అప్పటికి నేను మంచిగా, ‘నాయనా, దీన్ని నాకోసం కొనటం లేదురా! మన సుల్తానువారి కోసం కొంటున్నానురా!’ అని చెప్పా. ఆ మాటకు వాడు మరింత మండి పడి, నన్ను గుర్రంమీద నుంచి కింద పడేసి, అంతమందీ చూస్తూండగా, చేతులా కాళ్ళా తన్నాడు! ఏం సాహసం! ఏం పొగరు!” అన్నాడు వజీరు.

సుల్తాను ముఖం అగ్రహంతో జేవురించింది. ఆయన తన భటులను పిలిచి, “మీరు నలభైమంది వెళ్ళి, ఆల్ ఫదల్ ఇంటిని పూర్తిగా ధ్వసంచేసి, నీచుడైన అలీ

నూర్నూ, వాడి బానిసనూ పెడరెక్కలు విరిచికట్టి తీసుకురండి,” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

అదృష్టవశాత్తూ ఆ సమయాన రాజుగారి భవన రక్షకులలో ఒకడు ఒకప్పుడు అల్ ఫదల్ కింద కొలువుచేసినవాడు వున్నాడు. అతను అలీనూర్ ఈడువాడే. ఇద్దరూ కలిసి పెరిగారు. అందుచేత అతను రాజాజ్ఞ వింటూనే బయటికి జారుకుని, అడ్డ దార్లవెంట పరిగెత్తి అలీనూర్ ఈంటున్న ఇల్లు చేరుకుని, “బాబూ, తమరు వెంటనే ఇల్లు వదిలి ఎటైనా పారిపోవాలి. లేకపోతే మాన ప్రాణాలు దక్కవు,” అని జరిగిన సంగతి చెప్పేశాడు.

అలీనూర్ ప్రియసఖిని ప్రయాణానికి సిద్ధంచేశాడు. రాజభవనపాలకుడు అలీనూర్ చేతిలో నలభై దీనారాలు పెడుతూ, “నా దగ్గర ఇంతకంటే లేదు, బాబూ. ఈ సొమ్ము తీసుకుని మీరిద్దరూ ప్రాణాలు దక్కించుకోండి,” అన్నాడు.

అలీనూర్, ప్రియసఖి దొడ్డిదారిన ఇంటి నుంచి బయటికి వచ్చి, సందులవెంటా గొందులవెంటా పడి సముద్రతీరపు రేవు చేరుకున్నారు. అదృష్టవశాత్తూ ఒక పడవ లంగరెత్తి బాగ్దాదునగరానికి బయలుదేర బోతున్నది. “ప్రయాణీకులందరూ ఎక్కె య్యాలి! వ్యవధిలేదు!” అని సరంగు కేక వేస్తున్నాడు. ఏమాత్రమూ సంకోచించకుండా ఇద్దరూ ఆ పడవలో ఎక్కారు. లంగరు ఎత్తి పడవ బాగ్దాదుకు బయలుదేరింది.

అలీనూర్ ఇల్లువిడిచిన కొద్దిసేపటికల్లా సుల్తాను పంపిన నలభైమంది భటులు అతని ఇంటిపైబడి కనబడినదల్లా ధ్వంసం చేసి చూస్తుండగానే ఇంటిని నేలమట్టం చేసేశారు. అయితే వారికి అలీనూర్ జాడ గాని, అతని బానిస జాడగాని తెలియలేదు.

ఈ సంగతి తెలిసి సుల్తాను బస్రానగర మంతా అలీనూర్ కోసం వెతికించాడు. ఆయన వజీరుసావీని పిలిచి, “నీకు

విచారం వద్దు. నీకు జరిగిన అపచారానికి నేను తప్పక ప్రతిక్రియ చేసితీరుతాను,” అని మాట ఇచ్చాడు.

పజీరుసావీ సుల్తానుగారిని పుత్రపాత్రాభివృద్ధిగా దీవించి, అలీనూర్ కోసం నగరమంతటా చాటింపు వేయించాడు : అలీనూర్ను పట్టి ఇచ్చినవారికి వెయ్యి దీనారాలు బహుమానం ; అతన్ని దాచినవారికి శిరచ్ఛేదం !

అయితే ఇన్ని ప్రయత్నాలూ విఫలమయ్యాయి. అలీనూర్ జాడ ఎవరూ చెప్పలేకపోయారు.

కొంతకాలానికి అలీనూర్ ఎక్కిన పడవ బాగ్దాదునగరం చేరింది. పడవసరంగు అలీనూర్తో, “అయ్యా, ఇదే బాగ్దాదు మహానగరం ! భూలోకస్వర్గం ! ఇక్కడే మీరు దిగవలసింది !” అన్నాడు.

పడవ కేపుకుగాను అయిదు దీనారాలిచ్చి అలీనూర్ ప్రియసఖితోకూడా పడవ దిగాడు. దైవవశాన వారు బాగ్దాదునగరానికి రహదారిని వెళ్ళక మరొక దారి పట్టుకున్నారు. ఈదారి వారిని బాగ్దాదునగరం వెలపల ఉండే ఉద్యానవనాల మధ్యకు తీసుకుపోయింది. వారు ఒక ఉద్యానవనం వద్దకు చేరుకున్నారు.

అది ఖలీఫాగారి ఉద్యానవనం. దాని చుట్టూ ఎత్తయిన ప్రహరీగోడ వున్నది. ముఖద్వారానికి పైగా రంగురంగుల దీపాలున్నాయి. ద్వారం వెలపల ఎవరైనా కూర్చోవటానికి బల్లలున్నాయి. ద్వారం మూసివున్నది. దానిపక్కనే జలయంత్రం ఒకటి వున్నది.

“ఇది చాలా అందమైనచోటు. ఇక్కడ బల్లలమీద కాసేపు విశ్రాంతి తీసుకుందాం,” అన్నాడు అలీనూర్ ప్రియసఖితో. వారిద్దరూ జలయంత్రం వద్ద కాళ్ళూ, చేతులూ, ముఖాలూ కడుక్కుని కొయ్య బల్లలమీద నడుమువాలారు. చల్లని పిల్లగాలి వారిని

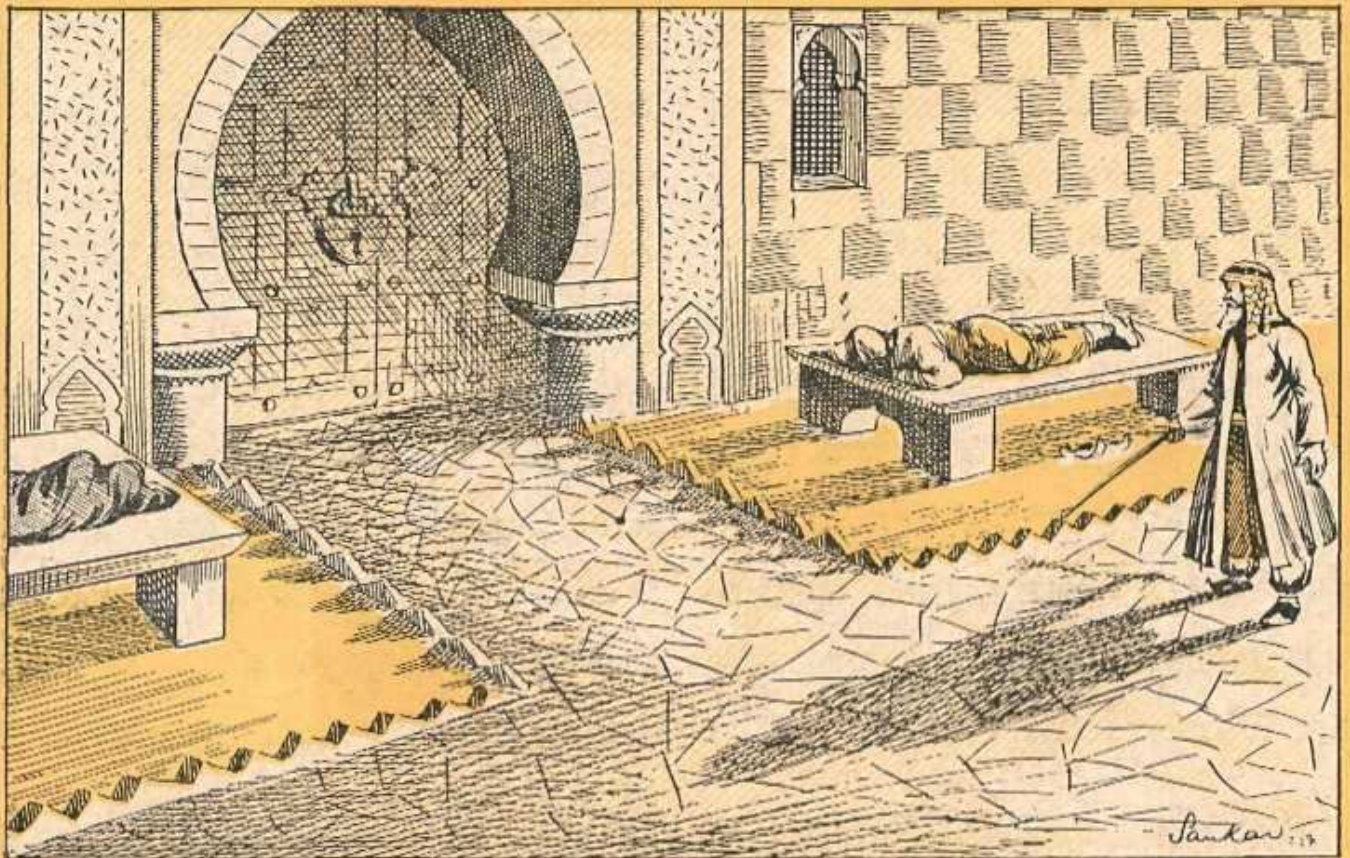

జోకొట్టింది. వారు తమ బట్టల చెరగులు ముఖానకప్పుకుని నిద్రపోయారు.

వీరిద్దరూ చేరిన ఉద్యానంపేరు అనందోద్యానం. దీనిమధ్య ఒక మహాలున్నది, దాని పేరు చిత్రమహాలు. ఖలీఫాకు మనసు చికాకుగా వున్నప్పుడు ఆయన ఇక్కడికి వచ్చి తన చికాకులన్నీ మరిచిపోతాడు. ఉద్యానం మధ్యవున్న మహాలంతా ఒకటే గది. ఆ గదికి నలభై అయిదు కిటికీలున్నాయి. ఒక్కొక్క కిటికీలోనూ ఒక్కొక్క దీపం వేలాడుతూ వుంటుంది. మహాలు మధ్యలో బంగారంతో చేసిన పెద్ద దీపం వున్నది. ఖలీఫా వచ్చినప్పుడు మాత్రమే ఈ

మహాలు తెరిచి, కిటికీలు తెరిచి, దీపాలు వెలిగిస్తారు; మహాలు మధ్య ఒక అసనం ఏర్పాటు చేస్తారు; దానిమీద సుఖాసీనుడై ఖలీఫా సృత్యగాన వినోదాలు చూస్తాడు. ముఖ్యంగా ఖలీఫాగారి ఆస్థానగాయకుడు ఇసాక్ తన అద్భుతమైన పాటలతో ఖలీఫా విచారాలన్నిటినీ పోగొడతాడు.

ఈ తోటనూ, మహాలునూ కనిపెట్టి వుండటానికి ఖలీఫాగారు ఇబ్రాహీం అనే ఒక వృద్ధుణ్ణి ఏర్పాటుచేశాడు. దారేపోయేవాళ్లు తోటలో ప్రవేశించకుండానూ, పూలు దొంగిలించటానికి స్త్రీలూ, పళ్ళకోసం పిల్లలూ రాకుండానూ ఇబ్రాహీం కాపలావుండేవాడు.

ఈరోజు సాయంకాలం అతను తన అలవాటుచొప్పున తోట అంతా చుట్టివస్తూ ద్వారం సమీపంలోగల బల్లలపైన ఇద్దరు వ్యక్తులు పడుకుని వుండటం చూశాడు.

“ఏమి వీళ్ళసాహసం! ఖలీఫాగారు నన్నిక్కడ వేడుకకు వుంచారని వీళ్ళ వుద్దేశమా? ఖలీఫాగారి పరివారం కోసం ఏర్పాటయిన బల్లలపైన నిర్భయంగా పడు కుంటారా?” అనుకుని ఒక బరికె తీసుకుని వారివద్దకు వచ్చాడు. కాని అంతలోనే అతన్ని అంతరాత్మ మందలించింది. “ఇదేం పని, ఇబ్రాహీం? వారెవరోకూడా నీకుతెలీదే! అల్లా పంపిన అతిథులుకావచ్చు, దిక్కులేని

ముష్టివాళ్ళుకావచ్చు!” అనుకుంటూ ఆ ముసలివాడు వారిద్దరి ముఖాలమీదా కప్పి వున్న బట్టలు తొలగించి, వారి అందంచూసి నివ్వెరపోయాడు.

అతని కోపం పశ్చాత్తాపంగా మారింది. అతను అలీనూర్ కాళ్ళదగ్గర కూచుని కాళ్ళు వత్తసాగాడు. ఈ స్పర్శకు అలీ నూర్ మేలుకుని చివాలున లేచి కూచు న్నాడు. తనకు కాళ్ళు పట్టుతున్నవాడు వృద్ధుడని తెలుసుకుని, ఇబ్రాహీం చెయ్యి తీసుకుని తన కళ్ళకు అడ్డుకున్నాడు.

“మీరిద్దరూ ఎక్కడివాళ్ళు, నాయనా?” అని అడిగాడు తోటమాలి.

“పరదేశీలం!” అన్నాడు అలీనూర్.

“అతిథులను ఆదరించమని అల్లా నిర్దేశం. నా తోటా, మహాలూ చూతురుగాని రండి!” అన్నాడు తోటమాలి ఇబ్రాహీం.

“ఇదంతా తమ సొత్తేనా?” అన్నాడు అలీనూర్ ఆశ్చర్యంగా.

ఖలీఫా పేరు చెబితే కుర్రవాడు బెదిరి పోతాడేమోనని ఇబ్రాహీం, “అవును, నాయనా! అంతా నాదే!” అన్నాడు.

ప్రియసఖికూడా లేచింది. ఇద్దరూ తోటమాలి వెంట లోపలికి వెళ్ళారు. అలీనూర్ బస్రాలో ఎంతో గొప్ప ఉద్యానాలు చూశాడు, కాని ఇంత అందమైన ఉద్యానం ఉంటుం

దని అతను కలలోకూడా అనుకోలేదు. ద్వారందాటి లోపలికి వెళ్ళే దారిపాడుగునా నగిషీ చేసిన కొయ్యలతో ఆర్చిలున్నాయి. వాటికి ద్రాక్షతీగెలు పాకి, వాటిన పళ్ళగుత్తులు ఎర్రగా, నల్లగా వేళ్ళాడుతున్నాయి. దారికి రెండు వేపులా ఎత్తయిన ఫలవృక్షాలున్నాయి. వాటిపైన రకరకాల పక్షులు చేరి పాడుతున్నాయి. ఇక ఆ తోటలో పూల చెట్లుగురించి చెప్పనే అక్కర్లేదు. అక్కడ పూయని పూవు లేదు.

ఇబ్రాహీం తన అతిథులకు తోట చూపించి వారిని మహాలులోకి తీసుకు పోయాడు. లోపలికి అడుగు పెట్టగానే వారిద్దరికీ కళ్ళు చెదిరిపోయాయి. ప్రపంచంలో అంత అందంగా అమర్చిన మహాలు ఉండదనిపించింది. వారు దానిని చూడటానికి చాలాకాలం పట్టింది. చివరకు అలీనూర్ ఒక కిటికీ వద్దకు వెళ్లి బయట వున్న తోటను చూశాడు. బయట నిండు వెన్నల కాస్తున్నది. అతను ఆ క్షణంలో తన కష్టాలన్నీ మరిచిపోయాడు.

ఇబ్రాహీం వారికి ఆహారం తెచ్చిపెట్టాడు. అలీనూర్ అతనితో, “ఇబ్రాహీం, ఆహారంతో బాటు పానీయాలుకూడా ఇవ్వటం ఆచారం గదా! పానీయాలేవీ?” అని అడిగాడు.

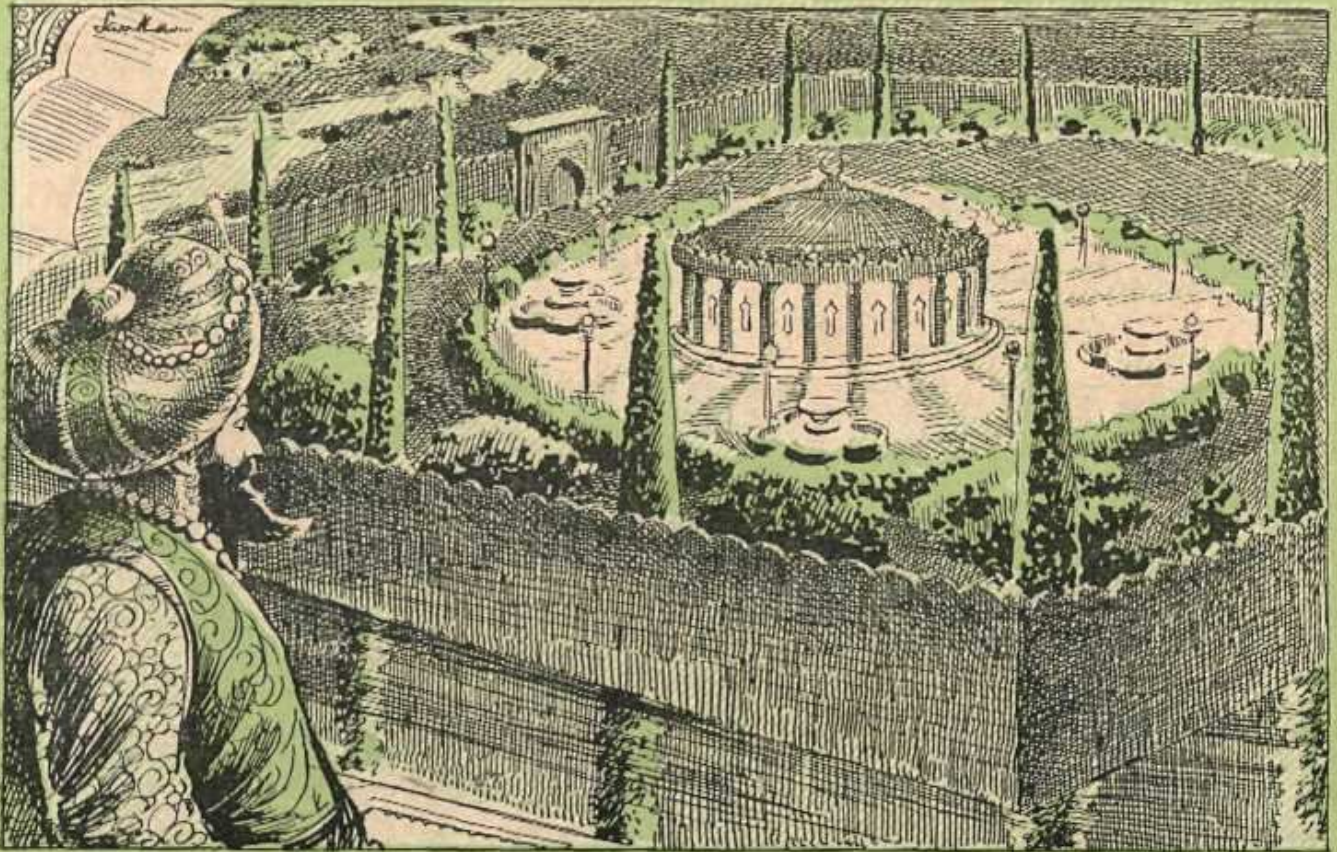
ఇబ్రాహీం వెళ్లి ఒక లోటాతో మంచిసీరు పట్టుకువచ్చాడు. అలీనూర్ నవ్వి, “నేనడిగిన పానీయం ఇది కాదు,” అన్నాడు.

“నీకు ద్రాక్ష సారాయం కావాలిలా గుంది. నేను పదమూడేళ్ళక్రితం మక్కాకు వెళ్లి అక్కడ తాగుడు వదిలేశాను. మీకు కావలిస్తే ఇస్తాను,” అంటూ ఇబ్రాహీం ద్రాక్ష సారాయం తెచ్చాడు. కాని తన ఆతిథులు తాగుతూఉండటం చూసి అతనికి ఊరుకో బుద్ధిపుట్టలేదు. అతను కూడా వారితోబాటు తాగనారంభించాడు.

“దీపాలు లేకపోతే బాగాలేదు, వెలిగించమంటావా?” అన్నది ప్రియసఖి ఇబ్రా

హీంతో. తాగటంవల్ల ఒళ్ళు తెలిసీ తెలియకుండా ఉన్న తోటమాలి ఒక్కదీపం వెలిగించటానికి అనుమతి ఇచ్చాడు. కాని అలీనూర్ లేచి వెళ్ళి మహాలులో ఉన్న కిటికీలన్నీ తెరిచి దీపాలన్నీ వెలిగించాడు.

సరిగా ఈ సమయానికి ఖలీఫా తన భవనంలో కిటికీ వద్ద నిలబడి ఉండటం జరిగింది. ఆయన చూపునది మీదుగా ఆనందోద్యానంవేపు తిరిగేసరికి దేదీప్యమైన కాంతి కంటబడింది. ఆయన వెంటనే తన వజీరైన జాఫర్ ను పిలిచి, “అసమర్థుడా, ఈ నగరంలో ఏం జరిగేదీ తెలుసుకోవా? బాగ్దాదును శత్రువులు కొల్లగొట్టుకుపోయినా నీకు

తెలియదులాగుందే? చూడు, చిత్రమహ
లులో దీపాలు ఎలా వెలుగుతున్నాయో!
నేను ఖలీఫాగా ఉండగా ఇది ఎలా జరి
గిందీ?” అన్నాడు.

వజీరు జాఫర్ వెలుగు చూశాడు. ఏ
మనాలో ఆయినకు తోచక, “హుజూర్,
కిందటి వారం ఇబ్రాహీం నాదగ్గిరికి వచ్చి
తన మనవడికి చిత్రమహలులో ఉపాకర్మ
చేయించుకోవటానికి అనుమతి వేడాడు.
నేను తమవద్దనుంచి అనుమతి పొందుదా
మనుకుని అలాగే లెమ్మన్నాను. తరవాత
ఆ విషయమే పూర్తిగా మరిచిపోయాను!”
అని బొంకాడు.

“అది రెండో తప్పు. మనం ఏదన్నా
కానుకలు పంపిస్తామనే ఆశతోనే ముసలి
ఇబ్రాహీం తన మనవడి ఉపాకర్మ గురించి
ఎత్తి ఉంటాడు. నువ్వేమీ కానుక ఇవ్వక
పోగా నేను ఇచ్చే అవకాశంకూడా లేకుండా
చేశావు!” అన్నాడు ఖలీఫా.

“ఏలినవారు నా తప్పులు క్షమించాలి,”
అన్నాడు జాఫర్.

“క్షమించాం. కాని ఈ రాత్రి ఇబ్రా
హీంతో గడపడానికి నిశ్చయించాను. వాడు
చాలా యోగ్యుడు, దైవచింత గలవాడు.
ఈ సమయానికి వాడు తత్వజ్ఞానుల నంద
రినీ చేర్చి మంచిమాటలు చెబిని వేసుకుంటూ
ఉంటాడు. మనం అక్కడికి వెళ్దాం.
మనం రావటంచూసి ముసలివాడు చాలా
సంతోషిస్తాడు,” అన్నాడు ఖలీఫా.

జాఫర్ కు గుండె జారిపోయింది. చాలా
పొద్దుపోయిందనీ, ఈ పాటికి ఉపాకర్మ
పూర్తి అయి అందరూ ఎవరిదారిన వారు
వెళ్ళిపోబోతూ ఉంటారనీ ఆయన ఖలీఫాకు
చెప్పిచూశాడు. కాని ఖలీఫా వెళ్లి తీరా
లన్నాడు. ఆయనా, జాఫర్, దండనాయ
కుడు మసూర్, ఈ ముగ్గురూ పర్తకుల
వేషాలు వేసుకుని బయలుదేరారు.

[ముగింపు వచ్చే సంచికలో]

8

[దీపంభూతం సహాయంతో అలాదీన్ తన దారిద్ర్యాన్ని పోగొట్టుకోవటమే గాక, రాజకుమార్తెను పెళ్లాడి, రాజభవనాని కెదురుగా ఒక అద్భుతమైన భవనం కట్టుకుని, అందులో సుఖంగా జీవిస్తున్నాడు. పేదలను కనిపెట్టివుంటూ ప్రజల ఆదరాభిమానాలను చూరగొన్నాడు. అతని జీవితం మూడు పూవులూ, ఆరు కాయలూగా ఉన్నది. అయితే—]

అలాదీన్ అలాదీన్ ను భూమి అడుగున గుహలో బంధించి తన దేశానికి తిరిగిపోయిన మొర్రాకో మాంత్రికుడు అలాదీన్ తిండికి మాడి చనిపోయాడనే అనుకున్నాడు. తన చేతికి అద్భుతదీపం రాసందుకు ఆయన చాలా చిరాకుపడ్డాడు. రోజూ ఆ దీపం జ్ఞాపకం వచ్చేది. వెంటనే అలాదీన్ మూర్ఖత్వంమీద పట్టరాని ఆగ్రహంకూడా వచ్చేది.

ఒకనాడు మాంత్రికుడికి ఆ దీపాన్నీ, అలాదీన్ శవాన్నీ కనీసం ఒకసారి చూసి

సంతోషించాలని కోరిక కలిగింది. ఇందుకు గాను ఆయన ముగ్గులువేసి, మంత్రాలు చదివి, ముగ్గులమధ్య కూచుని అంజనం వేసి పరీక్షగా చూశాడు. ఆయనకు గుహ కనిపించిందిగాని అందులో దీపం లేదు, అలాదీన్ శవం అసలే లేదు!

మాంత్రికుడికి ఒళ్లంతా జెర్రులు పాకి నట్టయింది. అలాదీన్ ఆ దీపంతోసహా ఆ గుహనుంచి బయటపడ్డట్టు ఆయనకు అర్థమయింది. ఆయన పళ్లు పటపటా కొరుకుతూ,

“ఓరీ దొర్భాగ్యుడా! నన్నే ఢిక్కరించి అద్భుతదీపం కాజేస్తావురా? చూడు నా తడాఖా!” అని అరిచాడు.

ఆయన ఆరోజే ప్రయాణంకట్టి, ఎక్కడా మజిలీ చెయ్యకుండా, నేరుగా చీనాదేశానికి వచ్చి, ముఖ్యపట్టణం చేరుకుని, ఒక సత్రంలో బసచేశాడు.

మాంత్రికుడు మర్నాడుదయమే నగరం నాలుగు మూలలూ చూడటానికి బయలుదేరాడు. ఎక్కడికి వెళ్లినా అలాదీన్ పేరు చెప్పుకునేవాళ్లే! అలాదీన్ ఎంత అందగాడు! ఎంత గొప్పదాత! ఎంత సంపన్నుడు! మాంత్రికుడికి ఈ ప్రశంసలు వింటున్నకొద్దీ

మండిపోయింది. “మీ నోళ్లతోనే మీరు అలాదీన్ చావు కోరుతారు, చూస్తూండండి!” అనుకున్నా డాయన.

ఊరువెంబడి తిరుగుతూ మాంత్రికుడు అలాదీన్ భవనం ఎదటికి వచ్చాడు. “దర్జీ వాడి కొడుక్కి ఇంత దశ పట్టిందిగా! కూటికి టికాణా లేనివాడివి ఐశ్వర్యవంతుడి వయావా? ఒరే అలాదీన్, మీ అమ్మచేత మళ్లీ నూలు వడికిస్తాను చూసుకో! నిన్ను పూడ్చేటందుకు గొయ్యి నాచేత్తే స్వయంగా తవ్వతానురా!” అని ఆయన తన మనస్సులో ప్రజ్ఞలు పలికాడు.

ద్వారపాలకులను అడగగా అలాదీన్ చాలా రోజులక్రితం వేటకు బయలుదేరినట్టు తెలిసింది. ఇది విని మాంత్రికుడు చాలా సంతోషించాడు. ఎందుకంటే అలాదీన్ లేక పోయినట్టయితే తన పాచిక మరింత బాగా పారుతుంది. పోతే, అలాదీన్ దీపాన్ని ఇంటి దగ్గర విడిచివెళ్లాడో, లేక తనవెంట తీసుకు పోయాడో తెలియలేదు.

ఈ విషయం తెలుసుకునేటందుకుగాను మాంత్రికుడు తన బసకు తిరిగివచ్చి అంజనంవేసి, దీపం అలాదీన్ భవనంలోనే ఉన్నట్టు తెలుసుకున్నాడు. ఆయనకు పట్టరాని ఆనందం కలిగింది. ఆయన వెంటనే

రాగిపనివాళ్ళుండే చోటికి వెళ్లి, ప్రన్నెండు రాగిదీపాలు కొనుక్కుని, వాటిని ఒక గంపలో పెట్టుకుని, “కొత్త దీపాలు! కొత్త దీపాలు! పాతదీపాలు తీసుకుని కొత్త దీపాలిస్తాం!” అని అరుచుకుంటూ అలా దీన్ ఇంటికేసి బయలుదేరాడు. మాంత్రికుడి నెత్తిన ఉన్న పెద్ద తలపాగా, ఆయన చేస్తున్న వింతబేరమూ వీధిలో అడుకునే కుర్రాళ్ళను ఆకర్షించాయి; వారు అటలు మానేసి మాంత్రికుడి వెంట పడ్డారు.

అలాదీన్ భవనం చేరినాక మాంత్రికుడు ఆ ప్రాంతంలోనే తారట్లాడుతూ, “పాత దీపాలకు కొత్త దీపాలిస్తాం!” అని అరప సాగాడు. తొంభైతొమ్మిది కిటికీల బురుజులో ఉన్న రాజకుమార్తె మాంత్రికుడి అరుపులూ, పిల్లల కేకలూ విని బయటికి తొంగిచూసింది. ఇదంతా చూడగానే ఆమె నవ్వింది, ఆమె దాసీలుకూడా కిలకిలా నవ్వారు.

వారిలో ఒకతె తన యజమానురాలితో, “అమ్మా, నేను అయ్యగారి గది తుడిచే టప్పుడు అక్కడ పీటమీద పెట్టిఉన్న పాత రాగిదీపం ఒకటి చూశాను. దాన్ని తీసుకు పోయి ఆ దీపాలమ్రేవాడికి చూపించి, దానికి బదులుగా నిజంగా కొత్తదీపం ఇస్తాడేమో చూడనా?” అన్నది.

దాసీది చూసిన దీపం అద్భుతదీపమే. అలాదీన్ వేటకు బయలుదేరేముందు దాన్ని దాచటం మరిచాడు. విధిని తప్పించు కోవటం ఎవరికిమాత్రం సాధ్యమవుతుంది? రాజకుమార్తెకు, పాపం, ఆ దీపం గురించి కొంచెంకూడా తెలియదు. ఆమె దాసీ దానితో, “అవునే! అలాగే చేద్దాం. మన పాతదీపాన్ని బానిసవాడిచేత పంపించి కొత్త దీపం అడగమని చెప్పి. ఆ పిచ్చిముండా కొడుకు నిజంగా కొత్తదీపం ఇచ్చాడా, మనం కలకాలం నవ్వుకోవచ్చు!” అన్నది.

దాసీది అలాదీన్ గదికి వెళ్లి అక్కడఉన్న దీపాన్ని తీసుకుని ఒక బానిసకు ఇచ్చింది.

వాడు దాన్ని పట్టుకుపోయి మాంత్రికుడికి చూపి, “అమ్మగారు, ఈ దీపానికి కొత్త దీపం పట్టుకురమ్మన్నారు!” అన్నాడు.

మాంత్రికుడు అద్భుతదీపాన్ని గుర్తించి వణికిపోసాగాడు.

“కంగారుపడుతావెందుకు? ఈ దీపానికి కొత్తదీపం ఇవ్వవా?” అని అడిగాడు బానిస.

మాంత్రికుడు తన ఉద్రేకాన్ని నిగ్రహించుకుని, బానిస చేతిలో ఉన్న అద్భుత దీపాన్ని లాక్కుని, తన గంప చూపించి, “నీ యిష్టంపచ్చిన దీపం తీసుకో,” అన్నాడు.

బానిసవాడు రాగిదీపం ఒకటి తీసుకుని విరగబడి నవ్వుతూ వెళ్లిపోయాడు.

ఈలోపల మాంత్రికుడు తన గంపనూ, అందులో మిగిలిన రాగిదీపాలనూ తనవెంట ఉన్న పిల్లల మూకమీద గిరవాటువేసి, అద్భుతదీపాన్ని పట్టుకుని ఒక నిర్జన ప్రదేశానికి వెళ్లి, అక్కడ దీపాన్ని రుద్దాడు. వెంటనే దీపంభూతం ప్రత్యక్షమై, “ఏమి సెలవు?” అని అడిగింది.

“అలాదీన్ భవనాన్ని ఉన్నపాళ్ళంగా మొర్రాకో చేర్చు. అలాగే నన్నుకూడా ఆ భవనంలోకి చేర్చు!” అన్నాడు మాంత్రికుడు.

ఆయన కళ్లు మూసి కళ్లు తెరిచేసరికి అలాదీన్ భవనం, అందులో ఉండే సమస్త వస్తువులతోనూ, మొర్రాకోదేశంలో తోటల మధ్య ఉన్నది; మాంత్రికుడు ఆ భవనం లోపల ఉన్నాడు.

మర్నాడు ఉదయం రాజుగారు తన గది కిటికీనుంచి తన కూతురి ఇంటికేసి చూసి అక్కడ ఏమీ లేకపోవటం గమనించి నిర్భాంతపోయాడు. అలాదీన్ భవనం ఉండవలసిన చోట విశాలమైన మైదానం ఉన్నది; అందులో భవనం తాలూకు పునాదుల గోతులు మాత్రం ఉన్నాయి. భవనమేమో అదృశ్యమయింది.

“ఏమిటి ఆశ్చర్యం? ఏం జరిగింది?” అని రాజుగారు మధనపడుతున్న సమ

యంలో, ఆయనను సభకు తీసుకుపోవటానికి మంత్రి వచ్చాడు. రాజు ఆయనతో, “మంత్రి, అమ్మాయి ఇల్లు ఏమయింది?” అని అడిగాడు. రాజుగారికి మతి చలించిందనుకుని, “అదేం ప్రశ్న, మహారాజా?” అన్నాడు మంత్రి.

“అయితే నీకేమీ తెలియదా?” అన్నాడు రాజు మరింత ఆశ్చర్యంగా.

“నాకేమీ తెలియదు, మహారాజా,” అన్నాడు మంత్రి అయోమయంగా.

“నువ్వు అలాదీన్ ఇంటిని చూడలేదన్న మాట. ఇప్పుడు చూడు,” అన్నాడు రాజు, మంత్రిని కిటికీదగ్గరికి లాక్కుపోయి.

“ఘోరం, ఘోరం! అలాదీన్ భవనం మాయమయింది! ఆ అలాదీన్ మంత్రగాడని ఇప్పుడైనా ఒప్పుకుంటారా, మహారాజా?” అన్నాడు మంత్రి.

రాజు ఆగ్రహవేశంతో, “ఆ నీచుడు, ఆ మంత్రగాడు, ఆ పంచకుడెక్కడ? అలాదీన్ ఎక్కడ?” అన్నాడు.

“మహారాజా, అతను వేటకు వెళ్ళాడు. ఇవాళే తిరిగి రావాలి! నే నతనికి ఎదురు వెళ్లి ఆ భవనాన్ని ఏం చేశాడో తెలుసుకు రమ్మని శలవా?” అన్నాడు మంత్రి, తాను ఇంతకాలానికి అలాదీన్ మీద జయం సంపాదించినందుకు సంతోషిస్తూ.

“ఏమీ అవసరం లేదు. ఆ వెధవను చేతులూ కాళ్ళూ కట్టి నా దగ్గరికి ఈడ్చుకు రమ్మని సర్దారుకు చెప్ప.” అన్నాడు రాజు.

మంత్రి రాజాజ్ఞను సర్దారుకు తెలిపాడు. సర్దారు నూరుమంది భటులను వెంటబెట్టుకుని అలాదీన్‌కు ఎదురువెళ్ళాడు. నగర ద్వారం దాటి కొంతదూరం వెళ్ళేసరికి అలాదీన్ తగిలాడు. వెంటనే రాజభటులు అతన్ని చుట్టుముట్టారు.

సర్దారు అలాదీన్‌తో, “ఏలినవారు నన్ను క్షమించాలి, నేను రాజుగారి నౌకరును, ఆయన ఆజ్ఞ పాలించి తీరాలి. తమరికి సంకెళ్లు వేసి ఈడ్చుకు రమ్మని రాజుగారు

నన్ను ఆజ్ఞాపించారు. మీకు ఎంతగానో రుణపడి ఉన్నాను. అందుచేత నన్ను మీరు క్షమించాలి!” అన్నాడు.

ఆశ్చర్యంతో అలాదీన్ కాస్సేపు ఏమీ అనలేకపోయాడు. చివరకతను, “నేను చేసిన అపచారమేమిటో రాజుగారు చెప్పారా? ఎందుకంటే నేను ఆయనకుగాని, ఆయన రాజ్యానికిగాని ఎట్టి ద్రోహమూ చేసి ఎరగను!” అన్నాడు.

“నాతో రాజుగారు ఏమీ చెప్పలేదు,” అని సర్దారు జవాబిచ్చాడు.

“అయితే మీ విధి మీరు నిర్వహించండి!” అంటూ అలాదీన్ తన గుర్రం మీదినుంచి దిగాడు. సర్దారు అతని చేతులు కట్టేసి, అతని నడుముకు గొలుసు కట్టి చేత పట్టుకుని తన గుర్రంమీద సవారీ చేస్తూ నగరానికి తిరిగివచ్చాడు.

సర్దారూ, రాజభటులూ అలాదీన్‌ను కట్టి తెస్తూ నగరంలో ప్రవేశించగానే ఈ దృశ్యం పౌరుల కంటబడింది. ఎందుకో రాజుగారు అలాదీన్‌ను శిరచ్ఛేదం చెయ్యబోతున్నారని వారు గ్రహించారు. వారికి అలాదీన్‌పై అంతులేని ప్రేమ. అందుచేత ప్రజలు కత్తులూ, బాకులూ, కర్రలూ, రాళ్ళూ తీసుకుని సర్దారు వెనకే నడవసాగారు. త్వరలోనే

ఈ గుంపు పందలసంఖ్య దాటి వేలసంఖ్యలో పడింది. క్షణక్షణానికి వారి ఉద్రేకం రెచ్చిపోసాగింది.

సూరుమంది భటులున్నప్పటికీ సర్దారు అలాదీన్‌ను రాజప్రాంగణంలోకి తీసుకు పోవటం ఎంతో కష్టసాధ్యమయింది. ప్రజలు ఆకలిగొన్న తోడేళ్లలాగా ఉన్నారు. అలా దీన్ లోపల ప్రవేశించగానే వారు భయం కరంగా అరుస్తూ, “అలాదీన్‌ను విడిపించాలి!” అని నినాదాలు చేయసాగారు.

రాజు చాలా కోపోద్రేకంలో ఉన్నాడు. అలాదీన్ తన ఎదటికి రాగానే ఆయన జరిగినదానికి సంజాయిషి అడగటానికి మారుగా, “ఈ దుర్మార్గుడి తల వెంటనే తీసెయ్యండి!” అని భటులకు ఉత్తరువిచ్చాడు.

తలారి వచ్చి అలాదీన్ సంకెళ్లు విప్పి, అతని కళ్ళకు గంత కట్టి, వధ్యస్థానానికి తీసుకుపోయి, “మోకరించి దైవధ్యానం చేసుకో!” అన్నాడు. కాని అతను కత్తిఎత్తి అలాదీన్ తల తెగవేసే లోపుగా బయటవున్న ప్రజలు ప్రహరీగోడ ఎక్కి లోపలికి దూక సాగారు. కొందరు రాజద్వారాన్ని పగలగొట్టే ప్రయత్నాలు సాగించారు.

రాజు తలారితో, “అగు!” అన్నాడు. ఆయన సర్దారుకేసి తిరిగి, “అలాదీన్ తల

తీసెయ్యటంలేదని ప్రజలతో చెప్పి,” అన్నాడు. సర్దారు ప్రజలతో ఈ మాట చెప్పినమీదట ప్రజల ఆగ్రహం కొంత శాంతించింది. వారు ద్వారాన్ని పగలగొట్టే ప్రయత్నమూ, గోడలమీదికి పాకే యత్నమూ మానుకున్నారు.

అలాదీన్ కళ్ళకు కట్టిన గంతలు విప్పారు. అతను లేచి నిలబడి గద్గద స్వరంతో, “మహారాజా, నాకింత అవమానం ఎందుకు చేశారో సెలవిస్తారా? నావల్ల జరిగిన అపరాధమేమిటి?” అని అడిగాడు.

“ఏమి అపరాధం జరిగినదీ నీకు తెలియదేం? చూపిస్తాను, నావెంట రా?”

అంటూ రాజు అలాదీన్‌ను రాజభవనం వెనకవేపుకు తీసుకుపోయాడు. అక్కడ తన భవనం లేకపోవటం అలాదీన్ గమనించాడు. అతని కళ్లు మసక అయిపోయాయి. అతని నోట మాట రాలేదు.

“పరమ నీచుడా, నా కూతురు ఏమయింది? నా ప్రాణానికి ప్రాణమైన కూతురు! నా ఏకైక పుత్రిక!” అన్నాడు రాజు అగ్రహంతో.

“మహారాజా, నే నేమీ యెరగను,” అన్నాడు అలాదీన్.

“విను, నీ దిక్కుమాలిన భవనం నా కక్కర్లేదు. కాని నా కూతురిని వెంటనే నాకు చూపకపోయావో నీ తల తీసేస్తాను!” అన్నాడు రాజు.

“మహారాజా, విధిని తప్పించుకోగలమా? నేను చెయ్యని తప్పుకు నా తల అర్పించవలసివుంటే అర్పించే తీరాలి. కాని నా ప్రియమైన భార్యకోసం నేను వెతక

వలసి ఉంది. ఇందుకుగాను నాకు నలభై రోజులు గడువిప్పించండి!” అని అలాదీన్ మనవి చేసుకున్నాడు.

“గడువిచ్చాను, వెళ్ళు. కాని గడువు లోపల నా కూతురిని చూపలేకపోయావో, నువ్వెక్కడ ఉన్నా పట్టి తెప్పించి శిక్షిస్తాను. ఆ మాట జ్ఞాపకం ఉంచుకో!” అన్నాడు రాజు ఉద్రేకంగా.

అలాదీన్ తల వంచుకుని బయటికి వెళ్ళాడు. అతనిప్పుడు గుర్తు పట్టేలాగ లేడు. దుఃఖంతో అతని రూపమే మారిపోయింది. అతను ఎదురుపడిన వారిని, “నా ఇల్లేమయింది? నా భార్య ఏమయింది?” అని అడగసాగాడు.

“రాజుగారి నిర్దయమూలాన అలాదీన్ మతి కాస్తా పోయింది, పాపం!” అనుకున్నారు ప్రజలు.

అలాదీన్ నేరుగా నగరం విడిచి వెళ్లిపోయాడు. —(ఇంకా ఉంది)

బయటపడ్డని ఊహాసుందరి

విసుగు చెందని విక్రమార్కుడు మళ్ళీ చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టుమీదనుంచి శవాన్ని దింపి భుజాన వేసుకుని, మౌనంగా శ్మశానానికేసి సడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, నీవు ఈ అర్ధరాత్రివేళ పడుతున్న శ్రమ చూస్తే నాకు ఇంద్రసేనుడి ప్రణయ కథ జ్ఞాపకం వస్తున్నది. అతను ఎంతో దీక్షతో తాను ప్రేమించిన కన్యకోసం వెతికికూడా ఆమెను తెలుసుకోలేక పోయాడు. అతని కథ చెబుతాను విను," అంటూ ఈ కింది కథ చెప్పసాగాడు :

పూర్వం ఇంద్రసేనుడనే క్షత్రియ యువకు డుండేవాడు. అతను చిన్నతనం లోనే సమస్త విద్యలూ అభ్యసించి చాలా తెలివిగలవా డనిపించుకుని, పెళ్లి గురించి ఆలోచించసాగాడు. సామాన్యంగా స్త్రీలు అల్పబుద్ధి గలవారై ఉంటారనీ, వారికి చీరలపైనా, సగలపైనా ఉండే అసక్తి

బేతాళ కథలు

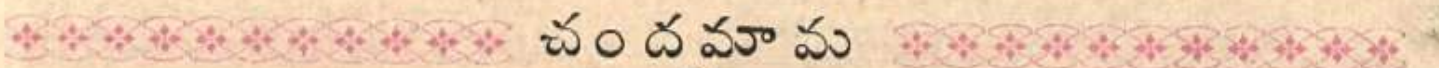
ఈ రాజుగారివద్ద కొలువు చేసేవారిలో ఒక వృద్ధుడైన సామంతు ఉన్నాడు. ఆయన పేరు చంద్రవర్మ. ఊరి వెలపల కొండల మధ్య ఆయన కొక పెద్ద భవనం ఉన్నది. అందులో ఆయన బంధుబలగం దాదాపు నూరుమందిదాకా ఉన్నారు. వారిలో పెళ్లి కావలసిన కన్యలు ఎంతోమంది ఉన్నారు. ఇంద్రసేనుడు తన బలగంలో ఎవతెనైనా పెళ్ళాడితే బాగుంటుందని చంద్రవర్మ అభిప్రాయపడ్డాడు. ఆయన ఒకనాడు ఇంద్రసేనుడితో, “మన రాజుగారు నెలరోజుల పాటు తీర్థయాత్రలు చేయబోతున్నారు. అ నెలరోజులూ నీవు మా ఇంటికి వచ్చి ఉండాలి,” అని ఆహ్వానించాడు. ఇంద్రసేనుడు సరేనన్నాడు.

రాజుగారు యాత్రకు బయలుదేరిన రోజే ఇంద్రసేనుడు చంద్రవర్మ ఇంటికి వెళ్లాడు. చంద్రవర్మ ఉండే ఇల్లు రాజభవనానికి వీమాత్రమూ తీసిపోదు. అయితే ఇక్కడ రాజభవనంలో ఉండే నిర్బంధాలేమీ లేవు. ఎవరు పడితే వారు ఎక్కడికి పడితే అక్కడికి వెళ్ళవచ్చు.

ఆ భవనం చుట్టూ రకరకాల పళ్ల తోటలూ, పూలతోటలూ ఉన్నాయి. కొద్ది దూరంలో కొండలున్నాయి.

ఇతర విషయాలమీద ఉండదనీ, వారు గంభీరమైన విషయాలను గురించి ఆలోచించనే లేరనీ అతని నమ్మకం. అలాటి స్త్రీని పెళ్ళాడటం అతనికి ఎంతమాత్రమూ ఇష్టంలేదు. చురుకైన బుద్ధి, అసాధారణమైన తెలివితేటలూ, నిబ్బరమైన మనస్సూ గల కన్యనే అతను పెళ్ళాడ నిశ్చయించాడు. అతనికి కావలసిన కన్య ఎక్కడా ఉన్నట్టు కనబడలేదు.

ఇంద్రసేనుడికి ఒక రాజుగారివద్ద కొలువు దొరికింది. అతను వయసుకు చిన్నవాడైనా, తెలివితేటలలో పెద్దవాడేనని రాజుగారికి, ఇతర రాజోద్యోగులకూ తెలిసిపోయింది.

ఇక్కడికి వచ్చిన క్షణం నుంచీ ఇంద్ర సేనుడికి స్వర్గంలోకి వచ్చినట్టుగా ఉన్నది. అతనికి చాలా స్వేచ్ఛ లభించింది. వచ్చిన రోజునే అతను చంద్రవర్మ బంధువులందరినీ పరిచయం చేసుకున్నాడు. వారిలో కన్యలు చాలామంది ఉన్నారు. కొందరు అంద గత్తెలు కూడానూ. కాని వారి తెలివితేటలను గురించి ఇంద్రసేనుడు ఏమీ తెలుసుకోలేక పోయాడు. ఆ విషయంలో వారు ఇతర స్త్రీలలాగే ఉన్నట్టు కనబడ్డారు.

చంద్రవర్మ ఇంటికి అతిథిగా వచ్చిన మర్నాడే ఇంద్రసేనుడికి కొండల మీదికి ఒంటిగా వెళ్లాలనిపించింది. ముఖ్యంగా శిఖరాలమీద కూచుని, నాలుగువైపులా కలయజూస్తూ, నిర్మలమైన గాలి పీల్చటం అతనికి చాలా ఇష్టం.

అయితే అతను ఎక్కిన కొండమీద సగంవరకే కాలిబాట ఉన్నది. శిఖరానికి ఎక్కాలంటే పొదల సహాయంతో రాళ్ల మీదుగా పాకుతూ ఎక్కాలి. అది చాలా అపాయకరం. అందుచేతనే ఆ శిఖరం మీదికి ఎవరూ ఎక్కిన జాడలు లేవు.

“ఎవరూ ఎక్కని ఈ శిఖరాన్ని నాది చేసుకుంటాను. ఇక్కడ ఉన్నంతకాలమూ రోజూ ఇక్కడికి వస్తాను,” అనుకుని ఇంద్ర

సేనుడు ఆ శిఖరం పైకి ఎంతో కష్టపడి పాకాడు. శిఖరం మీద సమప్రదేశంగా ఉన్నది. దాని మధ్యలో చిన్న నీటిమడుగున్నది. అందులో తెల్లని పద్మాలున్నాయి. ఈ గుంటచుట్టూ కూర్చోవటానికి వీలైన నున్నని బండశిలలున్నాయి. ఆ దృశ్యం చూసేసరికి ఇంద్రసేనుడు ఆనంద పరవశుడయ్యాడు. కాని అతను ఆ నీటిమడుగు పక్కన ఒక బండమీద కూచోబోయే సమయానికి ఆ బండమీద వాడి నలిగిపోయిన పూలు కొన్ని కనిపించాయి.

వాటిని చూసి ఇంద్రసేనుడు ఆశ్చర్య పోయాడు. ఆ పూవులు అక్కడ ఉన్న

మొక్కలకు పూసినవి కావు; ఒక స్త్రీ తలలో నుంచి రాలినవి. ఎవరో స్త్రీ ఇక్కడికి ఏకాంతంగా వచ్చి కూచుంటున్నది. అలా చేసే స్త్రీ అందరి స్త్రీలవంటిది అయిఉండదని అతనికి తోచి ఆమెమీద కొంత మంచి అభిప్రాయం ఏర్పడింది.

ఆ స్త్రీనిగురించి ఇంకా తెలుసుకోవాలని ఇంద్రసేనుడికి కుతూహలం పుట్టుకొచ్చింది. అతను ఆమె విడిచిపోయిన వస్తువులింకే మైనా ఉన్నాయేమోనని అక్కడ అంతటా వెతికాడు. ఒక బండరాయి పక్కన ఒక తాటి ఆకు కనిపించింది. దాన్ని తీసి చూసే సరికి దానిమీద ఈ విధంగా రాసి ఉన్నది:

“స్త్రీకి ఉత్తముడైన భర్త దొరకటంకంపై గొప్ప అదృష్టం లేదు. పురుషులు సాధారణంగా స్వార్థపరులు. అందుకే వారు స్త్రీల బుద్ధిహీనతను సహిస్తారు. నాకు ఎలాటి భర్త దొరుకుతాడో. నన్ను అర్థం చేసుకోలేని భర్తను చేసుకోవటంకంటే పెళ్లి కాకుండా ఉండిపోవటమే మేలు.”

ఇలాటి తాటాకులు ఇంకా రెండుమూడు దొరికాయి. వాటిమీదకూడా ఆ స్త్రీ ఇలాటి భావాలే రాసింది. ఆమె అప్పుడప్పుడు ఇక్కడికి వచ్చి తనకు తోచే భావాలను తాటి ఆకులపైన రాసి వదిలిపెట్టి పోతూఉంటుందని ఇంద్రసేనుడు గ్రహించాడు.

అలోచించినకొద్దీ అతనికి ఈ స్త్రీ తనకు భార్య కాదగినదేనని తోచింది. ఆమె పెళ్ళాడ దగిన వయసులోనే ఉన్నది, కాని అందగత్తె అవునా కాదా? ఈ సంగతి ఇంద్రసేనుడికి తెలియలేదు. ఆమె తన అందంగురించి గాని, తనకు కాబోయే భర్త అందంగురించి గాని ఏమీ రాయలేదు.

ఎలాగైనా ఈ స్త్రీ ఎవరో తెలుసుకోవా లని తీర్మానించుకుని ఇంద్రసేనుడు కొండ దిగి చంద్రవర్మ ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. చంద్రవర్మ ఇంట ఉన్న కన్యలలో ఇందు ముఖీ, వాసంతి, చంద్రకళా, పద్మినీ, భారతీ మొదలైనవారు చాలామంది

ఉన్నారు. వారంతా స్వేచ్ఛగా తిరిగేవారే కనక ఏ ఒకరు ఏ క్షణాన ఎక్కడ ఉన్నదీ ఆరాతీయటం సాధ్యం కాదు. అఖరుకు భోజనాల దగ్గిరకూడా అందరూ కలవరు. ఎవరికి వీలుపడినప్పుడు వారు భోజనాలకు వెళ్లి భోజనం చేస్తారు.

ఇంద్రసేనుడు అందరితోనూ మాట్లాడి చూశాడు. ఒక్కరుకూడా గొప్ప తెలివితేట లేమీ ప్రదర్శించలేదు; అందరు స్త్రీలలాగే అందచందాలను గురించి, అలంకరణలను గురించి, గొప్పగా బతకటం గురించి మాట్లా డారు. అందుచేత సంభాషణద్వారా ఇంద్ర సేనుడు తనకు కావలసిన ఊహాసుందరిని

వాటిని ఉపయోగించి నే నెవరో తెలుసు కోండి,” అని రాసిఉన్నది.

ఇది చూసి ఇంద్రసేనుడు ఆశ్చర్య పోయాడు. తాను చేసే ప్రతిపని ఆమె గమనించుతూనే ఉన్నదని స్పష్టమయింది. అంటే ఆమె అతనిపట్ల సుముఖురాలుగానే ఉన్నదన్నమాట. ఆమె ఏమనుకుంటుందో నని అతను ఆమెను తరిమి పట్టుకునే యత్నం మానేసి తన మామూలు అలవాటు చొప్పున సాయంకాలంపూట శిఖరానికి వెళ్లి అక్కడ మంచిమంచి పూలు పెట్టి రాసా గాడు. మర్నాడు అతను వెళ్ళేసరికి ఆ పూలు అక్కడ ఉండేవికావు, వాటికి బదులు వేరే పూలుండేవి.

ఒకరోజు ఇంద్రసేనుడు శిఖరం మీద ఒక ఉత్తరం రాసిపెట్టాడు. “నిన్ను తెలుసు కోవటానికి ఏమాత్రమూ ఆధారం లేకుండా ఉన్నది. నాకు కాస్త సహాయం చెయ్య గూడదా?” అని అందులో ఆమెను అడిగాడు.

“సహాయం ఇస్తే నన్ను కనుక్కుంటారు. అంతకన్న నేనే బయటపడటం మంచిది కదా. నాకది ఇష్టం లేదు. మీకై మీరు నన్ను కనుక్కోగలిగితేనే మీరు నాకు తగిన భర్త అని రుజువువుతుంది,” అని ఆమె సమాధానం రాసింది.

తెలుసుకోలేకపోయాడు. తన ఊహనుందరి వీరిలో ఎవరూ కాకపోవచ్చు. ఆమె మామూలు దాసీ అయినా ఆమెనే పెళ్ళాడాలని అతను నిశ్చయించాడు.

ఆమె ఏ సమయంలో శిఖరానికి వెళ్తున్నదో కనిపెట్టి ఆ సమయంలోనే తాను కూడా వెళ్ళితే ఆమె దొరికిపోతుందని అతనికి తట్టింది. ఇంద్రసేనుడు ఒక వారం పాటు వేరువేరు సమయాలలో ఆ శిఖరానికి వెళ్ళాడు. ఒకరోజు ఒక రాతిమీద చిన్న తాటిఆకు పెట్టి ఉన్నది. దానిపైన “నన్ను తెలుసుకోవటానికిగాను వెంబడించవద్దు. భగవంతుడు మీకు తెలివితేటలిచ్చాడుగదా,

ఇలా మూడు వారాలు గడిచింది. ఆ స్త్రీ మిట్టమధ్యాన్నంవేళ, అందరూ భోజనం చేసే సమయంలో శిఖరానికి వెళుతున్నదని ఇంద్రసేనుడు అదివరకే ఊహించాడు. ఇక తనకున్న వ్యవధి ఒక్క వారం మాత్రమే. అందుచేత అతను ఆమెను ఒక మధ్యాన్నం శిఖరం మీదనే కలుసుకుని ఆమె ఎవరో తెలుసుకో దలిచాడు.

అతను కొండమీదికి వెళ్ళేసరికి శిఖరం మీదికి పాకిపోతూ ఒక తెల్లని చీర కట్టుకున్న స్త్రీ ఆకారం కనిపించింది. ఇంద్రసేనుడు ఆత్రంగా శిఖరానికి పాకటానికి యత్నించటంలో మధ్యదారిలో అతనికి కాలు పట్టు తప్పి జారి, కిందికి పచ్చి పడ్డాడు. కాలు బాగా బెణికింది. అతను తల ఎత్తి చూస్తే ఆ స్త్రీ జాడ కనపడలేదు.

అతను బాధతో కుంటుకుంటూ కొండ దిగి రాసాగాడు. సగం దారిలో అతనికి ఒక గుర్రపు రౌతు ఎదురై, “బాబుగారూ, దీని మీద ఎక్కి కూచోండి. ఇల్లు చేర్చుతాను,” అన్నాడు వినయంగా.

“నా కాలు బెణికిందని నీకెలా తెలుసు?” అని ఇంద్రసేనుడు రౌతును అడిగాడు.

“ఆ యమ్మగారు చెప్పి పంపారు,” అన్నాడు వాడు.

“ఏ యమ్మగారురా? ఆవిడ పేరేమిటి? ఎలా ఉంటారు? పాడుగా, కురచా?” అని ఇంద్రసేనుడు ఎన్నో ప్రశ్నలు వేశాడు. కాని రౌతు ఒక్క ప్రశ్నకూ జవాబు చెప్పలేక పోయాడు. వాడు వట్టి అయోమయం మనిషి.

ఇంద్రసేనుడు ఇల్లు చేరగానే అందరూ వచ్చి సానుభూతి తెలిపారు. అందరినీ అతను ఎంతో శ్రద్ధగా గమనించాడు. ఇందు ముఖి అనే పిల్ల తనకేసి ప్రత్యేకించి జాలిగా చూసినట్టు అతనికి తోచింది. ఆమె చాలా అందగత్తై కూడానూ. ఆమె వచ్చినప్పుడు వెంట ఎవరూ లేరు. అందుచేత అతను ఆమెతో, “నాకు అంతా అర్థమైపోయింది.

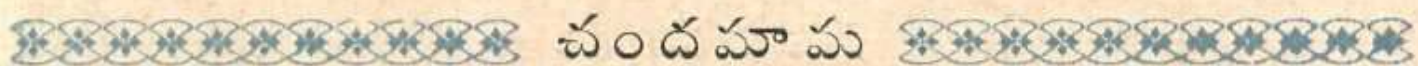
కాదు. అయితే మరెవరు? అతనికి అంతు బట్టలేదు. ఆ రాత్రి అతను నిద్రపోయే సమయాన అతని దిండుపైన ఎవరో ఒక ఉత్తరం పెట్టారు. మర్నాడు తెల్లవారి లేస్తూనే అతను ఈ విధంగా చదువుకున్నాడు: "నా కారణంగా మీ కాలు బెణకటం చూసి నాకు మీపైన జాలి ముంచు కొచ్చింది. నన్ను నేను బయటపెట్టుకుందా మనికూడా నిశ్చయించుకున్నాను. అయితే నా నియమం దాటరానిది. మీరు నన్ను తెలుసుకోలేని పక్షంలో మనం వివాహ మాడటం నిరుపయోగం!"

నువ్విచ్చిన పూలూ, ఉత్తరాలూ—" అని ప్రారంభించాడు.

అకస్మాత్తుగా ఇందుముఖి ముఖాన్ని భయం ఆవరించింది. ఆమె నోరు తెరిచి ఏదో అనబోయి అవతలికి పారిపోయింది. తరవాత చంద్రకళ అనే పిల్ల ఒంటరిగా వచ్చి ఇంద్రసేనుడితో ఆదుర్దాగా, "మా ఇందుముఖి మంత్రికుమారుణ్ణి ప్రేమిస్తున్న సంగతి మీరు ఎలాగో తెలుసుకున్నారట! దయచేసి కొంతకాలంపాటు ఈ విషయం రహస్యంగా ఉంచండి!" అన్నది.

ఇంద్రసేనుడి గుండె జారిపోయినట్టయింది. తన ఊహనుందరి ఇందుముఖి

ఇంద్రసేనుడికి మతి పోతున్నట్టయింది. ఆ ఇంట్లో ఉన్న కన్యలందరితోనూ అతను అదివరకే మాట్లాడాడు. ఒక్కరుకూడా తెలివితేటలుగా మాట్లాడలేదు. ఎవరిని కదిలించినా అల్ప విషయాలూ, కుద్రవిషయాలూ మాట్లాడేవారే. ఒక్కరికీ ఘనమైన అభిరుచులు లేవు. వారితో అతను ఎంతో ఓర్పుగా సంభాషించాడు. ఎవరితో మాట్లాడేటప్పుడైనా చీమతలకాయంత సందు దొరికితే తన ఊహనుందరిని గుర్తించుదామని ఎంతో శ్రద్ధగా వారందరి చచ్చు సంభాషణలూ విన్నాడు. కాని కాస్తయినా ప్రయోజనం లేకపోయింది.

రెండుమూడు రోజులలో అతని కాలు బాగయింది. తరవాత వారు నగరానికి తిరిగి పోయే సమయం వచ్చింది. అతను బయలుదేరి వెళ్లే రోజున అతనికి మరొక ఉత్తరం వచ్చింది. అందులో ఇలా ఉన్నది.

“ మీరు నన్ను పోల్చుకోనే లేదు. నేను పెట్టిన ఒక్క పరీక్షలోనూ మీరు నెగ్గలేక పోయారు. నేను మీ ఎదట పడకుండా దాగాననుకోవద్దు. మనం చాలాసార్లు కలుసుకున్నాం, మాట్లాడుకున్నాం. నన్ను పోల్చుకోవటానికి అన్ని రకాల యత్నాలూ చేశారుగాని, నేను చేస్తారనుకున్న ఒక్క యత్నమూ చేయలేదు. నేను నిరాశ పాందాను. సెలవు.”

ఇంద్ర సేనుడు హతాశుడైపోయాడు. అతను ఆరోజే చంద్రవర్మతోసహా నగరానికి తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు. తన ఊహాసుందరి ఎవరో అతను తెలుసుకోలేదు.

బేతాళుడి కథ చెప్పి “ రాజా, నాకొక్క సందేహం. ఇంద్రసేనుడి ఊహాసుందరి బయటపడకపోవటానికి నిజమైన కారణమేమిటి? వద్దన్నప్పటికీ అతను తనను వెంబడించాడని అగ్రహించిందా? లేక ఆమెకు అతనిపై ఉండదగినంత ప్రేమ లేకపోయిందా? తనను గుర్తించటానికిగాను అతను ఒక్క ప్రయత్నం చేయలేదని ఆమె ఆక్షేపించిందే, ఆ ఒక్క ప్రయత్నమేమిటి?

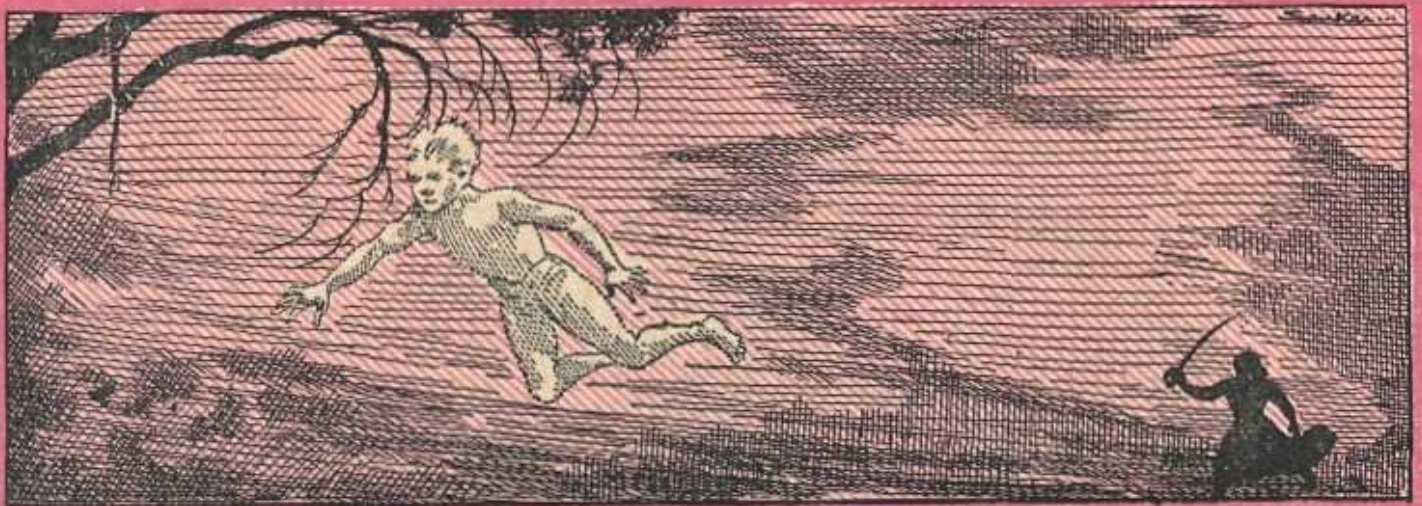

ఈ సందేహాలకు సమాధానాలు తెలిసికూడా చెప్పకపోయావో నీతల పగిలిపోతుంది!” అన్నాడు.

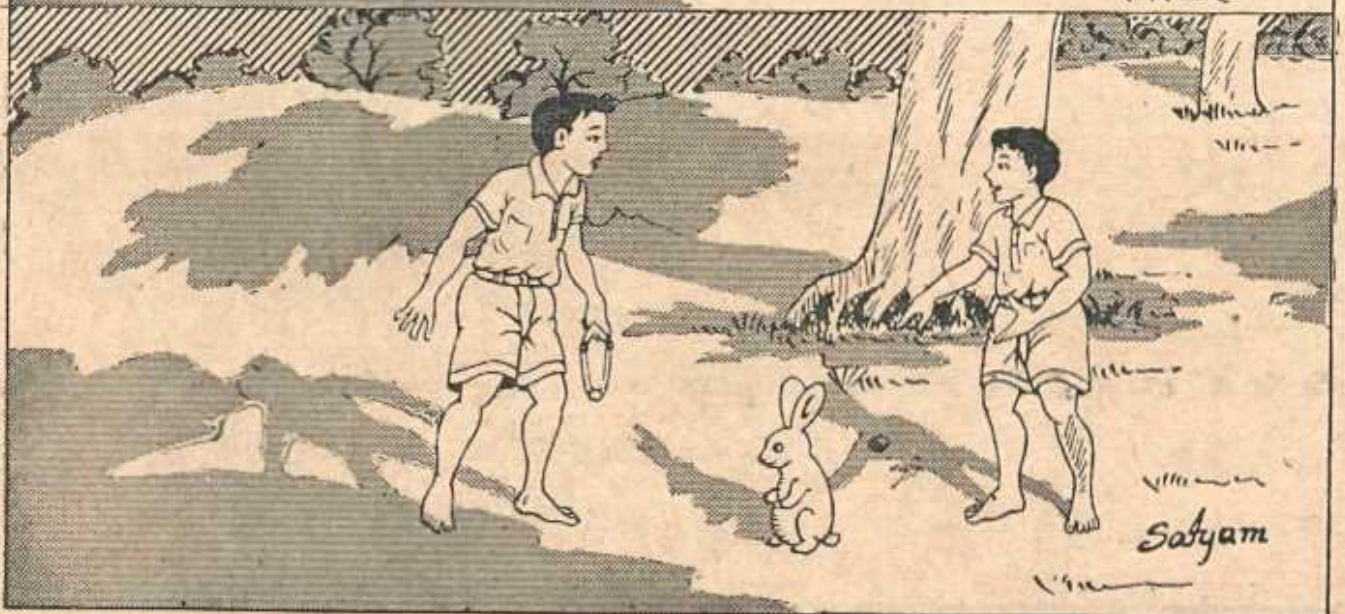
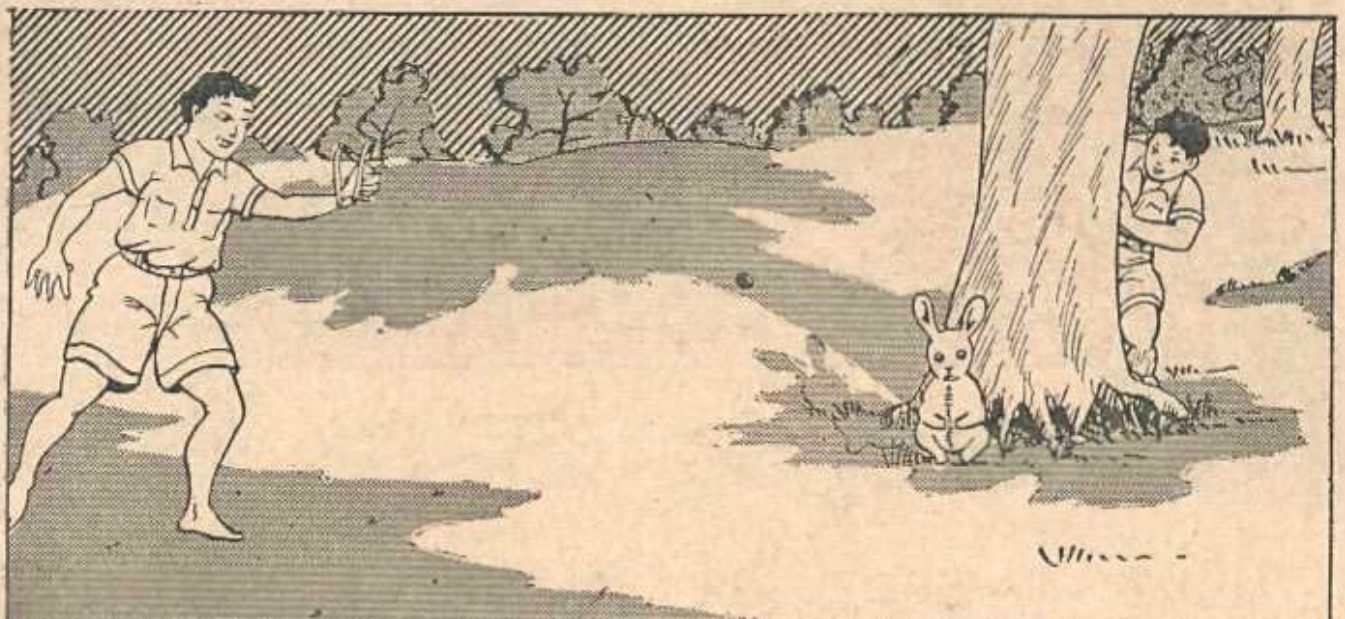
“నీ మొదటి సందేహాలు సరి అయినవి కావు. తనను వెంబడించినందుకు ఆమె అగ్రహించి ఉంటే, అతని కాలు బెణికిన సందర్భంలో ఆమె అతన్ని పరామర్శించటానికి వచ్చి ఉండేది కాదు; ఆ విధంగా అతను ఆమెను గుర్తించేవాడు. ఇంద్ర సేనుడు తనకు భర్త కావాలన్న కోరిక ఆమెకు లేకనేపోతే, అతను అక్కడ ఉన్న నెల రోజులూ ఆమె శిఖరానికి వెళ్ళటం మానేసేది; అప్పుడు ఇంద్ర సేనుడికి ఏ బాధా ఉండేదికాదు. ఆమె ఆఖరు ఉత్తరంలో చెప్పినట్టు ఇంద్ర సేనుడు ఆమెను గుర్తించటానికి ఒక్క ప్రయత్నం చెయ్యలేదు. ఆ ప్రయత్నం ఏమిటో మనం నులువుగా ఊహించవచ్చు. పురుషులు స్వార్థ పరులనీ, అందుచేతనే వారు స్త్రీల బుద్ధి

హీనతను సహిస్తారనీ ఆమె అనుకున్నది. ఆ సంగతి ఇంద్ర సేనుడు ఎరుగును. అతను చంద్రవర్మ ఇంట ఉన్న కన్యలతో మాట్లాడేటప్పుడు వారి బుద్ధితక్కువ సంభాషణను సహించాడే గాని, అసహ్యించుకోలేదు. అతన్ని పరీక్షించటానికిగాను అతని ఊహ సుందరికూడా ఇతర స్త్రీలలాగే అతనితో మాట్లాడింది. ఇంద్ర సేనుడుకూడా స్వార్థ పరుడు కావటంచేతనే తనతో మాట్లాడే స్త్రీల బుద్ధిహీనతను సహించాడు. లేకపోతే తన ఊహ సుందరికి కోపం వస్తుందేమోనని అతను భయపడాడు. ఇది సర్వసాధారణంగా అందరు పురుషులూ చేసే పనే. ఈ కారణం వల్లనే అతను ఊహ సుందరిని కోలు పోయాడు,” అని విక్రమార్కుడు సమాధానం చెప్పాడు.

రాజుకీ విధంగా మౌనభంగం కాగానే బేతాళుడు మాయమై శవంతో సహా మళ్ళీ చెట్టెక్కాడు. —(కల్పితం)

తిక్కకు శాస్త్రి

ఒక యాత్రికుడు ఒక అడవిమార్గాన వెళ్తు తూండగా దారిలో చీకటి పడింది. అసలే చలిరోజులు. ఆ చలిలోనూ చీకట్లోనూ పడి నిర్మానుష్యమైన అడవిలో ఎంతదూరం ప్రయాణం చేయాలో అని యాత్రికుడు భయపడుతూ ఉండగా కొద్దిదూరంలోనే ఒక కుటీరం కనబడింది.

బతుకు జీవుడా అని యాత్రికుడు ఆ కుటీరంలో ప్రవేశించాడు. కుటీరం లోపల ఒక నడివయసు మనిషి వంట చేసుకుంటున్నాడు. ఆ యనతప్ప ఆ కుటీరంలో ఇంకెవరూ లేరు.

ఒకమూల ఒక పిల్లి చుట్టచుట్టుకుని పడుకుని ఉంది.

“అయ్యా, పరదేశిని, యాత్రికుణ్ణి. చాలా దూరంనుంచి ప్రయాణంచేసి వస్తున్నాను. ఈ నిశివేళప్పుడు ఈ అరణ్యంలో చిక్కుకు పోయాను. ఈ రాత్రికి నాకింత తిండి పెట్టి,

ఇక్కడ పడుకోనిస్తే మీ మేలు మరపను,” అన్నాడు యాత్రికుడు.

“అందుకేమీ అభ్యంతరం లేదు. నీవు ఈ రాత్రికి నా అతిథిగా వుండి, ఇక్కడే పడుకోవచ్చు. కాని నాకొక ఆచారం ఉన్నది. మా యింటికి అతిథిగా వచ్చేవాడు నేను వేసే ప్రశ్నలకు సరిఅయిన సమాధానా లివ్వాలి. లేకపోతే చెంపవాయిస్తాను. దానికి ఇష్టమైతే ఉండు, లేకపోతే ముందుకు సాగి వెళ్ళు,” అన్నాడు గృహస్థు.

ఆ గృహస్థు తిక్కవాడని యాత్రికుడు గ్రహించాడు. కాని ఇంటిమధ్య వెలుగు తున్న వెచ్చని పొయిమంట చూస్తూంటే అతనికి ముందుకు సాగాలని బుద్ధిపుట్టలేదు. బయట చీకటి, చలిగాలి.

“ఈ పెద్దమనిషి అడిగే ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పలేకపోతానా?” అనుకుని యాత్రికుడు సరేనన్నాడు.

“అయితే తలుపు మూసి లోపలికి వచ్చి కాస్సేపు చలి కాచుకో. ఇంతలో వంట అవుతుంది, భోంచేతాం!” అన్నాడు గృహస్థు.

కొంతసేపటికి ఆయన వంట పూర్తిచేసి, తనకూ అతిథికి వడ్డన చేశాడు. ఇద్దరూ కడుపునిండా తిన్నారు. భోజనాలు అయిన తరవాత ఇద్దరూ కబుర్లు చెప్పకోవటానికి స్థిమితంగా కూచున్నారు.

మాటలమధ్యలో గృహస్థు తన అతిథికి మూలనున్న పిల్లిని చూపించి, “అదేమిటి?” అని అడిగాడు.

ఈ మానవుడు ఇంత చిన్న పిల్లవాడి లాగా అడుగుతాడేమో అని ఆశ్చర్యపడుతూ

యాత్రికుడు, “అది పిల్లికదా?” అన్నాడు.

“కాదు! అది శుచిత్వం! తెలిసిందా?” అంటూ గృహస్థు తన అతిథి చెంపమీద ఒక్కటి వేశాడు.

ఈ వింత ప్రవర్తనకు యాత్రికుడు ఆశ్చర్యపోయాడు.

ఇంతలో గృహస్థు మళ్ళీ యాత్రికుడికేసి తిరిగి నీటికుండను చూపుతూ, “అందులో ఏమున్నది?” అన్నాడు.

“నీరు,” అన్నాడు యాత్రికుడు.

“కాదు. అందులో ఉన్నది మంచి తనం!” అంటూ గృహస్థు మళ్ళీ యాత్రికుడి చెంపమీద కొట్టాడు.

మరి కాస్సేపయాక గృహస్థు యాత్రి కుణ్ణి, “ఆ పొయిలోది ఏమిటి?” అన్నాడు.

“నిప్పు,” అన్నాడు యాత్రికుడు.

“కాదు, సాఖ్యం!” అన్నాడు గృహస్థు. తప్పు చెప్పినందుకు మళ్ళీ అతిథి చెంపమీద దెబ్బ పడింది.

ఈసారి గృహస్థు ఇంటికప్పుకేసి చూపి, “అది ఏమిటి?” అన్నాడు.

“కప్పు!” అని యాత్రికుడు సమాధానం చెప్పాడు, మళ్ళీ దెబ్బ పడుతుందని అనుకుంటూనే.

“కాదు, ఎత్తు!” మళ్ళీ యాత్రికుడి చెంప పేలింది.

యాత్రికుడు లేచి, “నా బుర్రంతా వేడెక్కింది. ఒక్కసారి బయటికి వెళ్ళి చల్లగాలి అనుభవించి వస్తాను,” అంటూ తలుపు తెరుచుకుని బయటికి వెళ్లాడు.

అదే సమయంలో మూల చుట్టచుట్టు కుని పడుకుని నిద్రపోతూవున్న పిల్లి లేచి,

ఒకసారి వళ్లు విరుచుకుని, తానుకూడా బయటికి వెళ్ళింది.

యాత్రికుడు ఆ పిల్లిని పట్టుకుని, దాని తోకకు చితుకులు అంటగట్టి నిప్పు అంటించి, ఆ పిల్లిని కప్పుమీదికి ఎక్కించాడు. తరవాత అతను లోపలికి వచ్చి గృహస్థుతో, “అయ్యా, మీ శుచిత్వం సాఖ్యాన్ని వెంట బెట్టుకుని ఎత్తుకు పోయింది. మంచితనంతో సాఖ్యాన్ని అరికట్టండి,” అన్నాడు.

గృహస్థుకు ఈ మాట కొంచెంకూడా అర్థం కాలేదు. ఆయన చిరాకుగా, “ఏమిటా అర్థంలేని మాటలు? సరిగా చెప్పి యేడవ రాదా?” అన్నాడు.

“బుద్ధిహీనుడా, నీ ఇంటికప్పు నిప్పంటు కున్నది. వెళ్లి ఆర్పుకో. నీ ఆతిథ్యం చాలు. నా దారిన నేను పోతున్నాను,” అంటూ యాత్రికుడు గృహస్థు దవడలు ఎడాపెడా వాయగొట్టి, తన మూట తీసుకుని ఆ చీకట్లోనే పడి వెళ్ళిపోయాడు.

రాజప్రతినిధులు

మహారాజ్యంలో ఒక ప్రాంతంలో జంతువులు అరాజకంగా ప్రవర్తిస్తున్నట్టు మృగరాజైన సింహానికి తెలియపచ్చింది. అక్కడ ఒక రాజప్రతినిధిని ఏర్పాటుచేస్తే అరాజకాన్ని అదుపులో ఉంచటానికి వీలవుతుందని మంత్రి అయిన గాడిద సలహా ఇచ్చింది.

రాజప్రతినిధిగా పంపటానికి ఎలుగుబంటి కన్న అర్హమైన జంతువు లేదు. అందుచేత, యుద్ధంలో ఆరితేరిన ఒక ఎలుగుబంటిని రాజప్రతినిధిగా నియమించారు.

ఎలుగుబంటిని పంపేటప్పుడు గాడిద ఈ విధంగా సలహా చెప్పింది ;

“మన ప్రజలలో రాజభక్తి నడలకుండా చూసేభారం నీమీద ఉన్నది. ఇందుకుగాను కొంత రక్తపాతం అవసరం. రక్తపాతం కలిగించకుండా మనం చరిత్రలోకి ఎక్కటం సాధ్యంకాదుకూడా. అయితే చరిత్ర చాలా అపాయకరమైనది. దాన్ని చూస్తే మన

చక్రవర్తిగారికే ఏంతో హడలు ! కనుక నీవు మెలకువతో వ్యవహరించాలి !”

ఎలుగుబంటి బయలుదేరి తాను పరిపాలించవలసిన అరణ్యప్రాంతాన్ని చేరుకున్నది. తనకు కొత్త ఉద్యోగం వచ్చినందుకు పండగ చేసుకుందామనే ఉద్దేశంతో అది తాటికల్లు తెగతాగి, మత్తువచ్చి, స్పృహ తప్పి చెట్లమధ్యపడి నిద్రపోయింది.

మరికొంతసేపటికి ఒక పిచ్చుక అటుగా వచ్చి, తాగి పడిఉన్న రాజప్రతినిధిని చూసి ఏదో దుంగ అనుకుని, దాని శరీరంమీదవాలికిచకిచమని అరవసాగింది. నిద్రమత్తులో ఉన్న ఎలుగుబంటి బలవంతాన కళ్లు తెరిచి, “రాజప్రతినిధి శరీరంమీద వాలిన రాజద్రోహి ఎవడురా ?” అని గర్జించింది.

“అరె, ఈ దుంగ మాట్లాడుతున్నదే !” అని ఆశ్చర్యపడుతూ పిచ్చుక రాజప్రతినిధి తలమీద వాలింది. మరుక్షణం ఎలుగుబంటి

పిచ్చుకను తన నోట్లోకి తోసుకుని ఒక్క గుటకలో మింగేసింది.

వెంటనే చుట్టుపక్కల ఉన్న చెట్లమీది నుంచి నవ్వులు వినిపించాయి. “ఎహేహే! రాజప్రతినిధి పిచ్చుకను మింగింది!” అన్నది ఒక కొంగ. “బుద్ధిలేదు! పిచ్చుకను మింగింది!” అన్నది కాకి.

క్షణంలో అడవి అంతటా నవ్వులు మారుమోగాయి. అఖరుకు గుంటలో ఉండే కప్పలూ, దోమలూ, ఇతర క్రిములూకూడా, రాజప్రతినిధి పిచ్చుకను మింగినందుకు నవ్వాయి. అది అల్పులు చేయవలసిన పని.

త్వరలోనే ఈ వార్త సింహానికి తెలిసింది. “ఈ నీచుణ్ణి రాజప్రతినిధిగా ఎందుకు పంపావు? వెంటనే తిరిగి రమ్మను. ప్రజలను కొరత వెయ్యటానికి, భయపెట్టటానికి, పీడించటానికి పంపితే, ఈ ఎలుగుబంటి చరిత్రలో అపకీర్తి స్థానం సంపాదించు కున్నది!” అని సింహం ఆగ్రహించింది.

అంతటితో ఎలుగుబంటికి రాజప్రతినిధి పదవిపోయి అది ఇంటికి వెళ్లిపోయింది.

దాని స్థానంలో రాజప్రతినిధిగా పంపటానికి గాడిద మరొక ఎలుగుబంటిని నియమించింది. ఈ ఎలుగుబంటి చాలా తెలివైనది. అది చడి చప్పుడూ లేకుండా పుద్వ్యగంలో ప్రవేశించింది. అది వినాడూ అరణ్య రాజకీయాల జోలికి పోలేదు. అసలు అది తన రాజభవనందాటి యొక్కడికి వెళ్లేదు,

అరణ్యంలో మిగిలిన ప్రాణులు యధేచ్ఛగా ఆనందిస్తూ, కీచులాడుకుంటూ. తాగుతూ, తింటూ తిరుగుతూవుంటే, వాటిని పాలించవలసిన రాజప్రతినిధి వాటిని చూసి అసూయపడుతూ వుండేది. ఇలా ప్రవర్తించినందుకు ఈ ఎలుగుబంటిని అడవి జంతువులు కీర్తించాయి. చరిత్రలో దానికి గొప్ప స్థానం లభించింది. సింహం చాలా సంతోషించి దానికి, “రాజమాన్య” బిరుదుకూడా బహూకరించింది.

10

[నముద్రం మీద పడవలనిన పాట్లన్నీ పడి, తన నౌకలన్నిటినీ, అనుచరులనందరినీ కోల్పోయి, పైయాసియా తీరాన వచ్చిపడిన రూపధరుడికి మహామేధి మహారాజు అతి ధ్యమూ, అభయమూ ఇచ్చాడు. రూపధరుడి గౌరవార్థం జరిగిన విందులో అంధగాయకుడు “కొయ్యగురం” కథ గానంచేస్తూ ఉండగా రూపధరుడు కంట తడిపెట్టసాగాడు. అది చూసి మహామేధి తన అతిథిని, “మిరెవరు? మీది ఏ దేశం?” అని ప్రశ్నించాడు.]

రూపధరుడు మహామేధి మహారాజుకు తన ఊరుపేరూ తెలుపుకుని, ట్రోయ్ పతనానంతరం తనకు కలిగిన ఇక్కట్లూ, అనుభవాలూ వివరించి చెప్పాడు. అతను తన కథ ముగించాక మహామేధితో పాటు అందరూ అత్యాశ్చర్యంచెందారు.

చివరకు మహామేధి అక్కడ చేరిన వారితో, “మన అతిథికి ఉమ్మడి ఖర్చులో మన మందరమూ బహుమతులు ఇద్దాం. నేను స్వయంగా ఈయనకు, కొంత బంగా

రమూ, ఉడుపులూ, ఇతర కానుకలూ ఇస్తున్నాను,” అన్నాడు. దీనికి అందరూ ఒప్పుకున్నారు.

మర్నాడు తెల్లవారుతూండగానే బహుమతులన్నీ రేపు చేరాయి. మహామేధి స్వయంగా దగ్గిర ఉండి వాటిని పడవలో తగినచోట్ల పెట్టించాడు. ఆ పూట రాజభవనంలో రూపధరుడికి బ్రహ్మాండమైన వీడ్కోలువిందు జరిగింది. అందరూ ఎంతో ఉత్సాహంగా ఉన్నారు. కాని ఎప్పుడు

గ్రీకు పురాణగాథ

బయలుదేరి తనదేశం చేరుదామా అని ఆత్రపడుతున్న రూపధరుడు మాత్రం పొద్దుకేసి చూడసాగాడు.

చివరకు భోజనాలు ముగిసి పానీయాలు వచ్చాయి. రూపధరుడు లేచి నిలబడి, "మహాజనులారా, మీ పుణ్యంవల్ల ఇంత కాలానికి నా చిరకాల వాంఛితం ఈడేరి, నా దేశానికి నేను వెళ్లిపోతున్నాను. మీరు నాకు చూపిన ఆదరమూ, చేసిన సహాయమూ, ఇచ్చిన కానుకలూ ఎన్నటికీ మరువలేను. దేవతలు మీకు సంతోషమూ, సౌఖ్యమూ, అఖండ విజయాలూ చేకూర్తురు గాక! మీ దేశానికి ఎలాటి అరిష్టాలూ కలగ

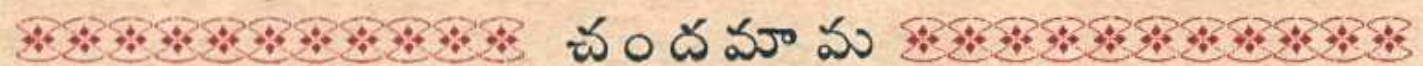

కుండుగాక!" అన్నాడు. ఈ మాటలకు అక్కడ చేరినవారందరూ హర్షించారు. రూపధరుడు రాణివద్దకూడా సెలవు పుచ్చుకున్నాడు. ఆమె అతనికి అందమైన దుస్తులు బహూకరించింది, దాసీలచేత అతని పడవ వద్దకు పుష్కలంగా రొట్టెలూ, ఎర్రద్రాక్షరసమూ పంపింది.

పడవ నడిపే యువకులు పడవలోపల రూపధరుడికోసం కంబళి పరిచి పక్కా, దుప్పటీ ఏర్పాటుచేశారు. రూపధరుడు పడవ ఎక్కి ఆ పక్కమీద పడుకున్నాడు. నావికులు తమ స్థానాలలో కూచుని తెడ్లు వేయసాగారు. పడవ కదిలింది.

రూపధరుడికి వెంటనే నిద్రపట్టింది. తన కష్టాలు తీరిపోయాయన్న అనందంలో అతను మైమరచి గాఢనిద్రలో ముణిగి పోయాడు. పడవ వాయువేగంతో ప్రయాణించి మర్నాడు వేగుచుక్క పొడిచే సమయానికి ఇథకా చేరింది.

ఇథకాతీరాన ఒక మంచి రేవున్నది. ఆ రేవులో చేరిన పడవలు లంగరుకూడా దించవలసిన అవసరం లేదు. ఈ రేవుకు దగ్గరిగా ఒక పెద్ద చెట్టున్నది. ఆ చెట్టుకు నిడుపైన ఆకులున్నాయి. ఆ చెట్టు పక్కనే ఒక గుహ ఉన్నది. అందులో తేనెపట్టు

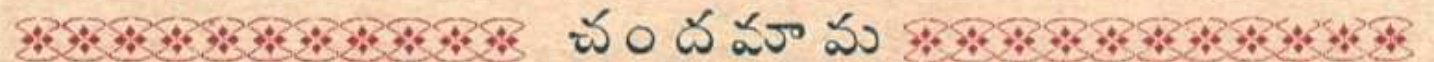
న్నాయి, ఎత్తయిన రాతి స్తంభాలున్నాయి. ఈ గుహకు దేవకన్యకలు వస్తారని ప్రతీతి. అందులోకి మనుషులు పోవచ్చు.

పడవ రేవును తగలగానే నావికులు ఒడ్డుకు దూకారు. మైమరచి నిద్రపోతున్న రూపధరుణ్ణి వారు నిద్ర లేపకుండా ఉన్న వాణ్ణి ఉన్నట్టుగా ఎత్తుకువచ్చి తీరాన ఉన్న ఇసకలో, పక్కతోసహా, పడుకో బెట్టారు. తరవాత అతని వస్తువులన్నిటినీ చెట్టుకింద పేర్చిపెట్టి, పడవను నడుపు కుంటూ వారి దేశానికి తిరిగి వెళ్లిపోయారు.

రూపధరుడు నిద్రలేచి కళ్లుతెరిచి చుట్టూ కలయజూశాడు. పొగమంచు దట్టంగా అలుముకుని ఉండటంచేత అతనికి తాను ఎక్కడ ఉన్నదీ తెలియరాలేదు. ఎదట ఉన్న రేవునూ, పక్కన ఉన్న కొండలనూ కూడా అతను పోల్చుకోలేకపోయాడు. అతను నిరాశతో, "అయ్యో, మళ్ళీ ఎక్కడికో వచ్చిపడ్డానే! ఇక్కడ ఎలాటి మనుషులుంటారో? వారు క్రూరులూ, నరభక్షకులూ కారుగద? నావెంట ఈ వస్తువులన్నీకూడా దేనికి? వీటిని ఎక్కడ దాచేది? మహామేధి మహారాజు నాకు పూర్తిగా తోడ్పడ్డాడుకాదు; ఇథకా చేర్చుతానని మాట ఇచ్చి ఇంకెక్కడో దిగబెట్టాడు," అనుకున్నాడు.

అతను వస్తువులన్నీ ఎంచి చూసు కున్నాడు; ఒక్కటి పోలేదు. అతను తన దేశాన్నిగురించి ఆలోచిస్తూ అటూ ఇటూ పచారుచేస్తూండగా అటుకేసి ఒక గొర్రెల కాపరి కుర్రవాడు వచ్చాడు. రూపధరుడికి ప్రాణం లేచివచ్చినట్టయింది. అతనా యువకుణ్ణి సమీపించి, "దేవుడల్లె కని పించావు, నాయనా! నువ్వే నన్ను కాపాడాలి. అబద్ధమాడకుండా చెప్పు, ఇది ఏ దేశం? ఇక్కడ ఎలాటి మనుషులుంటారు? ఇది ద్వీపమా లేక తీరమేనా?" అని అడిగాడు. దానికి యువకుడు, "అయ్యో, మీకు ప్రపంచజ్ఞానం తక్కువలాగుంది! లేక మీరు

అతను మాట్లాడుతున్నంతలోనే గొర్రెల కాపరి అంతర్ధానమై, వాడి స్థానంలో బుద్ధి మతీదేవి ప్రత్యక్షమయింది. ఆమె నవ్వుతూ, "నీకన్న జిత్తులమారివాడు మరొకడులేడు! ఎంత అవలీలగా కథలు అల్లగలవు! నీ దేశానికి చేరుకున్నా నీకీ అలవాటు పోలేదు! కాని నేనుకూడా అంతో ఇంతో తెలివి గలదాన్నే! నా దగ్గర నీ జిత్తులు పారవు. అసలుసంగతేమంటే నిన్ను ఎలాగైతేనేం నీ దేశం చేర్చానుగాని నీ కష్టాలు తీరలేదు. అందుచేత నువ్వు తిరిగివచ్చినట్టు పురుగు కైనా తెలియరాదు, జాగ్రత్త!" అన్నది.

"అమ్మా, ఇది నిజంగా నా ఇథకా యేనా? ఎందుకంటే నేను నమ్మలేకుండా వున్నాను. నీవు నన్ను వేళాకోళం చెయ్యటం లేదుగదా?" అన్నాడు రూపధరుడు.

"నీవు ఎవరినీ చూస్తూచూస్తూ నమ్మ లేవు. మరొకడైతే ఇంత శ్రమపడి దేశం చేరాక భార్యా బిడ్డలను గురించి ఎన్నో ప్రశ్నలు వేసేవాడు. కాని నీకు నామీదనే నమ్మకం లేకుండా వున్నది. ఇదీ ఒక విధంగా మంచిదే. నీ భార్య అహోరాత్రాలు నీకోసం అలమటించిపోతున్నది. ముందు నీకు నీదేశాన్ని చూపిస్తాను గుర్తించు," అంటూ బుద్ధిమతి తన మహిమచేత అక్కడ

దూరదేశంవారయి ఉండాలి. ఎందుకంటే మా దేశం ఊరూ పేరూ లేనిది కాదు. ఇథకాదేశాన్ని గురించి ట్రోయ్ నగరంలో కూడా చెప్పుకుంటారు!" అన్నాడు.

రూపధరుడు చాలా చతురుడు. తాను చేరినది ఇథకా అని తెలిసి అతను లోలోపల చాలా పొంగిపోయాడు; కాని ఆ ఆనందాన్ని అణచిపెట్టుకుంటూ, "అవునవును! క్రిట్ దీవులలోకూడా ఈ దేశంగురించి చెప్పు కోగా విన్నాను. నేను ఒక దుర్మార్గుణ్ణి చంపెయ్యటంచేత పారిపోయి రావలసి వచ్చిందిలే," అంటూ అతను గొర్రెలకాపరికి ఒక కట్టుకథ అల్లి చెప్పాడు.

చందమామ

దట్టంగా పట్టివున్న పొగమంచును విచ్చ గొట్టింది. వెంటనే రూపధరుడు తాను పూర్వం ఎరిగిన గుర్తులన్నీ చూడగలిగాడు. తరవాత బుద్ధిమతి గుహలో ప్రవేశించి రూప ధరుడి వస్తువులు అందులో దాచివుంచ టానికి చోటు చూపించింది. తరవాత గుహకు ఒక రాయి అడ్డంపెట్టి ఇద్దరూ చెట్టుకింద కూచుని సంభాషించుకున్నారు.

“రూపధరా, మూడేళ్ళుగా కొందరు దుర్మార్గులు నీయింట తిష్టవేసి నీ సొత్తు తింటూ, నీ భార్యను స్వయంవరం చేసుకో మని వేధిస్తున్నారు. ఈ దుర్మార్గులకు బుద్ధి చెప్పే భారం నీదే. నీ భార్య వారికి అగ్రహం

రాకుండా ఏవో కబుర్లు చెబుతూ నీ రాక కోసం అత్రంగా ఎదురుచూస్తున్నది,” అన్నది బుద్ధిమతి.

“తల్లీ, నీ దయ వుంటే అలాగే వారిని హతమార్చుతాను. వించెయ్యమంటావో చెప్పు!” అన్నాడు రూపధరుడు.

“ముందు నీరూపం పూర్తిగా మార్చేసి ఎవరూ నిన్ను గుర్తించకుండా చేస్తాను. నీభార్య, నీకొడుకూ కూడా నిన్ను పోల్చుకో కూడదు. నీవు నీ పందులకాపరివద్దకు వెళ్లి అతనివద్ద వుండు. నీ పందుల మందలను కాకులకొండవద్ద అతను మేపుతున్నాడు. ఈలోపుగా నేను నీకొడుకు ధీరమతిని

ఇంటికి చేర్చుతాను. నీ క్షేమసమాచారాలు తెలుసుకునేటందుకుగాను అతను రారాజు వద్దకు వెళ్లివున్నాడు!” అన్నది బుద్ధిమతీచేవి.

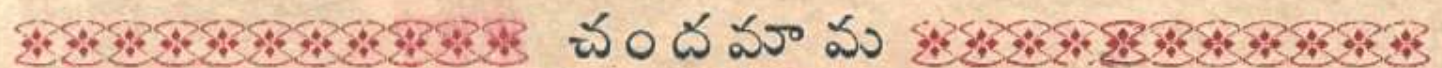
తరవాత ఆమె అతన్ని అతి వృద్ధుడు లాగా కనిపించేలాగు మార్చివేసింది. అతని చర్మమంతా ముడతలుపడిపోయింది. అతని తల చింపిరితల అయిపోయింది. ఆమె అతనికి ఒక చేతికర్రా, జోలెసంచీ ఇచ్చింది. తరవాత ఆమె రూపధరుడికి కాకులకొండకు మార్గం చెప్పి అంతర్ధానమయింది.

రూపధరుడు అడవులూ, కొండలూ దాటి తన పందులకాపరి ఉండే చోటు చేరుకున్నాడు. రూపధరుడి నౌకర్లందరిలోకి

ఇతనే స్వామిభక్తిపరాయణుడు. అతను ఒక పెద్ద మైదానంలో తానూ, పందులూ ఉండటానికిగాను ఒక ఇల్లు కట్టి, దాని చుట్టూ రాతిగోడ అమర్చి, దాని పైభాగాన నాగజెముడు నాటాడు. అతని రక్షణలో వెయ్యి పందులున్నాయి; అప్పటికే రూపధరుడి ఇంట చేరిన దుర్మార్గులు ఆ మండలో నుంచి చాలా పందులను తెప్పించుకు తిన్నారు. పందులకు కాపలాగా నాలుగు వేటకుక్కలు వున్నాయి.

రూపధరుడు అక్కడికి వచ్చేసరికి పందులకాపరి తన వాకిట కూచుని తన కాళ్లకు చెప్పులజత తయారు చేసుకుంటున్నాడు. రూపధరుణ్ణి చూడగానే వేటకుక్కలు భయంకరంగా మొరుగుతూ మీదికొచ్చాయి. రూపధరుడు చప్పున తన చేతి కర్ర పారేసి, నేలమీద చతికిలబడ్డాడు. ఇంతలో పందులకాపరి లేచివచ్చి కుక్కలను అవతలికి తరిమేసి, “ఏం, ముసలాడా? కాస్తయితే నిన్ను కుక్కలు పొట్టన బెట్టుకునేవే! అసలే నా బతుకంతా వెతలుగా వుంది! బంగారమంటి యజమాని దేశాలు కాని దేశాలు పట్టి కూడు గుడ్డా లేక అలమటస్తున్నాడు! ఇక్కడ పనికిమాలిన మూక ఒకటి దాపరించి పడి కొవ్విన పంది

నల్లా కోసుకుంటున్నారు! లోపలి కొచ్చి ఇంత కూడు తిని నీ సంగతేమిటో చెబుదువురా!" అన్నాడు రూపధరుడితో.

రూపధరుడు భోజనం చేసినంతసేపూ పండులకాపరి తన యజమాని గొప్పతనం గురించి, ఆయన రారాజు వెంట ట్రోయ్ నగరం మీదికి యుద్ధానికి వెళ్లి, అచోకి లేకుండా పోయిన విషయమూ చెప్పాడు.

అంతా విని రూపధరుడు, "అయ్యా, మీ యజమానిగురించి ఇంత గొప్పగా చెబుతున్నావు, ఎవరాయన? నేను చాలా దేశాలు తిరిగాను. నాకా మనిషి తగిలివుంటే వార్త చెబుతాను," అన్నాడు.

దానికి పండుల కాపరి, "నువ్వు వెయ్యి చెప్పేదిగాక, అమ్మగారూ, అబ్బాయిగారూ నీమాటలు నమ్మేది కల్ల! ఇప్పటి కెందరో చెప్పారు—అన్నీ వట్టి అబద్ధాలు. తిండి కోసమో, బట్టికోసమో ఆశపడితే వాళ్లలాగే నాలుగు బొల్లికబుర్లు నువ్వుకూడా చెప్పవచ్చు," అన్నాడు.

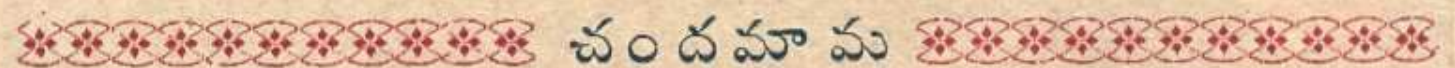
"కూటికీ గుడ్డకూ ఆశపడి అబద్ధాలు చెప్పటం చాలా నీచం. నేను ప్రమాణంచేసి నిజం చెబుతున్నాను విను. అమావాస్య వెళ్లేలోపుగా నీ యజమాని తిరిగివస్తాడు. అతని శత్రువులకు పరాజయం తప్పదు.

నాకిప్పుడేమీ బహుమానం వద్దు, నామాట నిజమైనాక ఏదైనా తీసుకుంటాను!" అన్నాడు రూపధరుడు.

"పెచ్చివాడా, ఆయన ఇంకెక్కడ వస్తాడు? ఏనాడో ఆయన పోయాడు. ఆయన వస్తే ఇంక ఆ భార్యకూ, కొడుక్కూ అంత కంటే కావలసిందేముంది? నిక్షేపమంటి అబ్బాయి, నాయనలాగే అంతెత్తు పెరిగాడు! ఏం అందమనుకున్నావు?" అన్నాడు పండుల కాపరి.

తరవాత ఇద్దరూ చాలాసేపు సంభాషించుకున్నారు. రూపధరుడు తన విషయం చెప్పుకుంటూ తాను క్రిట్ దేశస్తుడిననీ,

ట్రోయ్ యుద్ధంలో పాల్గొన్నాననీ రూప ధరుణ్ణి స్వయంగా ఎరుగుదుననీ చెప్పాడు. తాను తిరిగి వచ్చేవారిలో ఒక దేశంలో రూపధరుడు మళ్ళీ కలిసినట్టుకూడా అతను చెప్పాడు. అయితే ఆ సంగతులు మాత్రం పండులకాపరి తాను నమ్మననేశాడు.

చీకటి పడేలోపల పండులకాపరి నౌకర్లు మందలతో తిరిగి వచ్చారు. ఆరాత్రి పండుల కాపరి తన అతిథికోసం భోజనం బాగా తయారుచేశాడు.

బయట వానసాగింది. ఈదురుగాలి కొట్టింది. రూపధరుడికి చలివేసింది. అతను పండులకాపరితో, "ట్రోయ్ యుద్ధంలో ఒక సారి ఏమయిందనుకున్నావు? ఒక రాత్రి మేము కొంతమందిమి ట్రోయ్ గోడలకింద కాపలా కాయటానికి బయలుదేరి వెళ్ళి పొదలకింద పడుకున్నాం. ఆ రోజుకూడా ఇలాగే విపరీతమైన చలిగాలీ, మంచూ సాగాయి. నా ఒక్కడికే కప్పుకునే దుప్పటి

లేదు. ఒక రాత్రివేళ నేను రూపధరుణ్ణి తట్టి లేపి నా దుప్పితి చెప్పాను. ఆయన వెంటనే ఒక యుక్తి పన్నాడు. తనకు పీడకల పచ్చిందనీ, ఎవరైనా వెంటనే బయలుదేరి రారాజువద్దకు వెళ్ళి మరికొందరు మనుషులను పిలుచుకు రావాలనీ అన్నాడు. ఇందుకుగాను ఒకడు లేచి, తన దుప్పటి అక్కడే పడేసి పడవల వద్దకు బయలుదేరాడు. వెంటనే నేనా దుప్పటి కప్పుకుని ఆ రాత్రి గడిపేశాను," అని చెప్పాడు.

"మంచి కథ చెప్పావు, ముసలాడా! ఈరాత్రి నీకు కప్పుకునేటందుకు ఉండక పోదులే!" అన్నాడు పండుల కాపరి.

చలిమంటకు డగ్గిరిగా తోళ్ళపక్క పరిచి రూపధరుణ్ణి దానిమీద పడుకోబెట్టారు. పండులకాపరి అతనిమీద మందమైన గొంగళి కప్పాడు. ఆ పక్కమీద వెచ్చగా పడుకుని రూపధరుడా రాత్రి సుఖంగా నిద్రపోయాడు. —(ఇంకా వుంది)

“ఇంకా నయం!”

ఒకనాడు ఒక రైతు తమ జమీందారుగారిని చూడబోతూ తన భార్యతో, “ఏమే, జమీందారుగారికి వెలగకాయలు ఇస్తాను, ఒక బుట్టెడు కట్టి ఇయ్యి!” అన్నాడు.

“ఆయనకు వెలగకాయ లెందుకు? అత్తిపళ్ళు బాగా కాశాయి. తీసుకు పోయి ఇస్తే తింటారు,” అని రైతుభార్య ఒక బుట్టనిండా అత్తిపళ్ళు పెట్టి భర్తకు ఇచ్చింది.

రైతు జమీందారుగారి దర్శనం చేసుకోవటానికి వెళ్ళేసరికి జమీందారుగారు వరండాలో కుర్చీవేసుకుని కూర్చుని ఉన్నాడు. అత్తిపళ్ళ బుట్టను జమీందారుగారి పక్కనే పెట్టి, రైతు చేతులు కట్టుకుని ఎదురుగా నిలబడ్డాడు.

జమీందారుగారు బుట్ట పైమూత తీసి అత్తిపళ్ళు చూసి, ఒక పండుతీసి గురిగా రైతుతలమీద పడేటట్టు విసిరాడు. అత్తిపండు తలపైన పడగానే రైతు, “ఇంకా నయం!” అన్నాడు.

జమీందారుగారు దాదాపు అత్తిపళ్ళన్నిటినీ రైతు తలపైన విసిరాడు. ప్రతి సారి రైతు, “ఇంకానయం!” అనటం జమీందారుగారికి ఆశ్చర్యం కలిగించింది.

“నేను నిన్ను అత్తిపళ్ళతో కొడుతూంటే నువ్వు, ఇంకా నయం, అంటా వెందుకు?” అని జమీందారు రైతును అడిగాడు.

“నే నసలు తమకు వెలగకాయలు తెచ్చిపెడదామనుకున్నాను. పుణ్యా త్మురాలు నా భార్య వెలగకాయలు వద్దని అత్తిపళ్ళు కట్టి ఇచ్చింది. అదృష్ట వంతుణ్ణికదా!” అన్నాడు రైతు.

రాసిపెట్టిన వరుడు

పూర్వం ఉగ్రసేనమహారాజుకు మాధవి అని ఒకతే కూతురుండేది. ఆమె అపూర్వమైన సౌందర్యవతి. అందుచేత ఆ పిల్లకు పెళ్లి చేయవలసిన సమయం దగ్గిరవుతున్నకొద్దీ రాజుకు తీరని బెంగపట్టుకున్నది. ఇంత అందగత్తెకు తగిన వరుడు ఎక్కడ దొరుకుతాడు? కాకిముక్కుకు దొండపండు కట్టినట్టుగా మాధవిని సామాన్యుడి కిచ్చి ఎలా పెళ్లి చేయటం.

ఉగ్రసేనమహారాజు దేశదేశాల రాజుకుమారుల పటాలు తెప్పించి చూశాడు. వారిలో ఒక్కరూ మాధవి కాలిగోరికి పోలేటట్టు కనబడలేదు. చివర కాయన తన మంత్రి అయిన సుబుద్ధితో, “మంత్రి, అమ్మాయికి తగిన వరుడు దొరికే ఉపాయమేది?” అని అడిగాడు.

“మహారాజా, రాజకుమారుడే కావాలని ఏమిటి? అమ్మాయిగారికి సరివచ్చే అంద

గాడు ఎవడు కనిపించినా వివాహం జరిపించుదాం!” అన్నాడు మంత్రి.

అదిమొదలు రాజుగారు అందగాళ్లకోసం దేశం నలుమూలలా వెతికించాడు. అందచందాలు గల యువకులు చాలామంది కనిపించారు గాని వారిలో ఒక్కడూ మాధవికి భర్త కాదగినవాడుకాదు.

రాజుగారి విచారం మరింత అయింది. ఒకనాడాయన నిద్రపోతూండగా ఒక చిత్రమైన కల వచ్చింది. ఆ కలలో బ్రహ్మదేవుడు కనిపించి, “పిచ్చివాడా, నీ కుమార్తె పెళ్లికోసం ఎందుకు ఆరాట పడతావు. దానికీ, దాని కాబోయే భర్తకూ నేను అది వరకే ముడివేసి ఉంచాను,” అన్నాడు.

“దేవా, ఆ వరుడెవరు? వాడిపేరేమిటి?” అని రాజు బ్రహ్మను అత్రంగా అడిగాడు.

“వాడిపేరు కుర్రరవల్!” అని చెప్పి బ్రహ్మ అంతర్ధానమయ్యాడు.

రాజు నిద్ర లేచినాక కల జ్ఞాపకం ఉన్నది గాని, మాధవికి కాబోయే వరుడి పేరు మరచిపోయాడు. అది మనిషిపేరు లాగాకూడా ఆయనకు తోచలేదు. కల వచ్చికూడా ప్రయోజనం లేకపోయింది.

మరి కొన్నాళ్ళు గడిచాక రాజుకు బ్రహ్మ ముళ్ళీ కలలో కనిపించి, "నీ అల్లుడు అది వరకే నిర్ణయమయాడని చెప్పానుగదా? ఇంకా ఎందుకు విచారిస్తున్నావు?" అని కోప్పడ్డాడు.

"దేవా, ఆ అల్లుడి పేరేమిటి?" అన్నాడు రాజు ఎంతో భక్తిగా.

"కురరవట్!" అని చెప్పి బ్రహ్మ మాయమయాడు.

రాజుకు ఈసారి ఈ విడ్డూరమైన పేరు జ్ఞాపకం ఉన్నది. మర్నాడు తెల్లవారగానే ఆయన సుబుద్ధితో, "మంత్రి, మన అమ్మాయికి, కురరవట్ భర్త అవుతాడట. బ్రహ్మ దేవుడు స్వయంగా కలలో చెప్పాడు. అటు వంటి పేరు గలవాళ్ళు ప్రపంచంలో ఉంటారనుకోను. అయినా ఎక్కడన్నా ఉంటే పట్టి తెప్పించు. వాడు అన్నివిధాలా అమ్మాయికి తగిన వరుడై ఉండాలి. లేకపోతే బ్రహ్మదేవుడు అమ్మాయిపెళ్ళి విషయమై ఇంత శ్రద్ధ తీసుకోడు," అన్నాడు.

"మహారాజా, ఈ పేరు చాలా రహస్యంగా ఉంచండి. లేకపోతే ఎవడో ఒకడు ఇదే పేరు చెప్పుకుని అమ్మాయిగారిని పెళ్ళాడెయ్యగలడు," అని మంత్రి హెచ్చరించాడు.

తరవాత ఆయన కొందరు తెలివిగల దూతలను విరి, "మీరు దేశమంతటా తిరిగి విడ్డూరమైన పేర్లు గలవారుంటే ఆ పేర్లు, వారుండే చోట్లూ రాసుకురండి!" అన్నాడు.

వారు బయలుదేరి వెళ్లి అనేక విడ్డూరమైన పేర్లు రాసుకువచ్చారు. వారిలో ఒకడు "కురరవట్" అనే పేరు రాసుకువచ్చాడు. అది చూసి మంత్రి నిర్ఘాంతపోయి, "ఎవడు వీడు? ఎక్కడ ఉంటాడు?" అని అడిగాడు.

“వాడొక కోయకుర్రవాడు. మన నగరానికి తూర్పుగా ఉన్న అరణ్యంలో చూశాను,” అన్నాడు దూత.

సుబుద్ధి వెంటనే రాజుగారివద్దకు వెళ్లి, “మహారాజా, మీరు చెప్పిన పేరుగలవాడు ఒకచోట ఉన్నట్టు కబురొచ్చింది. నేను వెళ్ళి వాడి సమాచారం తెలుసుకుని వెంట పెట్టుకుని తీసుకువస్తాను,” అన్నాడు. రాజు సరేనన్నాడు.

మూడురోజులకల్లా మంత్రి తిరిగి వచ్చాడు. ఆయన వెంట ఒక బక్కచిక్కన కుర్రవాడున్నాడు. వాడి శరీరం కారు నలుపు. తలమీది జుట్టు అట్టలు కట్టుకు

పోయి ఉన్నది. వాడి వంటిమీద సరిగా బట్టలుకూడా లేవు.

రాజుగారా కుర్రవాణ్ణి గమనించనుకూడా లేడు. “ఏం మంత్రి? వరుణ్ణి తెచ్చానంటివిగా? ఒక్కడివే వచ్చావేం? వాడు రానన్నాడా? లేక మనం అనుకున్న పేరు గలవాడు కాడా? బెల్లంకొట్టిన రాయిలాగా మాట్లాడవేం?” అన్నాడు రాజుగారు.

సుబుద్ధి హీనస్వరంతో, “ఏం చెప్పేది, మహారాజా? నా నోటివెంట మాటలుకూడా రావటం లేదు. మనం అనుకున్న కుర్రవాడు వీడే!” అంటూ తనవెంట వచ్చిన కోయకుర్రాణ్ణి చూపాడు.

రాజుగారి ముఖం ఒక్కసారి తెల్లబడి, అంతలోనే ఎర్రగా అయిపోయింది. ఆయన కోపంతో, “వీడా? వీడా? వీణ్ణి నాదాకా కూడా తెచ్చావెందుకు? వెంటనే తీసుకుపోయి హతమార్చేయ్యి. బ్రహ్మదేవుడూ, ముళ్ళూ ఏమవుతాయో చూద్దాం! వెంటనే తీసుకుపో!” అని అరిచాడు.

మంత్రి కోయకుర్రవాణ్ణి వెంటబెట్టుకుని తిరిగి అడివికి బయలుదేరాడు. రాజుగారికి కోపం వచ్చిందంటే రాదా? ఆయనమటుకు చూస్తూచూస్తూ, పండులాటి తన కుమార్తెను ఈ దిష్టిబొమ్మకు ఎలా ఇచ్చి చేస్తాడు?

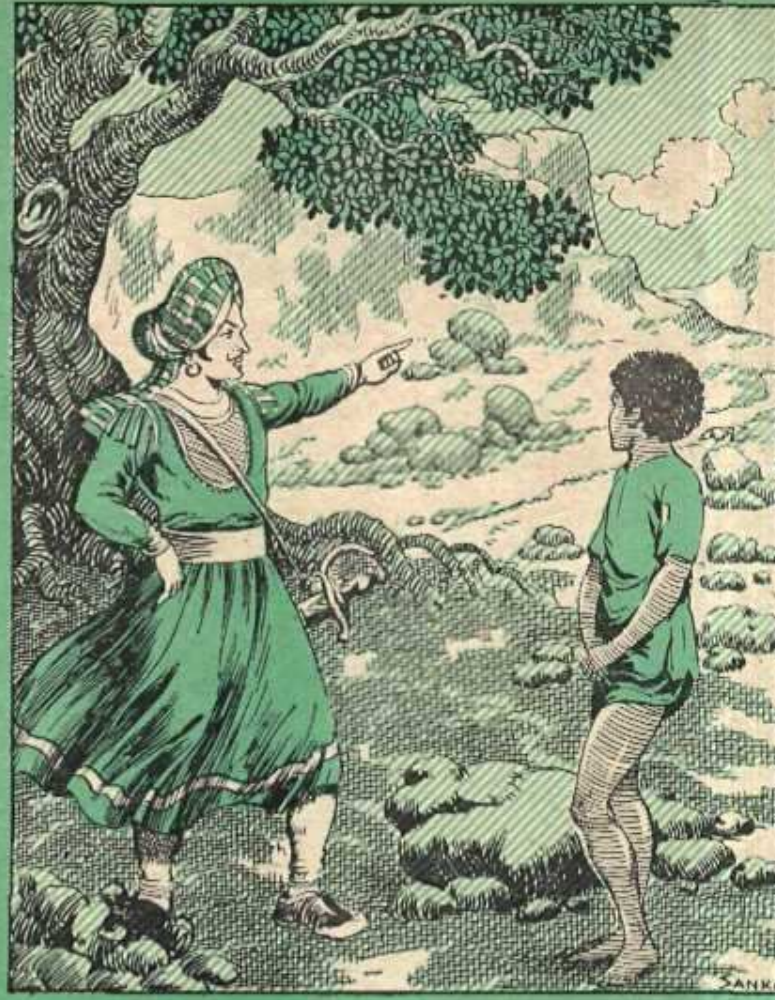
ఇంతకన్న వెయ్యిరెట్లు అందమూ, ఐశ్వర్యమూ కలవారినే రాజుగారు తోసిపారేసి ఉన్నాడాయెను!

అయితే సుబుద్ధికి ఒక్కటే బాధకలిగించింది. అదేమిటంటే, ఈ కుర్రవాడి ప్రాణం అకారణంగా తీయటం. నిజానికి వాడు ఏ పాపమూ ఎరగడు. తనను చంపమని రాజుగారు ఆజ్ఞ ఇచ్చిన సంగతికూడా వాడికి తెలియదు. వాడికి అరణ్యం తప్ప మరేమీ తెలిసినట్టులేదు. అరణ్యం వదిలినది మొదలు తిరిగి అరణ్యానికి తిరిగి వచ్చినదాకా వాడికంతా అయోమయంగానే ఉన్నది.

వారిద్దరూ అరణ్యంలో ప్రవేశించగానే వాడికి మళ్ళీ జవం వచ్చింది. వాడు కనిపించిన పళ్ళచెట్టల్లా ఎక్కి, మంచిమంచి అడవిపళ్ళు కోసి తాను తింటూ సుబుద్ధికి కూడా ఇచ్చాడు. అది చూసి సుబుద్ధికి వాడి మీద మరింత దయ కలిగింది.

“నేను నా చేత్తో వీడిగొంతు కొయ్యలేను. అటు రాజుగారి మాటకూడా దాటటానికి వీలులేనిది. అందుచేత వీడు చచ్చిపోవటానికి ఇంకేదైనా ఉపాయం ఆలోచించాలి!” అనుకున్నాడు సుబుద్ధి.

ఆ ఉపాయంకూడా ఆయనకు త్వరలోనే తట్టింది. ఆయన తల ఎత్తి చూసేసరికి

అంతదూరాన వాసుకికొండ కనిపించింది. ఆ కొండమీద ఒక పెద్ద సరస్సున్నది. దాన్ని వాసుకి సరస్సు అంటారు. ఆ సరస్సు దగ్గరికి వెళ్లి ప్రాణాలతో తిరిగివచ్చినవారు లేరు. ఆ సరస్సులో కాలు పెట్టినవారిని వాసుకి అనే ఒకగొప్ప సర్పరాజు ఈడ్చుకు పోతాడని ప్రతీతి.

సుబుద్ధి కోయకుర్రవాడితో, “ఒరే, నీ వల్ల నాకొక చిన్నపని కావాలి. ఆ కనిపించే కొండకు వెళ్లి, దానిమీద ఉండే సరస్సు నుంచి నువ్వు మోయగలిగినంత ఇసుకా, గులకరాళ్ళూ తీసుకుని నాదగ్గరికి రా. నీకు మంచి బహుమానం యిస్తాను,” అన్నాడు.

“అందాకా నువ్విక్కడే ఉంటావా, దొరా?” అన్నాడు కుర్రవాడు.

“మనం వెళ్ళామే ఆ సగరానికి రా! ఇదుగో నా ఉంగరం. దీన్ని వేలికి పెట్టుకో. ఆ సగరానికి వచ్చి ఈ ఉంగరం చూపిస్తే ఎవరు పడితే వారు నిన్ను నా దగ్గిరికి చేర్చుతారు. ఇంద, ఈ కాసు నీ దగ్గిర ఖర్చుకు గాను ఉంచు,” అంటూ సుబుద్ధి తన చిటికెన వేలి ఉంగరం తీసి వాడి మధ్యవేలికి పెట్టి, వాడి చేతికొక బంగారు కాసిచ్చాడు.

అవి రెండూ తీసుకుని కోయకుర్రవాడు పుత్తాహంతో వాసుకి పర్వతంకేసి బయలుదేరాడు. అక్కడికి చేరటానికి వాడికి

మూడురోజులు పట్టింది. అయితే దారి పొడుగునా అరణ్యమే. అరణ్యంలో బతకటం వాడికి పుగ్గుపాలతో నేర్చిన విద్య. అందుచేత వాడు మూడురోజులూ సునాయాసంగా ప్రయాణం చేసి వాసుకిపర్వతం చేరి, సరస్సుండే చోటికి ఎక్కాడు.

మూడురోజుల ప్రయాణంకన్న వాడికా పర్వతం ఎక్కటం శ్రమ అనిపించింది. ఎందుకంటే ఎండ చాలా తీవ్రంగా వుంది. చివరకు వాసుకిసరస్సు కనిపించగానే వాడికి ప్రాణం లేచివచ్చినట్టయింది. వాడు వెనకాముందు చూడకుండా అమాంతం నీటిలోకి దూకి చాలాసేపు అనందంగా ఈదు

లాడాడు. అదృష్టవశాత్తూ వాసుకి అనే సర్పరాజు గాని, మరొక పాముగాని వచ్చి వాణ్ణి మింగలేదు.

సరస్సులో ఈదినంతసేపు ఈది వాడు నీటి అడుగునుంచి బోలెడంత ఇసుకా, రాళ్ళూ ఒడ్డుకు చేరవేసి దాన్ని తన చొక్కాలోనే మూటగట్టుకున్నాడు. వాడికి రెండు విషయాలు ఆశ్చర్యం కలిగించాయి. ఎప్పుడూ నల్లగా వుండే తన చేతులు పచ్చగా అయిపోయాయి. తీరా చూస్తే తన వళ్ళంతా పచ్చగా మారిపోయి ఉన్నది. ఇంకొకటేమంటే, ఈ సరస్సులో ఉండే ఇసుకా, రాళ్ళూ చాలా అద్భుతంగా

ఉన్నాయి. "అందుకే ఆ దొరగారు వీటిని తెమ్మన్నాడు!" అనుకున్నాడు వాడు.

ఇక తాను ఆ పెద్దమనిషివద్దకు తిరిగి పోవాలి. అందుకని వాడు సరస్సు ఒడ్డున ఉన్న గుట్టలమీదికి వచ్చి కొండ అవతలి వేపు చూశాడు. కొండ కిందనే ఒక నగరం కనబడింది. వాడు చూసినదే ఒక్కనగరం కావటంచేత ఈ నగరం ఆ నగరమే అనుకుని గబగబా కొండ దిగి సాయంకాలాని కల్లా నగరం ప్రవేశించాడు.

తన వేలిన ఉన్న ఉంగరం ఎంత మందికి చూపినా ఒక్కరుకూడా గుర్తించలేదు. వాడికి ఆకలి దహించుకుపోతున్నది.

మంత్రి ఇచ్చిన కాసు పెట్టి తినుబండా
రాలు కొనుక్కుతిన్నాడు. తరవాత వాడు
ఆ నగరం వదిలిపెట్టి రహదారిని బయలు
దేరి ఇంకొక నగరం చేరాడు.

అక్కడకూడా వాడిదగ్గర వున్న వుంగ
రాన్ని ఎవరూ గుర్తించలేదు. వాడికి అకలిగా
వున్నది. చేతిలో ఏమీ డబ్బు లేదు. “ఈ
గులకరాయి ఇస్తే ఎవరన్నా డబ్బిస్తారేమో!
గొప్పవాళ్ళు విలవలేని వస్తువులు కోరరు.
ఈ గులకరాళ్ళకు ధర వుండేవచ్చు.
అందుకే ఆ పెద్దమనిషి వీటిని తెమ్మ
న్నాడు. ఒక్క చిన్న రాయి అమ్మితే
ఇంతలో ఆయనగారికేం నష్టం వస్తుందిలే!”

అనుకుని, కోయకుర్రవాడు తన మూటలో
నుంచి ఒక చిన్న రంగురాయి తీసి ఒక
దుకాణానికి వెళ్ళి, దుకాణదారుతో,
“అయ్యా, దీనికేమిస్తారు?” అని అడిగాడు.

దుకాణదారు ఆ రాతికేసి చూసి తరవాత
యువకుణ్ణి ఎగాదిగా చూశాడు.

“ఈ కుర్రవాడు చూడటానికి పేదగా
వున్నాడు గాని, అతని వాలకం చూస్తే
బతికి చెడిన రాజకుమారుడులాగా తోస్తు
న్నది. లేకపోతే ఇంత విలవైన రత్నం
ఇతని దగ్గిరికి ఎందుకు వస్తుంది?” అని
దుకాణదారు తనలో అనుకుని, యువ

కుడితో, “మూడుపందల కాసులిస్తాను. ఆ
పైన నావల్ల కాదు,” అన్నాడు.

యువకుడు తన చెవులను తానే నమ్మ
లేకపోయాడు. “మూడుపందల కాసులా?”
అన్నాడతను ఆశ్చర్యంతో.

బేరం చెడిపోతుందని దుకాణదారుకు
భయంవేసి, “పోనీ ఇంకొక్క పంద
ఇస్తాను. ఈ రాయి అంతకన్న విలవ
చెయ్యదు,” అన్నాడు.

దుకాణదారు వేళాకోళం చేస్తున్నాడని
యువకుడికి రూఢి అయింది. “నాతో
వేళాకోళం దేనికిలే! నిజంగా ఏమిస్తావో
చెప్పేయ్యి!” అన్నాడు.

“అబ్బో, నీతో చాలా పేచీయేనే. అయిదువందల కాసులు తీసుకో. ఇంక బేరమాడకు!” అంటూ దుకాణదారు సంచీ విప్పి అయిదువందల బంగారు కాసులు తూచి యువకుడికి ఇచ్చేశాడు.

తనదగ్గర ఉన్న రాళ్ళన్నీ అమ్మితే ఈ లెక్కన వేలకువేల కాసులు వస్తాయని యువకుడు రూఢిచేసుకున్నాడు.

“ఆ పెద్దమనిషికోసం వెతుకుతూ ఎన్ని ఊళ్ళు తిరగను? ఇంతా కష్టపడి తిరిగి ఇదంతా ఆయనకు ఇవ్వటం తప్ప నాకేమి ఒరుగుతుంది. కొద్ది రాళ్లు అమ్మితే ఈ నగరంలోనే ఇల్లు కట్టుకుని స్థిరపడి పోవచ్చు!” అనుకున్నాడు యువకుడు.

అతను ఆ రోజే బజార్లన్నీ తిరిగి తనకు మంచి దుస్తులు కొనుక్కున్నాడు. క్రమంగా ఒక పెద్ద భవనం కట్టించుకుని, రత్నాల రాజు అనే పేరుతో, అనగరంలో సుఖంగా జీవించసాగాడు.

రత్నాల రాజు అందచందాలను గురించి, సంపదను గురించి, అనోటా అనోటా చెప్పుకోగా ఆ వార్తలు ఉగ్రసేన మహారాజుకు కూడా తెలిశాయి. ఆయన సుబుద్ధితో, “మంత్రి, ఇక్కడికి వన్నెండామడ దూరంలో రత్నాలరాజున్నాట్ట. అతనికి వివాహ

మయిందో లేదో, అతను అమ్మాయిని చేసుకునేటందుకు పనికివస్తాడో రాడో చూసి వస్తావా ఏమిటి?” అన్నాడు.

సుబుద్ధి తగిన పరివారంతో బయలుదేరి రత్నాలరాజు దర్శనం చేసుకున్నాడు. ఆ ఇద్దరూ ఒకరినొకరు పోల్చుకోలేదు.

“మా రాజు గారికి మహా అద్భుత సౌందర్యవతి అయిన కూతురున్నది. ఆమెకు మీరే తగిన వరుడని నాకు తోస్తున్నది. వివాహం ఏర్పాటు చెయ్యమంటారా?” అని సుబుద్ధి అడిగాడు.

రత్నాలరాజు సమ్మతించాడు. సుబుద్ధి అతన్ని వెంటపెట్టుకుని తమ దేశానికి

తీసుకుపోయి రాజప్రాంగణంలో ఉండే విడిదిలో దింపాడు. రాజుగారూ, రాజబంధువులూ వచ్చి అతన్ని చూసి, “మన మాధవికి ఇంతకంటే మంచి భర్త దొరకడు!” అన్నారు.

రాజుగారికికూడా అలాగే తోచింది. ఆయన తన మంత్రిని పురోహితుడిని పిలిచి, “పెళ్లికొడుకు జాతకం విచారించి పెళ్లి ముహూర్తం ఏర్పాటు చేయండి!” అన్నాడు.

సుబుద్ధి రత్నాలరాజుండే విడిదికి వెళ్లి అతనితో, “అయ్యా, మీ జాతకం ఉంటే ఇప్పించండి. మీ తలిదండ్రు లెవరు? మీ వంశం ఏమిటి? ఆ విషయాలు తెలుసుకోవలసిన అవసరం కలిగింది,” అన్నాడు.

“అయ్యా, నేను ఒక కోయవాణ్ణి. నన్ను అందరూ రత్నాలరాజు అంటున్నారు గాని, నా అసలు పేరు కురరవట్,” అన్నాడు యువకుడు.

ఆ మాట వినగానే మంత్రి కొయ్యబారి పోయాడు. ఆ యువకుడు తన వృత్తాంత

మంతా చెప్పి తన వేలిన ఉన్న ఉంగరం ఆనవాలు చూపిన తరువాత సుబుద్ధికి నమ్మకం కుదిరింది.

ఆయన వెంటనే రాజుగారివద్దకు వెళ్లి, “మహారాజా, కొంప మునిగింది. ఈ రత్నాలరాజే ఆనాడు నేను మీవద్దకు తెచ్చిన కోయవాడు. ఇప్పుడేం చేద్దాం?” అంటూ అతడి కథ యావత్తూ చెప్పాడు.

రాజు అంతా విని, “ఆ ముసలి బ్రహ్మ సామాన్యుడు కాడు. ఆయన వేసిన ముడి విప్పటం నీ తరమా? నా తరమా? ముహూర్తం పెట్టించి అనుకున్న ప్రకారం పెళ్లి జరిపించుదాం!” అన్నాడు.

ఆ ప్రకారమే రత్నాలరాజుకు మాధవిని ఇచ్చి పెళ్లి చేశారు. ఈ పెళ్ళి చూసి హర్షించనివారు లేరు. “మొత్తంమీద రాజుగారు గట్టివాడు. తన కూతురికి తగిన వరుణ్ణి మూడులోకాలా వెతికి మరీ తెచ్చాడు!” అన్నారుందరూ.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

::

బహుమానం రు. 10 లు

1958 జూన్ సంచికలో ప్రకటింపబడే ఫోటోలకు సమూహాలు

★ పై ఫోటోలకు సరిబస వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.)

★ ఏప్రిల్ నెల 10-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలింపబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/-లు బహుమానం.

★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన వ్రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి:- చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26.

ఏప్రిల్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో : ప్రత్యర్థి కాదది....

రెండవ ఫోటో : ప్రతిబింబమే కాని

పంపినవారు : వాసా అన్నాజీరావు,

సమాజంవీధి, సాలూరు (శ్రీకాకుళం జిల్లా)

బహుమతిమొత్తం రు. 10/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

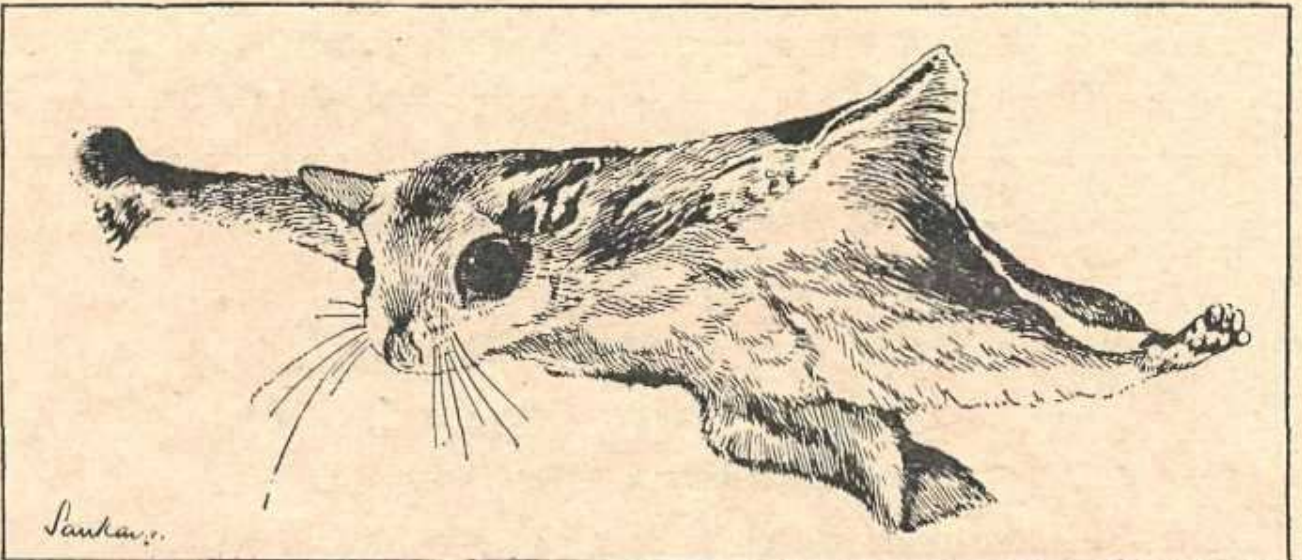

ఎగిరే ఉడతలు

మనం చూసే ఉడతలు తోక విడిలించి దూకుతాయి. కాని “ఎగిరే” ఉడతలను మనం ఎరగం. ఇవి అమెరికాలోనూ, కెనడాలోనూ కొన్ని ప్రాంతాల అడవులలో ఉన్నాయి. అయితే వీటిని సహజ వాతావరణంలో గమనించటం దాదాపు అసాధ్యం. ఎందుకంటే ఇవి పగలు నిద్రపోయి రాత్రి జీవిస్తాయి. వీటిని మచ్చికచేసి పెంచినవారున్నారు. అందుచేత వాటినిగురించి మనం తెలుసుకునే అవకాశం లభించింది.

వీటిని “ఎగిరే” ఉడతలు అనటం నిజానికి సరికాదు; “వాలే” ఉడతలు అనవలసి ఉంటుంది. ఎగరటానికి వీటికి రెక్కలు లేవు. కాని గబ్బిలాలకులాగే వీటికికూడా, ముందుకాళ్లకూ వెనకకాళ్లకూ మధ్య ఒక చర్మపుపొర ఉంటుంది. అవి దూకేటప్పుడు తమ కాళ్లను పక్కలకు చాచి, ఈ చర్మపుపొరను పరుస్తాయి. దాని సహాయంతో అవి 50 గజాలు మించిన దూరం తేలిపోగలవు.

ఎగిరే ఉడతలలో ఒక చిన్న జాతి, ఒక పెద్ద జాతి ఉన్నాయి. అమెరికా తూర్పు రాష్ట్రాలలో నివసించే ఉడత సుమారు మూడున్నర ఔన్సులు—9 లేక 10 తులాలు—బరువుంటుంది. దాని శరీరం నిడివి 5 అంగుళాలూ, తోక నిడివి 5 అంగుళాలూ ఉంటుంది. వాటి శరీరాల పైభాగం బూడిద కలిసిన పసుపు రంగుగాని, అచ్చు బూడిదరంగుగాని, పలకరంగుగాని ఉండవచ్చు. శరీరం అడుగుభాగం తెల్లగా ఉండి, అంచులు పచ్చవాగుగా ఉంటాయి. ఈ ఉడత కూచుని ఉన్నప్పుడు దాని శరీరం బొడ్డుగా, కొవ్వి ఉన్నట్టు కనిపిస్తుందిగాని,

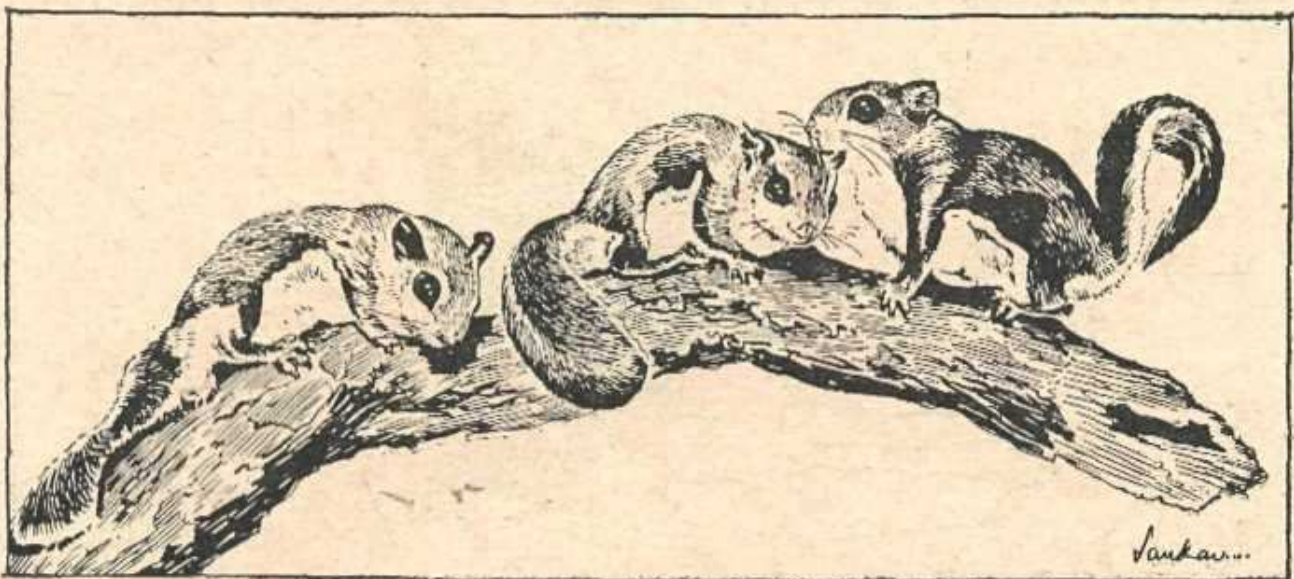

ఎగిరేసమయంలో, దాని చర్మం పరుచుకుని ఉన్నప్పుడు, బక్కపలచగానే ఉంటుంది.

ఎగిరే ఉడతలు ఎత్తుగా ఉండే చెట్ల పైకొమ్మలలో తొర్రలలో నివసిస్తాయి. అవి కాయలూ పప్పులూ, క్రిమికిటకాలూ మొదలైనవి తింటాయి. మచ్చిక అయిన ఉడతలు తమను పెంచేవారిని చాలా ప్రేమిస్తాయి. అవి సులువుగా కొత్తవాళ్లకుకూడా అలవాటు పడిపోతాయి. అవి పగలల్లా తమ "గూడు"లో నిద్రపోయి సాయంకాలం కాగానే లేస్తాయి. లేచిన తరవాతకూడా ఒక అరగంట సేపు బద్ధకంగా ఉంటాయి. ఆతరవాత వాటికి ఎక్కడలేని ఉత్సాహమూ కదలికా వస్తుంది. అవి కాంతిని భరించలేవు. దీపపుకాంతి సయితం హెచ్చుగా ఉంటే అవి సహించవు. అలాంటప్పుడు అవి చీకటి కోణాలలో చేరి ఇవతలికి రావు.

అవి కాస్సేపైనా కుదురుగా కూచోదలిస్తే ఎత్తయిన ప్రదేశానికి ఎక్కి కూచుంటాయి. నేలమీద పరిగెత్తుతాయి, అగినా క్షణంపాటుమాత్రమే ఆగు తాయి. ఎత్తునుంచి ఎక్కడికైనా దూకదలిచినప్పుడు దూకేప్రదేశాన్ని తల అటూ ఇటూ తిప్పి జాగ్రత్తగా పరిశీలించి చాలా గురిగా దూకుతాయి. (కొన్ని రకాల ఎలుకలు తాము దూకబోయే ప్రదేశాన్ని ముందుగా చూసుకోవు.)

వాటికి పప్పులు సయించినంతగా పళ్లూ, అకులూ సయించవు. ఉడతలు మాంసాహారులన్నది చాలామందికి తెలియదు. అవి అనేక రకాల పురుగులనూ, కీటకాలనూ, వాటితాలూకు గుడ్లనూ తింటాయి. పప్పులుండే కాయలు వాటి ముందు పోస్తే, పురుగులుపట్టిన కాయలను ముందు ఏరితింటాయి. పప్పుల కాయలను అవి తమ గూళ్లలో దాచుకుంటాయికూడా. గట్టిపెంకులుగల

కాయలను అవి చాలా ఉపాయంగా కొరికి పెంకు విడదీస్తాయి ; కొన్ని సమయాలలో ఒక్క కాయను చాలా రోజులపాటు, అప్పుడు కాస్తా, అప్పుడు కాస్తా కొరుకుతాయి.

ఎగిరే ఉడతల కాళ్లు చాలా బారుగానూ, బలిష్ఠంగానూ ఉంటాయి. ముందుకాళ్లు చేతులలాగా ఉపయోగపడతాయి. వాటిగోళ్లు పదునుగా ఉండి చెట్లు మొదలైనవి ఎక్కటానికి ఉపయోగపడతాయి. నున్నని ఇనపచువ్వలు ఎక్కటానికి గోళ్లు ఉపయోగించే అవకాశం లేదు. అలాటప్పుడుకూడా ఈ ఉడతలు ఆ చువ్వలను చేతులతో పట్టుకుని అతివేగంగా ఎక్కుతాయి. అవి వెనక కాళ్లతో దేన్నయినా పట్టుకుని తలకిందులుగా వేళ్లాడుతూ చేతులతో కాయలు పట్టుకుని తినగలవు.

మచ్చిక అయిన ఉడతలు తమను పెంచే మనిషిమీద స్వేచ్ఛగా పాకుతాయి, బట్టలలోపలికి దూరుతాయి, జేబులలోకి పోయి పరీక్షిస్తాయి, అక్కడే పడుకుంటాయికూడా. అవి మనుషులపై తమకుండే ప్రేమను చాలా రకాలుగా సూచిస్తాయి ; భుజంమీద కూచుని చెవితమ్మలు కొరికినట్టు నటిస్తాయి, చెవిలోకి మూతి పెట్టి మూచూస్తాయి. వాటిలో అవి పరస్పరం స్నేహం ప్రదర్శించేటప్పుడు కూడా ఇలాగే చేస్తాయి. తమను పెంచేవాడిచేత వీపు నిమిరించుకుంటాయి, చెవులవెనక గోకించుకుంటాయి, దవడలూ, గడ్డమూ నిమిరుతుంటే అవులలాగా మోర చాస్తాయి.

నిద్రమత్తు వదిలినదిమొదలు అవి చాలా చలాకీగా ఉండి ఒక్కక్షణం స్థిమితంగా కూచోవు ; శరవేగంతో పరిగెత్తుతాయి, కనపడిన వస్తువల్లా ఎక్కు

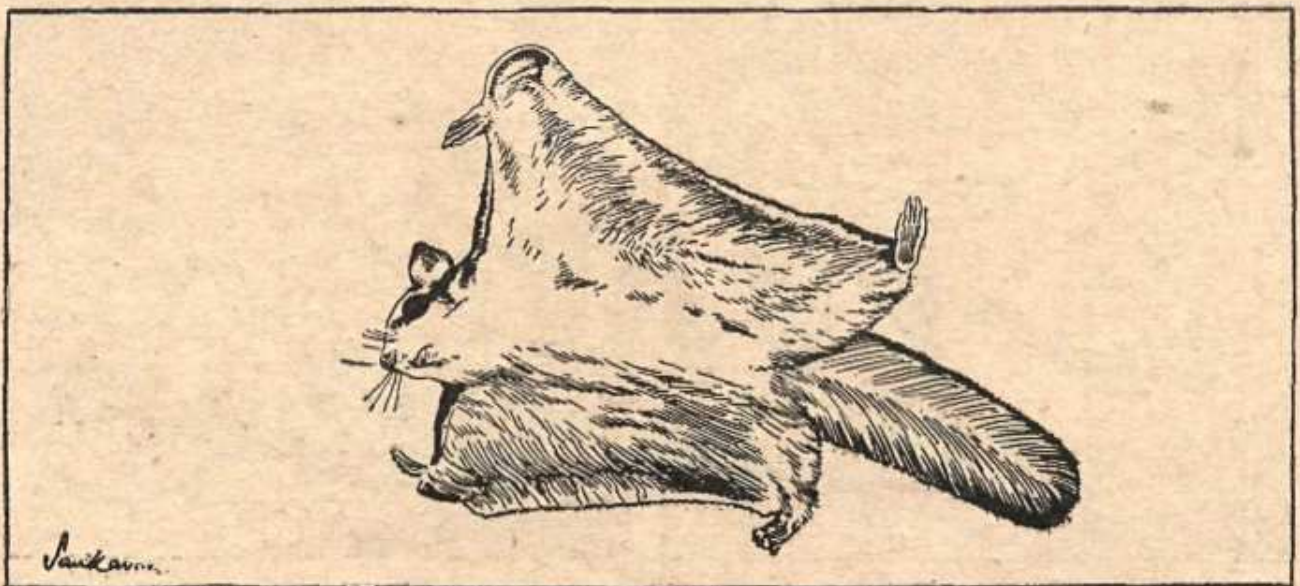

తాయి, మళ్ళీ దూకుతాయి. వాటికి అలవాటు లేని చప్పుడేదైనా అయితే వెంటనే తమను పెంచేవాడి వద్దకు చేరిగాని, ఎత్తయినచోట కంత చూసుకునిగాని దాక్కుంటాయి. కాగితం నలిపిన చప్పుడు వింటే వాటికి చాలా భయం.

“ఎగిరే” ఉడతలు పుట్టినప్పుడు సుమారు అర తులం బరువుంటాయి. వాటి శరీరంమీద ఎక్కడా ఒక్క రోమం ఉండదు. ఎర్రరంగుగా ఉంటాయి. కళ్లు తెరవవు. మూడో రోజుకల్లా నెత్తి పైభాగానా, మెడమీదా, భుజాలమీదాగల చర్మం నలుపు తిరగనారంభిస్తుంది. 15 రోజులు గడిచాక శరీరం పైభాగాన బూడిదరంగు రోమాలు మొలవనారంభిస్తాయి. అప్పుడు దాని బరువు ఒకటిన్నర తులాలుంటుంది. కళ్లు కొద్దిగా విచ్చుకుంటాయి. మరొక అయిదు రోజులలో శరీరం పైభాగమంతటా రోమాలు పచ్చేస్తాయి. అడుగుభాగాన తెల్లని సూగు ప్రారంభమవుతుంది. 25 రోజులు గడిస్తేనేగాని వాటి కళ్లు పూర్తిగా తెరుచు కోవు. పూర్తిగా నాలుగు వారాలు గడిచాక అవి బాగా పాకటం నేర్చు కుంటాయి. 8 వారాలు (56 రోజులు) గడవగానే తల్లిదగ్గర అవి పాలు తాగటం మానేస్తాయి. 7వ వారం ఆరంభమైనది మొదలు అవి ఇవీ కొరికి చూడటం మొదలుపెడతాయి.

పిల్లలకు సుమారు 10 వారాలు నిండేదాకా తండ్రిఉడత తల్లిఉడతనూ, పిల్లఉడతలనూ సమీపించటానికి సాహసించదు. ఒకవేళ మగ ఉడత దగ్గరికి వచ్చినా అడ ఉడత తరిమేస్తుంది. తండ్రి దగ్గరికి వచ్చేసరికి పిల్లఉడతలు పూర్తిగా ఎదిగి అన్నివిధాలా పెద్ద ఉడతలను పోలిఉంటాయి, కాని ప్రమాణంలో కొంచెం చిన్నవిగా కనిపిస్తాయి.

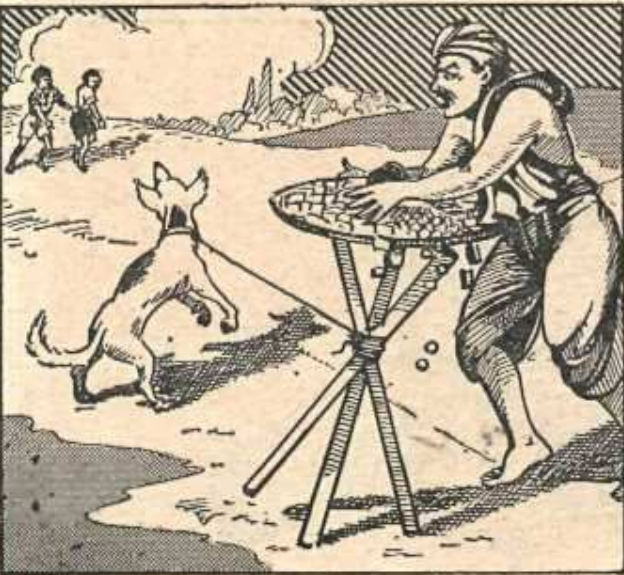

చిత్రకథ

ఒక రోజున దాసూ, వాసూలు అడుకుంటూ వుండగా, మిఠాయి అమ్మేవాడొకడు, 'టైగర్' ను పట్టుకుని, తన ముందున్న ముక్కాళిజంగిడికి కట్టివేశాడు. దాసూ వాసూలు వెళ్ళి అడిగితే 'ఈ కుక్క నాలుగణాలుచేసే మిఠాయి తిన్నది. ఆ డబ్బులిస్తే వదిలిపెడతాను,' అన్నాడు. దాసూ, వాసూలు మాట్లాడకుండా కొంతదూరం వెళ్లి, 'టైగర్' ను పిలిచారు. వెంటనే అది ఒక్క వూపున జంగిడితోసహా, దాసూ వాసూలకేసి పరిగెత్తింది. జంగిడిమీద వున్న మిఠాయి చెల్లాచెదురుగా కింద పడిపోవటం చూసి మిఠాయివాడు లబోదిబోమన్నాడు.

చందాదారులకు మనవి

★

పైనెల చందమామలు యీనెల చివరి వారంలో పోస్తు అవుతవి. సకాలంలో అందనివారు, వారి పోస్టాఫీసులో ఫిర్యాదుచేస్తూ, పై నెల పదోతేదీ లోగా మాకు తెలియపర్చ గోరుతాము. ఆ పైబడి వచ్చు కంప్లెయింట్లు, గతనెలలో చేరలేదనే కంప్లెయింట్లు గమనించబడవు.

★

చందమామ పబ్లికేషన్సు,
వడపళ్ళని, మద్రాసు - 26

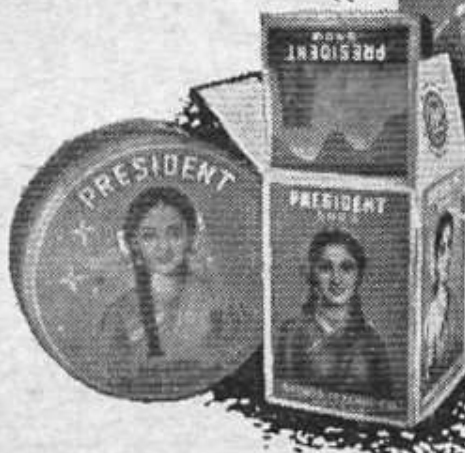
ప్రెసిడెంట్

డిలక్స్ టాయ్లెట్ పాడరు
—రమణీయ సౌందర్యానికి,

★

ప్రెసిడెంట్ స్నో

—సుందరమైన వర్చస్సుకు

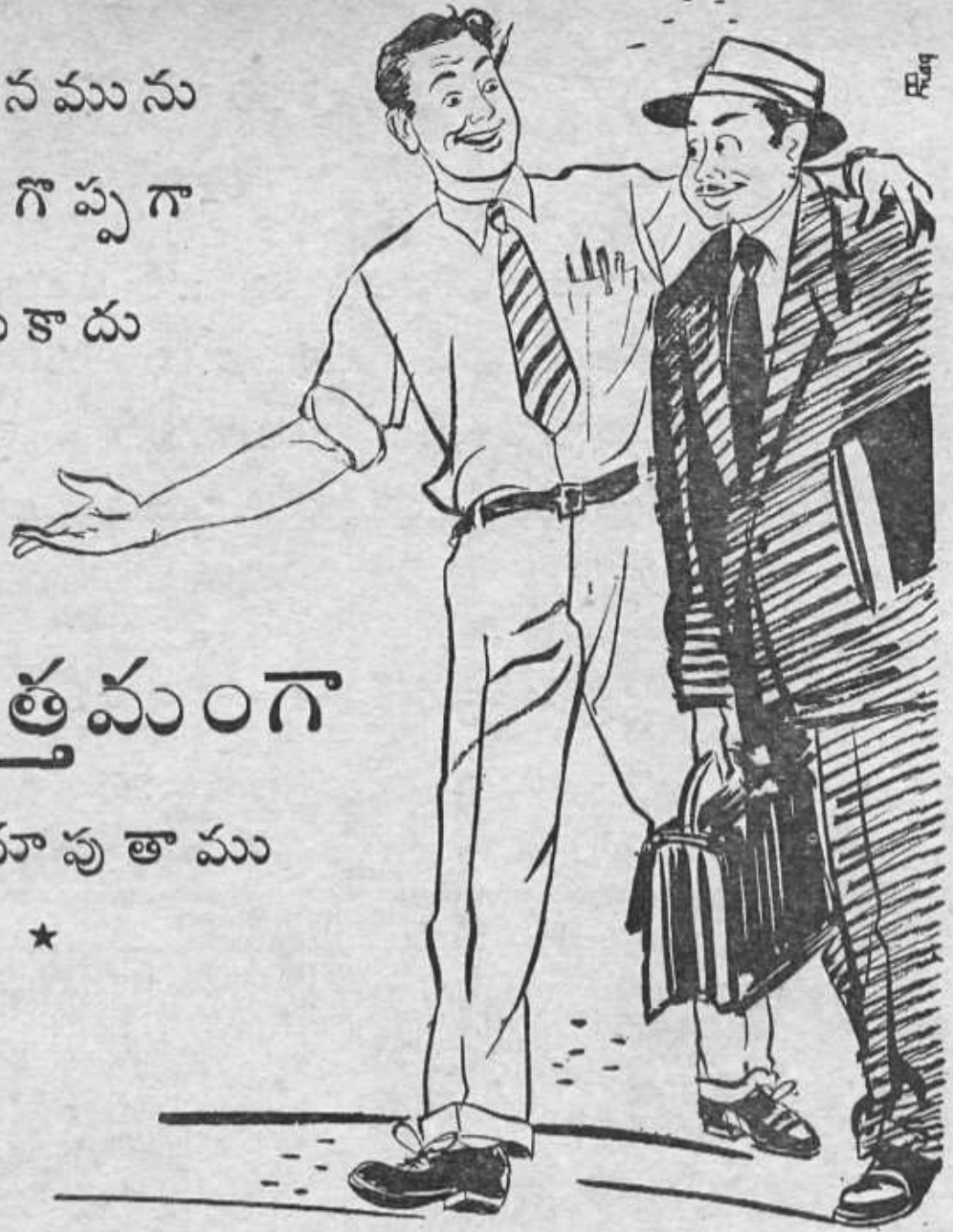

సినిమాతారలందరిచే
వాడబడుతున్నవి.

RATHOD TRADING CO., MADRAS-1

మా పని తనమును
గురించి గొప్పగా
చెప్పటముకాదు

అత్యుత్తమంగా

చేసి చూపుతాము

★

పోస్టర్లు
క్యాటలాగ్లు
కార్టన్లు
లేబిల్స్
బుక్లెట్లు
ఫోల్డర్లు

ఆఫీసెట్ ప్రింటింగులో ఏదీ కావలసినా సరే

మేల్లైన ముద్రణకు గుర్తు

ప్రసాద్ ప్రాసెస్ (ప్రైవేట్) లి. మదరాసు - 26

ప్రతినిధి కార్యాలయాలు :

బొంబాయి - 1, లోటస్ హౌస్, మెరీన్ లైన్స్, (ఫోన్ : 241162)

బెంగళూరు : డి/11, 5 మెయిన్ రోడ్, గాంధీనగర్, (ఫోన్ : 6206)

ఎప్పుడు దేనితోను
ఫలితం కనబడదో...

... మేనర్స్
గ్రైప్ మిక్చర్ యిచ్చి

దానికి ఒదులు వచ్చే
చిరునవ్వు చూడండి

"మదర్ క్రాప్ట్ అండ్ చైల్డ్ కేర్" అను మా 40 పేజీల పుస్తకానికి వ్రాయండి. ప్రతి సీసాతోడు వుండే కూపన్ తో పాటు, మీ చిరునామా, 40 సయాపైసల స్టాంపులతో సహా పోస్ట్ అఫీస్ బాక్స్ 976, బొంబాయి 1, కి వ్రాయండి.

మంచి రకాలలో శ్రేష్టమైన
యీ చిహ్నం చూడండి.

ఇది మేనర్స్ ఉత్పత్తి

GEOFFREY MANNERS & CO. PRIVATE LTD., BOMBAY · DELHI · CALCUTTA · MADRAS.

ASP/GM6

Good

PLEASANT READING &
PROFITABLE ADVERTISING

**Chandamama
Group**

SERVING THE YOUNG
WITH A FINE
PICTORIAL STORY FARE
THROUGH

CHANDAMAMA
(Telugu, Hindi,
Kannada & Gujarati)

AMBULIMAMA
(Tamil)

CHANDOBA
(Marathi)

SINGLE COPY :
0:50 NP.

ANNUAL SUBSCRIPTION :
Rs: 6.

CHANDAMAMA PUBLICATIONS

VADAPALANI : MADRAS-26

Chandamama [TEL]

ఇది నిక్కము...

...పగిలిన పాత్ర, నీటిని మంచి
పాత్ర ఉంచినట్లు నిలవించదు,
శిరోజ రంగుతో నలుపుచేయబడిన
శిరోజముల నలుపు లోమాతో
చేయబడినట్లుగా నిలవుండదు.

శిరోజరంగు శిరోజములను
వైసైని మాత్రమే నలుపుచేయును,
లోమా శిరోజములను సహజంగా నలుపుచేయును.

జగత్ప్రసిద్ధమైన చెల్లడు
కలను సహజంగా నలుపు
చేయునట్లుది.

ఈర విజ్ఞానం ఎస్. ఎస్. అంబరవాలా అహమదాబాద్ 1

విజింట్లు :

సి. నరోత్తమ్ అండ్ కో.,
బొంబాయి - 2.

★

డిల్లీ మెడికల్ స్టోర్స్, డిల్లీ.

★

షాహ బవిషి అండ్ కో.,
రాధాబజార్ స్ట్రీట్, కలకత్తా.

★

జె. బలబాయ్ అండ్ కో.,
నేతాజీ సుభాష్ రోడ్, మద్రాసు.

April '58

దీనిని చదివితే మీరు ఆశ్చర్య పడతారు

ఏజియన్ సముద్రంలో, ఒక చిన్న లంకవుంది. దాని పేరు అర్జం-పేరియా దానినేల నబ్బు గుణములతో గూడి వుంది. ఆనేలమీద కొంచెం నీళ్లు పోస్తే సురగ వస్తుంది. ప్రత్యేకంగా వర్షం వస్తే లంకంతటా నేలమీద మోకాటిలోతు సురగవుంటుంది. ఆ లంకలో నివసించే జనులు, ఎల్లప్పుడూ ఆసు రగను బట్టలుతక దానికీ, స్నానానికి కూడా వాడుకొనేవారు.

నబ్బులాంటి వస్తువును శరీరాన్ని శుభ్రపర్చుకోదానికి వాడుకోవటం, కొత్త సంగతి కాదు. ఇలాంటి వస్తువులు గత 2500 ఏళ్లనుంచీ వాడుకలో వున్నాయని చరిత్రను బట్టిమనకు తెలుస్తోంది.

నబ్బును వైజ్ఞానికపద్ధతిలో తయారు చేసినట్టి ప్రతిష్ఠచవరాల్ అనే పేరుగల ఒక ఫ్రెంచి వ్యక్తికి చెందుతుంది. ఆయన 1813లో మొట్ట మొదటి నబ్బును తయారు చేశారు.

లైఫ్ బాయ్ నబ్బు 1894లో వుట్టింది. అది ఈనాడు ప్రతీ దేశంలోనూ, ఆరోగ్యానికి పరిశుభ్రతకూ అం తర్హాతీయ రాయదారియైవున్నది. అందుకు కారణం యిది;

మనం ఏంచేస్తున్నా-అడుకుంటున్నా, లేదా చదువుకుంటున్నా ఎల్లప్పుడూ మురికోతాము. అమరికిలో వ్యాధిని కలిగించే క్రిములున్నాయి. అవి దుర్బిణి మూలకంగా మాత్రమే కనిపిస్తాయి. లైఫ్ బాయ్ లో గల ముఖ్య గుణమేమిటనగా, అది ఆక్రిములను కడిగివేసి మీ ఆరోగ్యమును కాపాడును. మీరు కూడ లైఫ్ బాయ్ నబ్బుతో స్నానముచేయుట అలవాటు చేసుకొని, ఆవిధంగా మీ ఆరోగ్యమునుకాపాడుకోండి.

L. 276-80 TL

హిందుస్థాన్ లివర్ లిమిటెడ్ వారి ఉత్పత్తి.

ఏ విధమయిన అచ్చుపనులైనను
ఆతి చక్కగా...
అనుకొన్న గడువులో
మేము చేసి యివ్వగలము ।

★

మా ముద్రణశాఖకు తోడుగా చిత్రకళాశాఖ,
బ్లాకు తయారీశాఖ, లిథో-ఆఫ్ సెట్
సంస్థలు నమకూడి వున్నవి.

★

డి బి. ఎన్. కె. ప్రెస్
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
చందమామ బిల్డింగ్స్
వడపళని :: మదరాసు - 26

ఫోన్: 88851—3 లైస్సు

Worth any price

"And yet priced low"

Nutrine
SWEETS

ది న్యూట్రన్ కన్ఫెక్షనెరి కంపెని
లిమిటెడ్, చిత్తూరు (ఆంధ్ర)

రవి టాయ్లెట్స్ ను వాడండి

రవి గ్లిసరిన్ సోపు:

మీ అందమును వర్చస్సును కాపాడును.

రవి వెజిటబుల్ హేరాయిల్:

మీ కేశములను విరివిగా పెంపొందించును.

రవి స్నో:

మీ ముఖవీలాసమును అభివృద్ధి చేయును.

సోల్ ఏజెంట్లు:

ది న్యూ స్టార్ & కంపెని,

తండియార్పేట :: మద్రాసు-21

త్వరలో
విడుదల!

విజయావారి

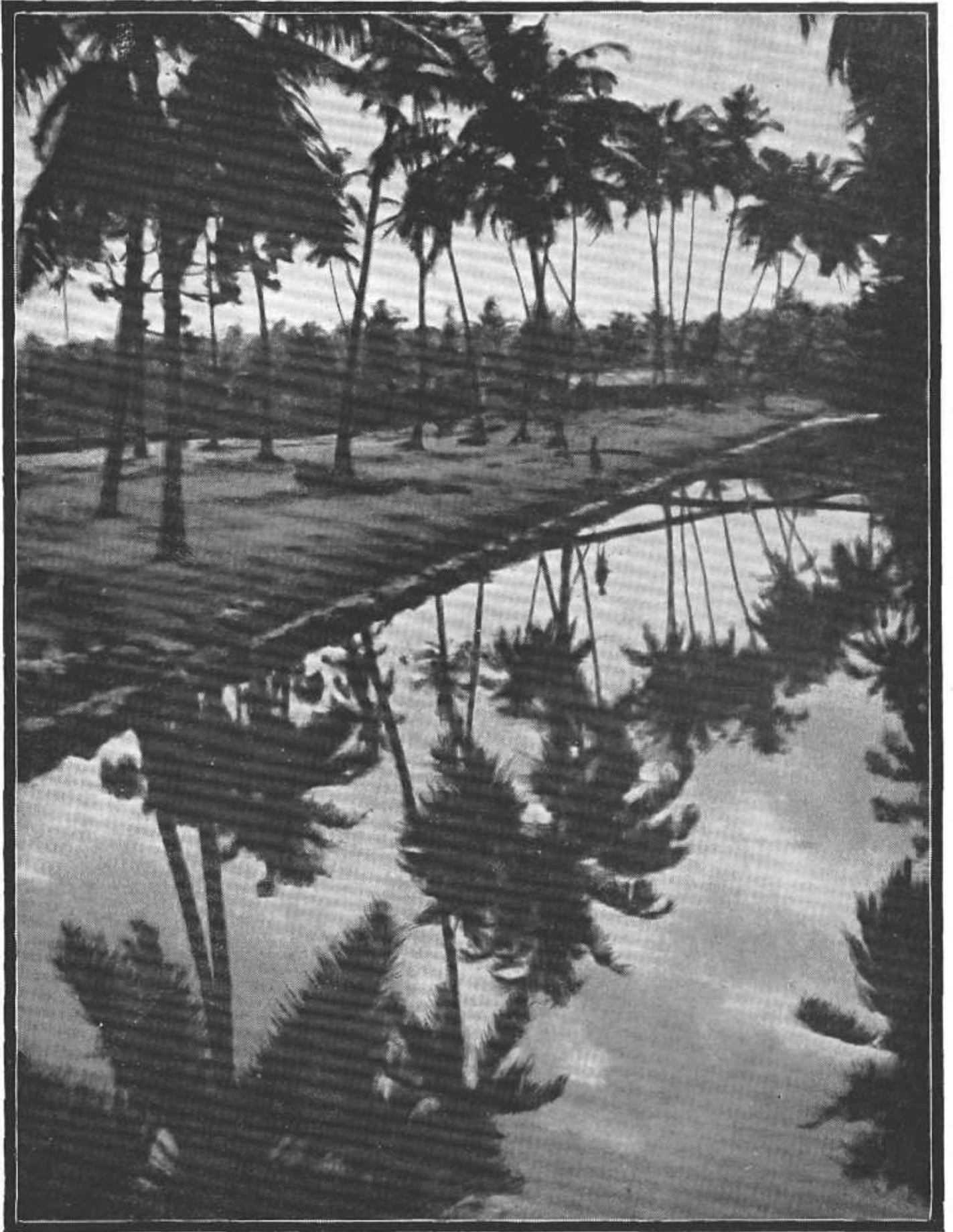
అప్పుచేసి ఏప్పుకూడు

డైరెక్టర్స్..... ప్రసాద్

నిర్మాతలు..... నాగిరెడ్డి & చక్రపాణి

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

ప్రతిబింబమే కాని

పంపినవారు :
వి. అన్నాజీరావు - సాలూరు

